

**REFERENTNA INTERKONEKCIJSKA PONUDA
ZA POVEZIVANJE NA FIKSNU MREŽU
BH TELECOMA D.D. SARAJEVO**

U SARAJEVU, OKTOBAR 2020. GODINE

Sadržaj

SADRŽAJ	1
DIO PRVI - UVOD	5
DIO DRUGI - OPŠTE ODREDBE	5
Poglavlje I. Pravna priroda, predmet i sadržina RIP-a	5
Poglavlje II. Opšti principi na kojima je zasnovan RIP	6
Poglavlje III. Ograničenja RIP-a	7
Poglavlje IV. Komunikacija između strana	7
DIO TREĆI - PROCEDURA SKLAPANJA UGOVORA O INTERKONEKCIJI	8
Poglavlje I. Zahtjev za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora	8
Poglavlje II. Postupak formalnog ispitivanja Zahtjeva	9
Poglavlje III. Garancije	9
Poglavlje IV. Procedura pregovaranja i zaključivanje Ugovora	10
Poglavlje V. Uslovi i postupak realizacije Ugovora	11
DIO ČETVRTI - TRAJANJE, USLOVI I NAČIN PRESTANKA UGOVORA	12
Poglavlje I. Trajanje Ugovora	12
Poglavlje II. Privremeni prekid pružanja usluga	12
Poglavlje III. Uslovi i način prestanka Ugovora	13
Odjeljak A. Prestanak Ugovora jednostranim raskidom od strane BH Telecoma	13
Odjeljak B. Otkaz Ugovora od strane Operatora	14
Odjeljak C. Posljedice prestanka Ugovora	14
DIO PETI - USLUGE INTERKONEKCIJE - OSNOVNE	15
Poglavlje I. Usluga interkonekcijskog linka	15
Odjeljak A. Uspostava interkonekcijskog linka	15
Odjeljak B. Mjesečna naknada za interkonekcijski link	16
Poglavlje II. Postavljanje parametara svake pojedinačne pristupne tačke	16
Poglavlje III. Usluga signalizacije	17
Odjeljak A. Uspostava i testiranje signalnog voda	17
Odjeljak B. Mjesečna naknada za signalni vod	18
Poglavlje IV. Terminiranje i tranzitiranje nacionalnih poziva	18
Odjeljak A. Terminiranje poziva korisnika Operatora na pretplatničke brojeve fiksne mreže BH Telecoma	18
Odjeljak B. Terminiranje poziva korisnika Operatora na brojeve hitnih službi	18
Odjeljak C. Terminiranje poziva korisnika Operatora na brojeve info službi	18
Odjeljak D. Terminiranje poziva korisnika Operatora na kratke brojeve u fiksnoj mreži BH Telecoma (12xx, 13xx, 15xx)	18
Odjeljak E. Tranzitiranje nacionalnih poziva kroz fiksnu mrežu BH Telecoma prema fiksnim i mobilnim mrežama operatora u BiH	19
Poglavlje V. Generisanje poziva putem Usluge izbora/predizbora Operatora	19
Odjeljak A. Opće odredbe	19
Odjeljak B. Usluge izbora Operatora	21
Odjeljak C. Implementacija usluge predizbora Operatora	21
Odjeljak D. Implementacija Usluge predizbora Operatora po korisničkom broju	22
Odjeljak E. Procedura realizacije Zahtjeva za uslugu predizbora operatora po korisničkom broju	22
Odjeljak F. Postupak prijema, uvjeti i rokovi realizacije Zahtjeva za pružanje usluge predizbora operatora po korisničkom broju	23
Odjeljak G. Promocija usluga Predizbora Operatora	24
Odjeljak H. Postupak i razlozi odbijanja Zahtjeva za pružanje usluge predizbora operatora po korisničkom broju	25
Odjeljak I. Privremeno isključenje i prestanak predizbora operatora	25
DIO ŠESTI - USLUGE INTERKONEKCIJE - KOMERCIJALNE	26

Odjeljak A.	Pozivi na brojeve dodatne vrijednosti (posebna tarifa, teleglasanje, besplatni pozivi)	26
Odjeljak B.	Tranzitiranje međunarodnih poziva	26
Odjeljak C.	Terminiranje međunarodnih poziva u mreže BH Telecoma i operatora u BiH	26
DIO SEDMI -	INTERKONEKCIJA FIKSNE MREŽE BH TELECOMA I MREŽE OPERATORA	26
Poglavlje I.	Opće odredbe	26
Poglavlje II.	Uspostavljanje interkonekcije	27
Odjeljak A.	Dimenzioniranje vodova	27
Odjeljak B.	Planiranje kapaciteta interkonekcije	27
Odjeljak C.	Promjene u mreži	27
Odjeljak D.	Implementacioni sastanci	28
DIO OSMI -	KVALITET USLUGA	28
DIO DEVETI -	NUMERACIJA	28
DIO DESETI -	EKSPLOATACIJA I ODRŽAVANJE	29
DIO JEDANAESTI -	ODGOVORNOST BH TELECOMA I OPERATORA I NAKNADA ŠTETE	
	30	
Poglavlje I.	Granice odgovornosti ugovornih strana	30
Poglavlje II.	Odgovornost i naknada štete prema trećim licima	31
Poglavlje III.	Odgovornost u slučaju više sile	31
DIO DVANAESTI -	RAZMJENA I POVJERLJIVOST INFORMACIJA	32
DIO TRINAESTI -	ZAŠTITA PODATAKA I ZAKONITO PRESRETANJE	33
DIO ČETRNAESTI -	ZAŠTITA INTELEKTUALNIH PRAVA	34
DIO PETNAESTI -	IZMJENE I DOPUNE RIP	34
DIO ŠESNAESTI -	PRILOZI RIP	34
DIO SEDAMNAESTI -	PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	35
PRILOZI:	36	
PRILOG 1	DEFINICIJE I SKRAĆENICE	36
PRILOG 2	TAČKE INTERKONEKCIJE I TAČKE PRISTUPA ZA TDM INTERKONEKCIJU	39
DIO PRVI -	TAČKE INTERKONEKCIJE	39
DIO DRUGI -	TAČKE PRISTUPA	39
Poglavlje I.	Lokalne komutacije	39
Poglavlje II.	Tranzitne komutacije	40
Poglavlje III.	Međunarodne komutacije	40
Poglavlje IV.	Mogući načini hijerarhijskog uvezivanja fiksne javne telefonske mreže BH Telecoma sa sistemom Operatora	41
Poglavlje V.	Načini interkonekcije Operatora sa fiksnom mrežom BH Telecoma	42
Odjeljak A.	Operatori nacionalne javne telefonske usluge	42
Odjeljak B.	Operatori međunarodne javne telefonske usluge	43
PRILOG 3	NAČINI I TEHNIČKE KARAKTERISTIKE INTERKONEKCIJE	44
DIO PRVI -	NAČINI INTERKONEKCIJE	44
Poglavlje I.	Interkonekcija na strani Operatora	44
Poglavlje II.	Interkonekcija na strani BH Telecoma – udaljena interkonekcija	45
Poglavlje III.	Interkonekcija na strani BH Telecoma – kolokacija	46
Odjeljak A.	Obaveze	47
Odjeljak B.	Procedura realizacije Zahtjeva za fizičku kolokaciju	49
Odjeljak C.	Uslovi posjete osoblja Operatora kolokacijskom prostoru	51
Odjeljak D.	Osiguranje posjete kolokacijskom prostoru	51
Odjeljak E.	Naknade za uslugu kolokacije	51
DIO DRUGI -	TEHNIČKE KARAKTERISTIKE INTERKONEKCIJE	53
Poglavlje I.	Tehničke karakteristike interkonekcijskog linka	53
Odjeljak A.	Fizičke i električne karakteristike interfejsa	53
Odjeljak B.	Prenaponska i zaštita od atmosferskih pražnjenja	54

Odjeljak C.	Jitter i wander na E1 saobraćajnom interfejsu.....	54
Poglavlje II.	Tehničke karakteristike prenosnog sistema.....	55
Poglavlje III.	Sinhronizacija.....	56
Poglavlje IV.	Mjerenja performansi i održavanje.....	56
Odjeljak A.	Održavanje optičkog kabla.....	57
Poglavlje V.	Signalizacija.....	57
Odjeljak A.	Tehnička specifikacija SS7 protokola.....	57
PRIOLOG 4	PLANIRANJE I NARUČIVANJE KAPACITETA.....	59
DIO PRVI -	PROCES PLANIRANJA I NARUČIVANJA PRENOSNIH SISTEMA INTERKONEKCIJE.....	59
Poglavlje I.	Planovi o broju potrebnih E1 vodova.....	59
Poglavlje II.	Planovi o količini saobraćaja.....	59
DIO DRUGI -	NARUČIVANJE KAPACITETA.....	60
Poglavlje I.	Narudžba kapaciteta za interkonekciju.....	60
Poglavlje II.	Vremenski raspored testiranja interkonekcijskog linka.....	60
Poglavlje III.	Otkazivanje realizovanih kapaciteta.....	61
Poglavlje IV.	Preraspodjela Kapaciteta.....	61
Poglavlje V.	Otkazivanje narudžbe.....	62
PRIOLOG 5	CIJENE, OBRAČUN I USLOVI PLAĆANJA.....	63
DIO PRVI -	CJENOVNIK USLUGA INTERKONEKCIJE.....	63
DIO DRUGI -	OBRAČUN.....	65
DIO TREĆI -	USLOVI PLAĆANJA.....	66
PRIOLOG 6	PROCEDURE TESTIRANJA.....	69
DIO PRVI -	ISPITIVANJA NA E1 VODOVIMA.....	69
Poglavlje I.	Procedura ispitivanja.....	69
Poglavlje II.	G.703 Testiranje E1 interfejsa.....	69
Odjeljak A.	Mjerenja frekvencije.....	69
Odjeljak B.	Elektronsko testiranje.....	69
Poglavlje III.	G.823 mjerenja jitter-a i wander-a.....	70
Poglavlje IV.	Testiranje sinhronizacije.....	70
DIO DRUGI -	TESTIRANJA NA NIVOU KOMUTACIJA.....	70
Poglavlje I.	Signalizacija br.7.....	70
Odjeljak A.	Procedura 1.....	70
Odjeljak B.	Procedura 2.....	71
DIO TREĆI -	RUTIRANJE POZIVA.....	71
DIO ČETVRTI -	TESTIRANJA NAČINA OBRAČUNA.....	72
DIO PETI -	TESTIRANJE POUZDANOSTI.....	72
PRIOLOG 7	RJEŠAVANJE SPOROVA.....	73
PRIOLOG 8	KVALITET INTERKONEKCIJSKIH LINKOVA.....	74
DIO PRVI -	TESTIRANJE INTEKONEKCIJSKIH LINKOVA KOJI SU U RADU.....	74
DIO DRUGI -	MJERENJE OBAVLJENIH POZIVA.....	74
PRIOLOG 9	KONTAKTI.....	75
PRIOLOG 10	ZAHTJEV ZA INTERKONEKCIJU.....	76
PRIOLOG 11	UGOVOR O INTERKONEKCIJI.....	78
PRIOLOG 12	ZAHTJEV ZA PRUŽANJE USLUGE PREDIZBORA OPERATORA.....	90
PRIOLOG 13	ZAHTJEV ZA PRESTANAK KORIŠTENJA USLUGE PREDIZBORA OPERATORA.....	91
PRIOLOG 14	IP INTERKONEKCIJA.....	92
DIO PRVI -	UVOD.....	92
DIO DRUGI -	ARHITEKTURA IP INTERKONEKCIJE.....	92
Poglavlje I.	Tačke pristupa i hijerarhija povezivanja.....	92
Poglavlje II.	Implementacija interkonekcijskog linka.....	94
Poglavlje III.	Dimenzioniranje interkonekcijskog linka.....	94
Poglavlje IV.	Planiranje kapaciteta i saobraćaja.....	95
DIO TREĆI -	REFERENTNI DOKUMENTI.....	95

DIO ČETVRTI -	SKRAĆENICE	96
DIO PETI -	SIP/SIP-I SIGNALIZACIJSKE PORUKE	96
Poglavlje I.	DEFINICIJE	96
Poglavlje II.	Transportni protokol	96
Poglavlje III.	SIP METODE I ZAGLAVLJA	97
Odjeljak A.	SIP metode	97
Odjeljak B.	SIP zaglavlja i tijelo poruke	97
Odjeljak C.	PONAŠANJE MREŽE U PRIJEMU	97
Odjeljak D.	PONAŠANJE MREŽE U SLANJU	98
Odjeljak E.	Početni INVITE metod	98
Odjeljak F.	Re-INVITE zahtjev	102
Odjeljak G.	CANCEL metoda	103
Odjeljak H.	ACK metod	104
Odjeljak I.	BYE metod	104
Odjeljak J.	OPTIONS metod	106
Odjeljak K.	INFO metod	106
Odjeljak L.	UPDATE metod	107
DIO ŠESTI -	PRAVILA ZA ENKAPSULACIJU/DEENKAPSULACIJU	109
DIO SEDMI -	FORMAT IDENTIFIKACIJE, PARAMETRI ADRESE I SIGNALIZACIJSKI MOD	109
DIO OSMI -	UPRAVLJANJE MEDIA SESIJAMA	110
Poglavlje I.	Uspostava medijske sesije	110
Odjeljak A.	Inicijalna INVITE poruka	110
Odjeljak B.	Kodeci i dogovor o kodecima	110
Odjeljak C.	Early media	111
Odjeljak D.	Modifikacija medijske sesije	111
Odjeljak E.	Završavanje sesije	111
Poglavlje II.	RTP/RTCP	111
Poglavlje III.	Prenos DTMF-a	112
Poglavlje IV.	Prenos fax-a	112
Poglavlje V.	Modem/POS	112
Poglavlje VI.	Keep Alive mehanizmi	112
Odjeljak A.	Keep Alive mehanizam za aktivne sesije	112
Odjeljak B.	Keep Alive mehanizam za provjeru statusa interkonekcijskih SIP tačaka	112
DIO DEVETI -	TESTIRANJA	112
DIO DESETI -	TROŠKOVI IP INTERKONEKCIJE	114
Poglavlje I.	Uspostava i testiranje IP interkonekcijskog linka	114
Poglavlje II.	Korištenje IP interkonekcijskog linka	114
Poglavlje III.	Saobraćaj	114
Poglavlje IV.	Opće o uslovima IP interkonekcije	115

Na osnovu člana 85. stav 1. tačka b) i tačka c) Statuta Dioničkog društva BH TELECOM Sarajevo broj 00.1-03-17072/20-10 od 29.06.2020. godine, Uprava Dioničkog društva na 7. sjednici održanoj dana 14.10.2020. godine, donijela Referentnu interkonekcijsku ponudu za povezivanje na fiksnu mrežu BH Telecoma broj: 00.1-14-91205/20-1.

REFERENTNA INTERKONEKCIJSKA PONUDA ZA POVEZIVANJE NA FIKSNU MREŽU BH TELECOMA D.D. SARAJEVO

DIO PRVI - UVOD

Član 1.

Referentna interkonekcijska ponuda za povezivanje na fiksnu mrežu BH Telecoma d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: RIP), donosi se u skladu sa Zakonom o komunikacijama BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Odlukom o politici sektora telekomunikacija Bosne i Hercegovine za period 2008-2012. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 8/09), Odlukom o usvajanju politike sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017 – 2021. godine i akcionog plana za realizaciju politike (Službeni glasnik BiH, broj 46/17), te sljedećim aktima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija): RAK Pravilo o interkonekciji 51/2010 („Službeni glasnik BiH“ broj 109/10), Dozvola za javnog operatora fiksne telefonije (broj: DOFT-TS/01/02) i Lista operatora sa značajnom tržišnom snagom („Službeni glasnik BiH“, broj 73/12).

DIO DRUGI - OPŠTE ODREDBE

Poglavlje I. Pravna priroda, predmet i sadržina RIP-a

Član 2.

Po svojoj pravnoj prirodi RIP predstavlja opšte uslove ugovora, u skladu sa važećim Zakonom o obligacionim odnosima FBiH („Službeni list R BiH“ br. 2/92, 13/93 i 13/94, te „Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03), i u tom smislu, sastavni je dio svih ugovora, koji na osnovu njega budu zaključeni.

Pravo na podnošenje zahtjeva za korištenje usluga iz ovog RIP-a imaju ovlaštene operatori koji ispunjavaju sve preduslove u skladu sa RIP-om i kojima je od strane Agencije dodijeljena odgovarajuća dozvola za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Operator).

Pravni odnosi koji nastaju između BH Telecoma i Operatora, u vezi sa realizacijom RIP-a i zaključenih ugovora, a koji nisu regulisani RIP-om i Ugovorom, urediće se primjenom mjerodavnih pozitivnih propisa u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

Predmet RIP-a je utvrđivanje uslova pod kojima Dioničko društvo BH Telecom Sarajevo (u daljem tekstu: BH Telecom) nudi mogućnost za uspostavljanje i realizaciju interkonekcije mreža drugih operatora na javnu fiksnu telefonsku mrežu BH Telecoma u pravnom, tehnološko-tehničkom i ekonomskom smislu, procedure pregovaranja u cilju zaključivanja Ugovora o

interkonekciji kao i prava i obaveze budućih ugovornih strana u vezi sa pružanjem/korištenjem Usluga interkonekcije.

Sastavni dio RIP-a su Prilozi od jedan (1) do trinaest (13).

Poglavlje II. Opšti principi na kojima je zasnovan RIP

Član 4.

RIP predstavlja osnovu za pregovore između BH Telecoma i Operatora, kao i osnovu budućeg Ugovora.

Ukoliko Operator zahtijeva pružanje usluga koje nisu sadržane u RIP-u, takve usluge BH Telecom može pružiti po drugom postupku i pod drugačijim uslovima od utvrđenih RIP-om, ukoliko za to postoje tehničke mogućnosti.

Prilikom pregovaranja o zaključivanju Ugovora i pružanja odnosno korištenja Usluga interkonekcije na temelju zaključenog Ugovora, ugovorne strane će se pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

Zloupotreba u korištenju kapaciteta datih na korištenje u skladu sa zaključenim Ugovorom je zabranjena saglasno pozitivnim zakonskim propisima iz ove oblasti.

Prihvatanje prava i obaveza iz RIP i zaključivanje Ugovora ne ograničava ni jednu stranu da stupa u pravne odnose sa trećim licima u cilju pružanja ili korištenja telekomunikacijskih usluga.

U realizaciji Ugovora i rješavanju sporova s tim u vezi, primjenjuje se pozitivno pravo Bosne i Hercegovine i utvrđuje nadležnost njenih sudova.

Član 5.

RIP obezbjeđuje nediskriminatorski i ravnopravan pristup i korištenje Usluga interkonekcije, pod jednakim uslovima u jednakim okolnostima za sve operatore koji to zahtijevaju, ukoliko ispunjavaju uslove propisane ovim RIP-om.

BH Telecom će drugim operatorima pružati usluge i informacije u vezi sa operatorskim pristupom i korištenjem Usluga interkonekcije pod jednakim okolnostima i iste kvalitete kao za vlastite usluge.

Usluge interkonekcije se stavljaju na raspolaganje Operatoru pod jednakim uslovima u pogledu kvaliteta, kao kada se koriste za potrebe BH Telecoma.

Javna telekomunikacijska usluga, koja se pruža u skladu sa RIP-om i zaključenim Ugovorom, će biti obezbijedena sedam dana u sedmici, 24 sata dnevno.

BH Telecom neće jednostrano ukinuti već dogovorenu interkonekciju osim u slučaju neispunjavanja ugovornih obaveza od strane drugog operatora.

Član 6.

Korištenje usluga iz ovog RIP-a ne smije onemogućiti ili ometati zakonito presretanje poziva, kao i usluge prenosivosti broja ili druge usluge, čije pružanje, u skladu sa pozitivnim propisima, predstavlja obavezu operatora koji djeluju na tržištu telekomunikacija Bosne i Hercegovine. Operator je obavezan o vlastitom trošku uspostaviti i obezbijediti pravilno funkcionisanje usluge prenosivosti brojeva, koja će u potpunosti biti operativna između korisnika BH Telecoma i

Operatora, u skladu sa RAK Pravilom 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 47/12) i Pravilom o izmjenama pravila 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 39/13), Pravilom o izmjenama pravila 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 94/15") i ostalim relevantnim propisima iz ove oblasti.

Realizacija zahtjeva iz ovog RIP, odnosno korištenje ugovorenih usluga na osnovu ovog RIP-a, ne smije ugroziti sigurnost rada telekomunikacijske mreže BH Telecoma, narušiti integritet i operativnost telekomunikacijske mreže i usluga BH Telecoma, narušiti koegzistenciju sistema i usluga mreži BH Telecoma, niti povrijediti tajnost informacija i privatnost krajnjih korisnika.

Član 7.

Ukoliko Agencija ili drugi ovlašteni organ izmijeni važeće propise koji utiču na poslovanje BH Telecoma u bilo koje vrijeme u periodu važenja RIP-a, BH Telecom će izvršiti ponovno razmatranje RIP-a i zatražiti saglasnost Agencije za usklađivanje RIP-a u smislu izvršenih izmjena.

BH Telecom će putem sredstava javnog informisanja i zvanične web stranice BH Telecoma (www.bhtelecom.ba) obavijestiti javnost o izvršenim izmjenama i dopunama RIP-a u roku od sedam (7) dana od prijema saglasnosti izdate od strane Agencije. Izmjene i dopune RIP-a stupaju na snagu trideset (30) dana od dana objave.

Poglavlje III. Ograničenja RIP-a

Član 8.

Prava i obaveze preuzete Ugovorom se ne mogu prenijeti na treće lice.

Strane nisu obavezne izvršiti bilo koju odredbu RIP-a i zaključenog Ugovora ukoliko bi na takav način prekršile pozitivne zakonske ili druge propise, kao i odredbe Ugovora, a naročito odredbe o povjerljivosti.

Operator nema pravo povezati na svoju mrežu opremu koja nije odobrena od strane BH Telecoma.

Pravo Operatora da koristi telekomunikacijsku mrežu, opremu ili pripadajuće mrežne elemente koji su angažovani u svrhu realizacije Usluga interkonekcije, ne može predstavljati pravni osnov za sticanje prava vlasništva, čiji je titular BH Telecom.

Poglavlje IV. Komunikacija između strana

Član 9.

Svi zahtjevi upućeni BH Telecomu i sva korespondencija Strana u vezi sa pružanjem Usluga iz RIP-a odvija se pismenim putem putem preporučene pošiljke ili putem emaila ili faks.

Original pisanih akata koji se dostavljaju u elektronskoj formi obavezno će se dostaviti putem preporučene poštanske pošiljke ili putem ovlaštenog dostavljača. Kao datum prijema pismene pošte smatraće se datum prijema pošte na protokol Strana, odnosno datum potvrde o slanju faksa, ukoliko je akt dostavljen putem faksa.

Adrese sjedišta, e-mail adrese i brojevi faksa Operatora za dostavljanje pismene pošte i obavljanje komunikacije će biti utvrđeni u Ugovoru. Operator je obavezan da o svakoj promjeni u

vezi sa navedenim podacima ili u vezi sa promjenama koje bitno utiču na odredbe Ugovora pismenim putem blagovremeno obavijesti BH Telecom.

Kontakt podaci BH Telecoma za obezbjeđenje usluga interkonekcije i ugovaranje utvrđeni su u Prilogu 9. RIP-a.

DIO TREĆI - PROCEDURA SKLAPANJA UGOVORA O INTERKONEKCIJI

Poglavlje I. Zahtjev za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora

Član 10.

Komunikacija između Operatora i BH Telecoma, u vezi sa zaključenjem Ugovora o interkonekciji (u daljem tekstu: Ugovor), započinje dostavljanjem Zahtjeva Operatora za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora (u daljem tekstu: Zahtjev).

Zahtjev se podnosi u pismenom obliku, na obrascu utvrđenom u Prilogu 10 ovog RIP-a putem pošte ili lično na protokol BH Telecoma, na adresu navedenu u Prilogu 9. RIP-a.

Operator je obavezan uz Zahtjev priložiti slijedeće dokumente:

- Izvod iz sudskog registra, koji nije stariji od tri mjeseca (original ili ovjerenu kopiju);
- Uvjerenje o registraciji obveznika poreza na dodanu vrijednost;
- Uvjerenje o poreznoj registraciji;
- Uvjerenje nadležnog suda da nad podnosiocem zahtjeva nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije, niti je podnesen prijedlog za otvaranje postupka stečaja ili likvidacije, koje nije starije od tri mjeseca;
- Ovjerenu kopiju važeće dozvole za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga izdate od Agencije na ime Operatora
- Ovjerenu kopiju važeće dozvole za korištenje dodijeljenog bloka brojeva (u slučaju vlastite korisničke baze)
- Odluka o dodijeljenom signalnom kodu u NAT mreži
- Dozvola za dodjelu koda za izbor/predizbora operatora (u slučaju zahtjeva Operatora za usluge odlaznog saobraćaja preko koda izbora/predizbora)
- Izjavu Operatora da će dostaviti BH Telecomu bankovne garancije ili drugi instrument osiguranja plaćanja koja će biti utvrđena Ugovorom.
- Tehnička dokumentacija koja sadrži najmanje:
 - 1) Plan okvirnih kapaciteta u periodu od šest mjeseci za sve tačke interkonekcije
 - 2) Listu usluga vezanih za interkonekciju, koje Operator želi koristiti
 - 3) Listu usluga koje Operator želi ponuditi BH Telecomu na korištenje
 - 4) Opis sistema Operatora s osnovnim podacima o telekomunikacijskoj mreži i o telekomunikacijskoj opremi, koja će se koristiti sa predloženim načinom izvedbe sinhronizacije sistema Operatora
 - 5) Predloženi način interkonekcije koji sadrži:

5.1 Osnovne podatke o mikrolokaciji Operatora

5.2 Blok-šemu priključaka sistema Operatora

5.3 Saobraćajni proračun svake interkonekcijske veze

- 6) Predloženi početni pristupni kapacitet
- 7) Nacrt potreba za signalne vodove, pristupne kapacitete i pristupne vodove uključujući plan opsega saobraćaja, po vrstama saobraćaja
- 8) Ime osobe određene kao kontakt osoba Operatora;
- 9) Ostale podatke i informacije sadržane u Prilogu 10.

Član 10a.

U skladu sa propisanim regulatornim obavezama i procesom uvođenja savremenih IP baziranih mreža nove generacije, isključuje se mogućnost podnošenja zahtjeva za sklapanje novih interkonekcijskih ugovora zasnovanih na TDM konekciji. S tim u vezi, novi zahtjevi za interkonekciju od strane Operatora po osnovu ovog RIP-a mogu se podnositi isključivo za ostvarivanje IP interkonekcije.

Do potpunog prelaska na „all-IP“ mrežu, BH Telecom će omogućiti uporedno korištenje IP i TDM interkonekcije za operatore koji već imaju uspostavljenu TDM interkonekciju. Dužina trajanja perioda paralelnog rada IP i TDM interkonekcije zavisit će od brzine tranzicije na „all-IP“. BH Telecom je dužan najmanje 6 mjeseci prije prestanka rada E1 linkova obavijestiti operatore koji koriste TDM interkonekciju kako bi imali dovoljno vremena za prelazak sa TDM na IP interkonekciju.

Operator koji već ima realizovanu TDM interkonekciju sa BH Telecomom, uz zahtjev za IP interkonekciju nije obavezan dostaviti dokumente koje BH Telecom već posjeduje u dosjeu Operatora na osnovu prethodno zaključenog ugovora o TDM interkonekciji.

Poglavlje II. Postupak formalnog ispitivanja Zahtjeva

Član 11.

Po prijemu Zahtjeva, BH Telecom će bez odlaganja pokrenuti postupak njegovog formalnog ispitivanja.

Zahtjev će se smatrati potpunim, ukoliko je sačinjen na obrascu utvrđenom u Prilogu 10 i ukoliko sadrži sve dokumente utvrđene u članu 10. RIP-a.

Ukoliko utvrdi da Zahtjev nije potpun, BH Telecom će o vrsti nedostataka obavijestiti Operatora pismenim aktom, i pozvati ga da uredi Zahtjev u utvrđenom roku, koji neće biti duži od 15 dana.

Ukoliko Operator ne uredi Zahtjev u utvrđenom roku, smatraće se da je povukao Zahtjev.

Zahtjev Operatora koji bude dostavljen nakon povlačenja, u smislu prethodnog stava, smatraće se novim Zahtjevom, i proizvođiće pravne posljedice od trenutka prijema u BH Telecomu.

Poglavlje III. Garancije

Član 12.

Dostavljanjem potpunog Zahtjeva, Operator izjavljuje i garantuje:

- da ima pravnu i ekonomsku sposobnost za zaključenje Ugovora;
- da su svi dokumenti i informacije dostavljene BH Telecomu uz zahtjev validni, istiniti i potpuni;
- da u slučaju uspješnog okončanja pregovora i zaključivanja Ugovora, prihvata sve odredbe RIP-a.

Prihvatanjem zahtjeva, BH Telecom garantuje da ima pravnu i ekonomsku sposobnost za zaključenje Ugovora.

Operator garantuje da će u potpunosti nadoknaditi BH Telecomu sve troškove ili štetu nastalu u vezi sa datim izjavama i garancijama.

Poglavlje IV. Procedura pregovaranja i zaključivanje Ugovora

Član 13.

BH Telecom će u roku od 10 dana od prijema potpunog i razumnog Zahtjeva, u smislu člana 12. RIP-a, započeti postupak pregovaranja o zaključivanju Ugovora i ispitivanja tehničke mogućnosti realizacije, o čemu će Operatora obavijestiti pismenim aktom.

Rok okončanja pregovora je 42 dana od dana utvrđenog u pismenom aktu iz prethodnog stava, i može biti produžen iz objektivnih razloga, uz obostranu saglasnost Strana.

Izuzetno od prethodnog stava, ako Operator zahtijeva interkonekciju na strani BH Telecoma, u tom slučaju vrijedit će procedura i rokovi pregovaranja opisani u Dijelu prvom, Poglavlju III u Prilogu 3 ovog RIP-a.

Član 14.

Ukoliko u utvrđenom roku iz člana 13. Strane ne postignu sporazum ili ukoliko BH Telecom utvrdi da ne postoje tehničke mogućnosti i ostali uslovi za realizaciju Zahtjeva utvrđeni u RIP-u, BH Telecom će odbiti Zahtjev formalnom odlukom.

U slučaju nedostatka kapaciteta, BH Telecom će obezbijediti relevantan dokaz za odbijanje uspostave interkonekcije (npr. nalaz sudskog vještaka).

Dodatno vrijeme, za nabavku neophodne opreme, instaliranje i puštanje u rad, propisano od strane Agencije je 120 dana od dana odbijanja uspostave interkonekcije zbog nedostatka kapaciteta.

Ukoliko je nezadovoljan odlukom, Operator svoja prava može ostvarivati u postupku po pritužbi pred Agencijom, u skladu sa članom 45. Zakona o komunikacijama BiH i članom 12. Pravila o interkonekciji 51/10.

Nezavisno od prethodnog stava, BH Telecom ima pravo da odbije Zahtjev Operatora ako postoji osnovana sumnja da Operator zloupotrebljava ili ima namjeru zloupotrebljavati neku od usluga koju pruža BH Telecom ili ako omogućava trećoj osobi zloupotrebu tih usluga.

U cilju postizanja sporazuma, BH Telecom i Operator mogu zatražiti pomoć u pregovorima od strane Agencije.

Član 15.

U slučaju da Strane ne okončaju pregovore u roku utvrđenom u članu 13., BH Telecom i Operator imaju pravo zatražiti rješenje spora od strane Agencije.

Ukoliko je postupak pregovora uspješno okončan i između Strana usaglašen plan kapaciteta, BH Telecom i Operator pristupaju zaključivanju Ugovora, u skladu sa obrascem utvrđenim u Prilogu 11. RIP-a.

U slučaju zahtjeva za IP interkonekciju od strane Operatora koji već ima ugovorenu TDM interkonekcija sa BH Telecomom po osnovu ovog RIP-a, za ugovaranje IP interkonekcije zaključit će aneks važećeg Ugovora o interkonekciji.

BH Telecom će dostaviti Agenciji kopiju Ugovora u roku od 30 dana od njegovog zaključivanja.

Poglavlje V. Uslovi i postupak realizacije Ugovora

Član 16.

Po stupanju na snagu Ugovora, BH Telecom će Operatoru ispostaviti račun za sve jednokratne troškove za ugovorene Usluge interkonekcije koje je Operator dužan platiti u skladu sa Cjenovnikom i uslovima plaćanja iz Priloga 5.

U svrhu osiguranja plaćanja ugovorenih Usluga interkonekcije, Operator se obavezuje u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Ugovora dostaviti BH Telecomu uredan instrument osiguranja plaćanja iz Dijela trećeg Priloga 5 ovog RIP-a.

Strane samostalno snose sve svoje troškove nastale zbog pripreme, pribavljanja dokumentacije, pregovora i realizacije Ugovora, osim ako je između strana izričito usaglašeno suprotno.

Član 17.

Uspostava funkcionalne interkonekcije, odnosno procedura povezivanja i testiranja traje najduže 30 dana od dana potpisivanja Ugovora o interkonekciji.

Ovaj rok može se iz objektivnih razloga produžiti samo uz obostranu saglasnost Strana u pisanoj formi, kojom će Strane saglasno izjaviti da produženje roka ne može predstavljati pravni osnov za pokretanje bilo kakvih sporova u budućnosti.

Ukoliko u rokovima navedenim u prethodnom stavu proces uspostavljanja interkonekcije nije uspio iz razloga koji leže na strani Operatora, BH Telecom ima pravo da jednostrano raskine zaključeni Ugovor, u skladu sa odredbama Dijela četvrtog Poglavlja III ovog RIP-a.

U slučaju prestanka važenja Ugovora u fazi testiranja usluga, na zahtjev ili krivicom Operatora, Operator se ne oslobađa obaveze plaćanja ispostavljenog računa iz člana 16. RIP a.

Član 18.

BH Telecom će omogućiti Operatoru korištenje Usluga interkonekcije koje su predmet ovog RIP-a, odmah po kumulativnom ispunjenju slijedećih uslova:

- a) da je Operator obezbijedio u korist BH Telecoma uredan instrument osiguranja plaćanja, u skladu sa ovim RIP-om i zaključenim Ugovorom,

- b) da su sva izvedena testiranja uspješno okončana, odnosno da na strani BH Telecoma postoje sve odgovarajuće tehničke pretpostavke za povezivanje i pružanje ugovorenih Usluga interkonekcije.

DIO ČETVRTI - TRAJANJE, USLOVI I NAČIN PRESTANKA UGOVORA

Poglavlje I. Trajanje Ugovora

Član 19.

Ugovor o interkonekciji će biti zaključen na neodređeno vrijeme.

Poglavlje II. Privremeni prekid pružanja usluga

Član 20.

BH Telecom može privremeno prekinuti pružanje usluga Operatoru, u sljedećim slučajevima:

- a) ukoliko Operator odbije izvršiti test međuoperabilnosti ili rezultati testova pokažu nezadovoljavajuće vrijednosti
- b) ukoliko Operator nije ispunio uslove iz odobrenja, kojim se definiše minimum potreba u prostoru za kolociranje, osim ako Operator u međuvremenu nije stavio u funkciju neko alternativno rješenje za interkonekciju, koje se desilo prije raskida odobrenja za prostor kolociranja
- c) ukoliko Operator ne zadovolji propisane ITU-T i ETSI standarde u pogledu kvaliteta usluga u skladu sa RIP-om
- d) ukoliko Operator direktno prekrši odredbe RIP-a ili zaključenog Ugovora, ili poduzima bilo kakvo činjenje u korištenju Usluga interkonekcije, odnosno u realizaciji zaključenog Ugovora, koje nije u skladu sa svrhom ili ciljem radi čijeg ostvarenja je Ugovor zaključen;
- e) ukoliko Operator ne dostavi BH Telecomu novi instrument osiguranja plaćanja, a rok važenja ranije dostavljenog instrumenta osiguranja plaćanja je istekao ili ukoliko Operator ne dostavi novi instrument osiguranja plaćanja u slučaju izmjene visine iznosa osiguranja plaćanja od strane BH Telecoma u skladu sa RIP-om
- f) ukoliko Operator ne plati račun u rokovima utvrđenim u RIP-u i zaključenom Ugovoru.

Član 21.

Prije nastupanja privremenog prekida pružanja usluga u skladu sa ovim članom, BH Telecom će obavijestiti Operatora pismenim aktom da će izvršiti privremeni prekid, uz navođenje razloga i ostavljanje roka od petnaest (15) dana za dobrovoljno izvršenje njegovih obaveza. U slučaju da Operator niti u dodatno ostavljenom roku ne izvrši naznačene obaveze, BH Telecom će privremeno prekinuti pružanje usluga, dan nakon isteka roka utvrđenog u pismenom obavještenju.

Izuzetno od prethodnog stava, u slučaju nastupanja razloga privremenog isključenja navedenog u tački f) stava 1. člana 20. RIP-a, BH Telecom nije obavezan prije privremenog isključenja dostaviti Operatoru poseban pismeni akt. Nakon isteka roka od 25 (dvadesetpet) dana za plaćanje računa, ispostavljeni račun se smatra dostavljenom pismenom opomenom za plaćanje. U tom slučaju, rok za dobrovoljno izvršenje obaveze plaćanja traje do posljednjeg dana tekućeg mjeseca u kojem je račun izdat, nakon čega BH Telecom ima pravo izvršiti privremeni prekid pružanja usluga.

Član 22.

Ukoliko Operator po isteku trajanja privremenog prekida pružanja usluga ili servisa, ne izvrši obavezu plaćanja, koja je predstavljala razlog privremenog prekida, BH Telecom će izvršiti naplatu svih dospjelih potraživanja prema Operatoru, proisteklih iz pruženih usluga na osnovu zaključenog Ugovora, putem instrumenata osiguranja plaćanja dostavljenih od strane Operatora.

Privremeni prekid pružanja usluga u skladu sa ovim Poglavljem utvrđuje se u trajanju od najviše 15 dana.

Ukoliko Operator u toku trajanja privremenog prekida pružanja usluga u skladu sa ovim Poglavljem, dostavi BH Telecomu valjan dokaz da je otklonio razloge zbog kojih je privremena obustava nastupila, BH Telecom će prekinuti privremenu obustavu pružanja usluga ili servisa i omogućiti Operatoru njihovo ponovno korištenje.

BH Telecom ne odgovara za bilo kakvu štetu koja bi mogla nastati za Operatora u periodu privremenog prekida pružanja usluga.

Poglavlje III. Uslovi i način prestanka Ugovora

Odjeljak A. Prestanak Ugovora jednostranim raskidom od strane BH Telecoma

Član 23.

BH Telecom ima pravo jednostrano raskinuti Ugovor, u slučaju sticanja razloga koji, u smislu pozitivnih zakonskih i drugih propisa iz ove oblasti, predstavljaju opravdane razloge od suštinskog značaja koji daju pravo BH Telecomu za ograničenje pristupa mreži, a naročito zbog:

- sigurnost rada mreže,
- očuvanje integriteta mreže,
- međuoperativnost usluga, u opravdanim slučajevima,
- odgovarajuća zaštita podataka.

Osim razloga iz prethodnog stava, BH Telecom može jednostrano raskinuti Ugovor u cjelini ili djelimično u sljedećim slučajevima:

- a) ukoliko je Operatoru istekla ili njegovom krivicom, odnosno na njegov zahtjev, oduzeta u cjelosti ili djelimično, dozvola za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga ili opća dozvola za javnog mrežnog operatora, izdata od Agencije;
- b) Utvrđene nedvosmislene povrede odredbi RIP-a o zaštiti podataka;
- c) Ukoliko Operator nije solventan, ukoliko je proglasio bankrot odnosno ukoliko je nad imovinom Operatora otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, ukoliko je protiv Operatora pokrenut postupak sudskog izvršenja ili je pravosnažnom sudskom ili drugom odlukom utvrđena odgovornost Operatora, što će za posljedicu, u oba slučaja, imati izvjesno ugrožavanje njegove ekonomske stabilnosti;
- d) Ukoliko bi nastavljanje pružanja usluge interkonekcije pod uslovima u skladu sa RIP-om, odnosno zaključenim Ugovorom, bilo nezakonito ili bi moglo dovesti do trenutnog ugrožavanja života i imovine, o čemu postoje validni dokazi;
- e) Ukoliko je BH Telecom izvršio privremeni prekid pružanja usluga interkonekcije u skladu sa RIP-om i zaključenim Ugovorom, a Operator u utvrđenom roku nije otklonio razloge privremenog prekida;
- f) U slučaju stavljanja van snage RIP-a ili zaključenog Ugovora od strane Agencije.

Član 23a.

Prestanak Ugovora jednostranim raskidom od strane BH Telecoma, u skladu sa članom 23. RIP-a, nastupiće sedmi (7.) dan od dana dostavljanja pismenog obavještenja Operatoru, uz navođenje razloga koji predstavljaju pravni osnov jednostranog raskida, u skladu sa RIP-om.

U slučajevima iz člana 23., BH Telecom ima pravo izvršiti prekid pružanja usluge/servisa sa danom utvrđivanja razloga odnosno pravnog osnova za jednostrani raskid Ugovora, odnosno i prije nastupanja prestanka Ugovora, u skladu sa prethodnim članom, ukoliko procijeni da je to potrebno u cilju zaštite interesa BH Telecoma ili krajnjih korisnika.

Odjeljak B. Otkaz Ugovora od strane Operatora

Član 24.

Operator ima pravo jednostrano otkazati Ugovor u cjelosti ili većem njegovom dijelu i bez navođenja razloga otkaza, u otkaznom roku od šest (6) mjeseci.

Ukoliko Operator otkazuje Ugovor u manjem njegovom dijelu ili otkazuje korištenje pojedinačne TK usluge, otkazni rok se utvrđuje u trajanju od trideset (30) dana.

Otkaz ugovora vrši se pismenim putem.

Prijemom otkaza od strane Operatora, BH Telecom će izvršiti isključenje usluge najdalje posljednjeg dana otkaznog roka, bez obzira da li je Operator izvršio sve ugovorne obaveze.

BH Telecom će, nakon prijema otkaza, izvršiti obračun obaveza Operatora odmah ili nakon okončanja obračunskog perioda za konkretnu uslugu i dostaviti račun ili predračun na plaćanje.

Odjeljak C. Posljedice prestanka Ugovora

Član 25.

U slučaju prestanka važenja Ugovora, na zahtjev ili krivicom Operatora, prije isteka obaveznog roka trajanja ugovornog odnosa utvrđenog u članu 19. RIP-a, Operator se obavezuje BH Telecomu platiti naknadu u visini od 50% mjesečnog zakupa za interkonekcijske linkove za period od prestanka važenja Ugovora do isteka roka njegovog obaveznog trajanja.

Svaka Strana će u roku od sedam (7) dana od dana prestanka Ugovora, obezbijediti preuzimanje, odnosno, ukoliko obaveza u ovom roku nije izvršena, vratiti drugoj Strani o njenom trošku, svu opremu, sredstva, kapacitete i drugu imovinu druge Strane, koja je korištena u skladu sa RIP-om i zaključenim Ugovorom, u zatečenom stanju.

Svaka Strana je dužna, o svom trošku, vratiti drugoj Strani, sve dokumente ili druge oblike pohranjenih podataka, koji predstavljaju ili sadrže povjerljive informacije ili druge elemente koji mogu omogućiti reprodukciju povjerljivih podataka druge Strane, ili na osnovu pismenog ovlaštenja druge ugovorne Strane, iste uništiti.

O nastupanju privremenog prekida pružanja usluge ili prestanka Ugovora, BH Telecom će obavijestiti Agenciju pismenim aktom.

DIO PETI - USLUGE INTERKONEKCIJE - OSNOVNE

Poglavlje I. Usluga interkonekcijskog linka

Član 26.

BH Telecom će ponuditi TDM i/ili IP interkonekciju Operatoru i uvezati ga sa svojom telekomunikacionom mrežom na način koji zahtijeva Operator, u skladu sa vrstom i obimom usluga koje Operator ima namjeru da pruža korisnicima.

Mogući načini interkonekcije dati su u Dijelu prvom Priloga 3 RIP-a, osim u slučajevima gdje postoje tehnička ograničenja, a koja je moguće dokazati.

TDM interkonekcija između mreže BH Telecom i mreže Operatora biće realizovana putem tačkaka pristupa koje su date u Dijelu drugom Priloga 2. Interkonekcija između mreže BH Telecom i mreže Operatora biće realizovana putem interkonekcijskih linkova, koji se sastoje od E1 vodova. Zahtijevani standardi su definisani u Prilogu 6 RIP-a.

Svi tehnički uslovi IP interkonekcije definisani su u Prilogu 14, uključujući arhitekturu povezivanja, tačke pristupa, komunikacijske protokole i formate, testiranje, te ostale tehničke uslove i relevantne standarde i preporuke.

Odjeljak A. Uspostava interkonekcijskog linka

Član 27.

Ova usluga omogućava uvezivanje Operatorove mreže sa mrežom BH Telecoma putem interkonekcijskog linka koji se sastoji od jednog ili više E1 vodova. Tačke interkonekcije će se utvrditi u pregovorima sa Operatorom, a u skladu sa zahtijevanim načinom interkonekcije od strane Operatora, ukoliko postoji tehnička mogućnost za realizaciju, u skladu sa Dijelom prvim Priloga 3 RIP-a.

Operator ima pravo odabira jednog od načina interkonekcije ponuđenih u RIP dokumentu.

Zahtjevi Operatora za primjenom jednog od ponuđenih načina interkonekcije mogu se razmatrati tokom pregovora o uslovima interkonekcije, dakle prije zaključenja Ugovora, ali i u svakom trenutku nakon zaključenja Ugovora.

BH Telecom zahtjeve za odabranim načinom interkonekcije razmatra u skladu sa već postojećim uslovima za odabrani način interkonekcije u aktuelnom RIP dokumentu.

Cijena uspostave interkonekcijskog linka, u slučaju da je BH Telecom u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do Operatora, definisana je tačkom 1.1.1 Cjenovnika iz Priloga 5 RIP-a.

Ukoliko je Operator u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do zgrade BH Telecoma, cijena uspostave interkonekcijskih linkova se sastoji od: jednokratnog iznosa za uspostavljanje E1 linka za svaku tačku pristupa (tačke 1.1.1 i 1.2 Cjenovnika), cijene za signalizacijske linkove, što uključuje jednokratne iznose za uspostavljanje i testiranje signalizacionih linkova (tačke 1.3.1.1 i 1.3.1.2 Cjenovnika), kao i mjesečni najam signalizacionih linkova (tačka 1.3.2 Cjenovnika), i cijene kolokacije (tačka 1.7 Cjenovnika).

Cijena uspostave interkonekcijskog linka u slučaju kada BH Telecom i Operator osigurava svako svoj dio linka odredit će se od slučaja do slučaja, u skladu sa konkretnim troškovima, a prema uslovima za odabrani način interkonekcije u skladu sa Dijelom prvim Priloga 3 RIP-a.

Odjeljak B. Mjesečna naknada za interkonekcijski link

Član 28.

Mjesečna naknada za interkonekcijski link zavisi od načina uvezivanja mreže Operatora i mreže BH Telecoma, a definisana je tačkom 1.1.2 Cjenovnika iz Priloga 5.

U slučaju da se interkonekcija realizuje preko udaljenog interkonekcijskog kola, mjesečna naknada produženog interkonekcijskog kola će biti umanjena za 50% u odnosu na mjesečnu naknadu za interkonekcijski link iz tačke 1.1.2. Cjenovnika.

U slučaju interkonekcije na strani BH Telecoma (fizička kolokacija), mjesečna naknada za interkonekcijski link koji obuhvata port na komutaciji BH Telecoma i zakup i održavanje kabla od sobe za kolokaciju do tačke pristupa BH Telecoma, iznosi 80% cijene mjesečne naknade za interkonekcijski link tačke 1.1.2. Cjenovnika.

Član 29.

U slučaju da je BH Telecom u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do Operatora, Operator plaća dio iznosa mjesečne naknade za interkonekcijske linkove proporcionalno učešću saobraćaja Operatora u odnosu na ukupnu količinu saobraćaja koji se odvija po tom linku.

Saobraćaj Operatora se sastoji od odlaznog nacionalnog saobraćaja koji terminira u mrežu BH Telecoma, dijela tranzita saobraćaja koji se obavlja sa mrežama drugih operatora unutar BiH preko mreže BH Telecoma, kao i saobraćaja za usluge generisanja poziva indirektnog pristupa i telefonskih kartica, ukoliko se ovaj saobraćaj obavlja po istom interkonekcijskom linku.

U slučaju da je Operator u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do BH Telecoma, BH Telecom će platiti dio iznosa mjesečne naknade za interkonekcijske linkove proporcionalno učešću saobraćaja BH Telecoma u odnosu na ukupan saobraćaj koji se odvija po tom interkonekcijskom linku. Saobraćaj BH Telecoma se sastoji od odlaznog nacionalnog saobraćaja koji terminira u mrežu Operatora.

U slučaju da su Operator i BH Telecom zajednički realizovali interkonekcijski link, ugovorom će se regulisati naknada u slučaju značajnije razlike odlaznog saobraćaja vlastitih pretplatnika.

Poglavlje II. Postavljanje parametara svake pojedinačne pristupne tačke

Član 30.

U cilju dovođenja mreže Operatora u operativnu funkciju potrebno je od strane BH Telecoma izvršiti određene postavke na pristupnoj tački, a u ovisnosti od vrste usluga koje ima namjeru da pruža korisnicima. Ova usluga se naplaćuje jednokratno po cijeni definisanoj tačkom 1.2 Cjenovnika, prilikom uspostavljanja interkonekcije, kao i za svaku promjenu parametara koju Operator bude zahtijevao od BH Telecoma.

Poglavlje III. Usluga signalizacije

Član 31.

Signalizacija omogućava prenos potrebnih informacija kroz mrežu u cilju pravilnog uspostavljanja, kontrole i raskidanja poziva između krajnjih korisnika kao i za prenos signalizacionih poruka za međunarodni i nacionalni roaming i SMS.

BH Telecom i Operator će koristiti signalni protokol SS7 u svrhu interkonekcije svojih mreža u skladu sa odgovarajućim ITU-T standardima i preporukama datim u Dijelu drugom Priloga 3.

Svaka centrala BH Telecoma ima mogućnost rada na SS7 i kao takva je identifikovana i adresirana jedinstvenim nacionalnim kodom signalizacione tačke. Konekcija signalizacije SS7 će biti urađena u skladu sa nacionalnim planom signalizacije SS7.

Kao minimum funkcija za SS7 uvodi se:

- MTP (dio za prenos poruka)
- ISUP (korisnički dio za ISDN)

Na zahtjev Operatora, BH Telecom može uvesti i sljedeće funkcije:

- SCCP (dio za kontrolu signalizacione veze)
- TC (mogućnost transakcije)
- OMAP (dio za eksploataciju, održavanje i administriranje)

Na osnovu ITU-T preporuka, signalni link može podnijeti 0,2 Erlanga signalnog saobraćaja SS7 u normalnom radu i 0,4 Erlanga u slučaju jednog signalnog linka (kada je drugi u kvaru).

Ukoliko se zahtijeva korištenje samo PSTN usluga jedan par signalnih linkova je dovoljan za približno 80 E1 vodova. Kada se dodaje novi kapacitet BH Telecom će koristiti n+1 zaštitnu šemu, to znači još jedan signalni link za svakih 80 E1 vodova u PSTN slučaju.

Signalizacioni saobraćaj, za kontrolu poziva između BH Telecoma i Operatora, sadrži ISUP poruke i usmjerava se na pridružene signalizacione linkove između centrala BH Telecoma i centrala Operatora.

Signalizacioni saobraćaj za nacionalni i međunarodni roaming, SMS i MMS sadrži SCCP poruke i Operator ga usmjerava na signalizacione linkove direktno povezane na međunarodno/tranzitne centrale BH Telecoma.

Signalni vod, korišten u svrhu interkonekcije će biti korišten samo za signalni saobraćaj koji se odnosi na pozive, koji se izmjenjuju između Operatora i BH Telecoma.

Odjeljak A. Uspostava i testiranje signalnog voda

Član 32.

BH Telecom će obezbjediti dva signalna 64 kbit/s voda, kao dio E1 vodova između svake tačke interkonekcije i svake tačke pristupa ukoliko saobraćaj po jednom signalnom linku prelazi 0,2 Erlanga.

Ukoliko Operator traži da mu se obezbjedi dodatni signalni link bez obzira na saobraćajne potrebe, BH Telecom će ga obezbjediti u skladu sa tehničkim uslovima i po posebnom ugovoru.

Cijena uspostave i testiranja signalnog voda se naplaćuje jednokratno i definisana je tačkom 1.3.1 Cjenovnika iz Priloga 5.

Odjeljak B. Mjesečna naknada za signalni vod

Član 33.

Ukoliko signalni vod nije dio E1 voda u sklopu interkonekcijskog linka, Operatoru se naplaćuje mjesečna naknada za korištenje 64 kbit/s signalnog voda čija je cijena definirana tačkom 1.3.2. Cjenovnika u Prilogu 5.

Poglavlje IV. Terminiranje i tranzitiranje nacionalnih poziva

Odjeljak A. Terminiranje poziva korisnika Operatora na pretplatničke brojeve fiksne mreže BH Telecoma

Član 34.

Ova usluga podrazumijeva terminiranje poziva korisnika Operatora na pretplatničke brojeve fiksne mreže BH Telecoma. Cijena je definirana tačkom 1.5.1. Cjenovnika iz Priloga 5 i zavisi od načina realizacije interkonekcije. Obračunski interval je minuta. Operator će vršiti obračun i naplatu od svojih krajnjih korisnika po cijenama koje sam definiše.

Odjeljak B. Terminiranje poziva korisnika Operatora na brojeve hitnih službi

Član 35.

Pozive na brojeve hitnih službi BH Telecom će naplaćivati od Operatora po pozivu, a prema tački 1.5.3 Cjenovnika iz Priloga 5.

Kratki brojevi	Naziv službe
121	Centar za obavještanje
122	Policija
123	Vatrogasci
124	Hitna pomoć

Odjeljak C. Terminiranje poziva korisnika Operatora na brojeve info službi

Član 36.

Pozive na brojeve info službi BH Telecom će naplaćivati od Operatora po pozivu, a prema tački 1.5.4 Cjenovnika iz Priloga 5.

Kratki brojevi	Naziv službe
1182	Informacije o pretplatničkim brojevima
125	Tačno vrijeme

Odjeljak D. Terminiranje poziva korisnika Operatora na kratke brojeve u fiksnoj mreži BH Telecoma (12xx, 13xx, 15xx)

Član 36a

Pozive na kratke brojeve u fiksnoj mreži BH Telecom će naplaćivati od Operatora po minuti, a prema tački 1.5.5 Cjenovnika iz Priloga 5.

12xx	Razni servisi na području BiH
13xx	Razni servisi na području BiH
15xx	Razni servisi na području BiH

Odjeljak E. Transitiranje nacionalnih poziva kroz fiksnu mrežu BH Telecoma prema fiksnim i mobilnim mrežama operatora u BiH

Član 37.

Usluga tranzitiranja poziva sastoji se od prenosa saobraćaja iz mreže Operatora kroz fiksnu mrežu BH Telecoma, prema fiksnim i mobilnim mrežama drugih operatora u BiH ili prema mobilnoj mreži BH Telecoma.

U slučaju tranzitiranja poziva prema mrežama drugih operatora u BiH, cijena usluge sastoji se od cijene tranzitiranja poziva kroz fiksnu mrežu BH Telecoma iz tačke 1.5.6.1. Cjenovnika i cijene terminiranja nacionalnog poziva koju definiše operator u čijoj mreži poziv terminira iz tačke 1.5.6.2. Cjenovnika.

U slučaju nacionalnog poziva korisnika Operatora koji terminira u mobilnu mrežu BH Telecoma, cijena usluge sastoji se od cijene tranzitiranja poziva kroz fiksnu mrežu BH Telecoma iz tačke 1.5.6.1. Cjenovnika i cijene terminiranja nacionalnog poziva u mobilnu mrežu BH Telecoma iz tačke 1.5.6.3. Cjenovnika.

Poglavlje V. Generisanje poziva putem Usluge izbora/predizbora Operatora

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 38.

BH Telecom će svojim krajnjim korisnicima, koji posjeduju pristupnu liniju u mreži BH Telecoma, omogućiti pristup govornim uslugama Operatora putem usluga Izbora ili predizbora Operatora. Usluga poziva putem Usluge izbora/predizbora ne može se realizovati sa CLL priključaka, niti sa brojeva koji su odredište usluga dodatne vrijednosti.

Pozivi krajnjih korisnika BH Telecoma ne mogu završiti na brojevima usluga sa dodatnom vrijednošću (09xx), Internet brojevima (081 xx) i kratkim brojevima hitnih i info službi. Takođe, usluge Izbora ili predizbora Operatora isključuju mogućnost korištenja usluge Posredovanja odlaznih poziva kao i mogućnost korištenja usluge sa javnih telefonskih govornica.

Kada je poziv sa pristupne tačke BH Telecoma predan Operatoru putem Usluge izbora/predizbora Operatora, odgovornost za daljnju obradu i usmjeravanje poziva prelazi na Operatora. U slučaju kada Operator nema dostup do određenih destinacija, dužan je da o tome obavijesti krajnjeg korisnika BH Telecoma putem automatske govorne mašine. U slučaju nepoštivanja ovog zahtjeva BH Telecom će o tome informisati Agenciju.

Pozive predane u mrežu Operatora putem Usluge izbora/predizbora Operatora, BH Telecom neće naplaćivati svojim krajnjim korisnicima. Operator je odgovoran za definisanje cijena za svoje usluge, kao i za direktno obračunavanje i naplatu tih usluga prema korisnicima koji su ih koristili.

Član 39.

Operator je dužan obezbjediti dovoljan tehnički kapacitet unutar usluge interkonekcije kako bi se mogao podnijeti očekivani saobraćaj putem usluge izbora/predizbora Operatora.

Identifikacija poziva korisnika BH Telecoma se obavlja pomoću CLI koji se iz mreže BH Telecoma preko pristupne tačke prenese u mrežu Operatora.

BH Telecom će izmjeriti svaki poziv prema Operatoru i izvršiti obračun prema važećem Cjenovniku iz Priloga 5, tačka 1.5.2. Cijena poziva će zavisiti od pristupne tačke (mrežnog nivoa na kojem je Operator spojen sa BH Telecomom). U slučaju da se poziv završava u mreži BH Telecoma preko odabranog Operatora, BH Telecom će ovaj poziv izmjeriti i u odlazu i u dolazu, te u skladu s tim izvršiti i obračun.

Član 40.

Krajnji korisnici BH Telecoma, govornim uslugama Operatora putem usluga izbora ili predizbora Operatora pristupaju korištenjem kratkog koda za izbor operatora 10xx. Usluga izbora i predizbora operatora u mreži BH Telecom-a pruža se na slijedeći način:

Usluga izbora operatora podrazumijeva da krajnji korisnik BH Telecoma može u bilo koje vrijeme, za pozive obuhvaćene ovom Uslugom, izabrati određenog Operatora za prijenos poziva biranjem odgovarajućeg kratkog koda za Izbor Operatora, posebno za svaki poziv. Pozivi upućeni prema Operatoru ne mogu terminirati u mreži Operatora. Poziv predat u mrežu Operatora se može vratiti i terminirati u mreži BH Telecoma.

Usluga predizbora operatora podrazumijeva da krajnji korisnik BH Telecoma može unaprijed, za pozive obuhvaćene ovom Uslugom, izabrati određenog Operatora za prenos poziva. Krajnji korisnik pozive uspostavlja bez biranja kratkog koda za izbor operatora ili korištenja nekog drugog postupka.

Krajnji korisnik BH Telecoma može, u bilo kojem trenutku, zaobići unaprijed načinjeni izbor, biranjem kratkog koda za izbor BH Telecoma ili nekog drugog Operatora, posebno za svaki poziv.

Član 41.

Pozivi krajnjih korisnika koji koriste Uslugu izbora/predizbora Operatora moraju biti u sljedećem formatu:

- (10XX) - NDC-SN za geografske brojeve BH Telecoma kada poziv završava unutar iste mrežne grupe i kada se pristupna tačka nalazi na tranzitnom nivou unutar te mrežne grupe.
- (10XX) – NDC–SN za geografske brojeve BH Telecoma kada poziv završava u drugoj mrežnoj grupi i za pozive prema mobilnoj mreži.
- (10xx) – CC–NSN za međunarodni saobraćaj.

gdje je:

- (10xx) – kratki kod za izbor Operatora,
- NDC – kod mrežne grupe,
- SN – pretplatnički broj,
- CC – pozivni broj države i
- NSN – broj pretplatnika ino-operatora.

Odjeljak B. Usluge izbora Operatora

Član 42.

Operator koji namjerava nuditi usluge krajnjim korisnicima fiksne mreže BH Telecoma putem Usluge izbora Operatora mora zatražiti od BH Telecoma uvođenje te usluge. BH Telecom i Operator će ugovoriti tu uslugu Ugovorom, u skladu sa ovim RIP-om.

Za implementaciju koda za Uslugu izbora Operatora, što podrazumijeva pripremu, programiranje i analizu podataka za implementaciju na centrali, kao i izradu tehničke i administrativne dokumentacije, te implementaciju usmjeravanja poziva na centrali i konfiguraciju podataka, BH Telecom će Operatoru naplatiti jednokratnu naknadu u skladu sa tačkom 1.6. Cjenovnika.

Za implementaciju usluge izbora Operatora, što podrazumijeva prilagođenje BH Telecomove mrežne infrastrukture u svrhu omogućavanja funkcionalnosti pomenute usluge, BH Telecom će Operatoru naplatiti jednokratnu naknadu u skladu sa tačkom 1.6.2.1 Priloga 5 ovog RIP-a.

Odjeljak C. Implementacija usluge predizbora Operatora

Član 43.

Na zahtjev Operatora, BH Telecom će ponuditi Usluge predizbora Operatora što će biti ugovoreno u skladu sa Dijelom Pet, Poglavljem V, Odjeljkom E RIP-a.

Za implementaciju koda za Uslugu predizbora Operatora, što podrazumijeva pripremu, programiranje i analizu podataka za implementaciju na centrali, kao i izradu tehničke i administrativne dokumentacije, te implementaciju usmjeravanja poziva na centrali i konfiguraciju podataka, BH Telecom će Operatoru naplatiti jednokratnu naknadu u skladu sa tačkom 1.6.1 Cjenovnika.

Za implementaciju Usluge predizbora Operatora, što podrazumijeva prilagođenje BH Telecomove mrežne infrastrukture u svrhu omogućavanja funkcionalnosti pomenute usluge, BH Telecom će Operatoru naplatiti jednokratnu naknadu u skladu sa tačkom 1.6.2.2 Cjenovnika.

Za aktivaciju ove usluge, za svaki pojedini korisnički broj Operator plaća BH Telecomu jednokratnu naknadu definisanu Odjeljkom D ovog Poglavlja.

Član 44.

Krajnji korisnik može zahtijevati korištenje usluge predizbora samo od jednog predizabranog Operatora, po jednom telefonskom priključku (tipovi priključaka su definisani u Odjeljku D ovog Poglavlja), koji koristi u skladu sa zaključenim Ugovorom sa BH Telecomom.

Svi pozivi koje je odabrao Predizabrani operator u skladu sa ovim članom (osim poziva navedenih u članu 38. stav 2. ovog RIP-a) automatski će se usmjeriti prema mreži Operatora za kojeg je Usluga predizbora operatora aktivirana. Sve ostale vrste poziva bit će realizirane i naplaćene putem BH Telecoma.

BH Telecom će Operatoru omogućiti segmentaciju usluge Predizbora Operatora po različitim vrstama poziva:

- a) Međunarodni poziv – predstavlja poziv prema brojevima fiksnih i mobilnih telekomunikacijskih mreža operatora izvan BiH;

- b) Poziv između različitih mrežnih grupa u BiH – predstavlja poziv prema geografskom broju različite mrežne grupe od one u kojoj je poziv započeo;
- c) Poziv unutar iste mrežne grupe u BiH – predstavlja poziv prema geografskom broju iste mrežne grupe u kojoj je poziv započeo;
- d) Poziv prema mobilnim telekomunikacijskim mrežama – predstavlja poziv prema negeografskom broju mobilnih operatera u BiH;
- e) Svi pozivi – pojam predstavlja paket svih poziva navedenih u tačkama a,b,c,d ovog stava.

Član 45.

U slučaju da BH Telecom primi upit, žalbu ili zahtjev od svog korisnika u vezi sa uslugom predizbora Operatora, koju mu pruža Operator, BH Telecom će uputiti korisnika na Operatora.

U nadležnosti BH Telecoma je naplata osnovne mjesečne pretplate za pojedinu vrstu priključka navedenu u Odjeljku D ovog Poglavlja, direktno od pretplatnika koji koristi uslugu predizbora operatora, po cijeni osnovne mjesečne pretplate iz važećeg Cjenovnika TK usluga BH Telecoma, neovisno o tarifnom paketu kojeg je pretplatnik koristio kod BH Telecoma, neposredno prije aktivacije usluge predizbora operatora.

Odjeljak D. Implementacija Usluge predizbora Operatora po korisničkom broju

Član 46.

Usluga predizbora Operatora se može implementirati na sljedećim priključcima :

- Analogni telefonski priključak
- ISDN BA sa svim MSN
- ISDN PRA sa svim MSN

Operator će BH Telecomu platiti jednokratnu naknadu za implementaciju Usluge predizbora Operatora po svakom priključku na koji je ova usluga implementirana u skladu sa zahtjevom Operatora. Cijena usluge naplaćuje se po pojedinačnom broju u skladu sa tačkom 1.6.3 Cjenovnika.

Odjeljak E. Procedura realizacije Zahtjeva za uslugu predizbora operatora po korisničkom broju

Član 47.

Usluga Predizbora operatora nije dostupna s javnih telefonskih govornica kao ni putem kabinskih posrednika.

BH Telecom je dužan omogućiti svojim pretplatnicima koji koriste uslugu predizbora operatora korištenje usluge izbora operatora biranjem koda izbora.

Realizacija zahtjeva pretplatnika za korištenje dodatnih telekomunikacijskih usluga (npr. zabrana odlaznih poziva), za vrstu poziva koja se koristi u okviru usluge predizbora operatora, odnosno koji su utvrđeni u dostavljenom Zahtjevu, u nadležnosti je Predizabranog operatora.

Predizabrani operator je obavezan automatski bilježiti podatke o korištenju telekomunikacijskih usluga putem usluge predizbora operatora za pretplatnike sa kojima je zaključio ugovor, i

pretplatnicima dostaviti detaljni ispis računa za obavljene telekomunikacijske usluge, bez naknade.

Pozivi koji se uspostavljaju putem usluge predizbora operatora u skladu sa ovim RIP-om, biće usmjereni do tačke interkonekcije BH Telecoma i Predizabranog operatora.

U slučaju kada je za usmjeravanje poziva odgovoran Predizabrani operator, BH Telecom je obavezan u signalizaciji prenositi kod izbora Predizabranog operatora i tako omogućiti ispravno usmjeravanje saobraćaja unutar mreže BH Telecoma do tačke interkonekcije.

U slučaju kada je za usmjeravanje biranog poziva unutar mrežne grupe odgovoran Predizabrani operator, BH Telecom ima obavezu dodati nacionalni prefiks (0) i kod mrežne grupe između koda izbora Predizabranog operatora i biranog pretplatničkog broja.

Operatori su obavezni na zahtjev Regulatorne agencije za komunikacije BiH dostaviti sve tražene podatke u svrhu praćenja usluge predizbora operatora.

BH Telecom je obavezan osigurati pravovremene informacije Predizabranim operatorima u vezi sa uslovima aktivacije i korištenja usluge predizbora operatora u mreži BH Telecoma (npr. informacije o svim brojevima u ISDN seriji ili DDI priljučku koji se odnose na isti telefonski priključak u svrhu unošenja potpunih i tačnih informacija u Zahtjevu za uslugu predizbora operatora.

BH Telecom je obavezan dnevno, u elektronskom obliku, dostavljati Predizabranim operatorima specificirani izvještaj o obrađenim zahtjevima za aktivaciju usluge predizbora operatora.

BH Telecom neće slati bilo kakve izjave, dopise, priopćenja i sl. pretplatnicima koji su korisnici usluge predizbora operatora, a u kojima se na bilo koji način predlaže raskidanje ugovora sa Predizabranim operatorom.

Odjeljak F. Postupak prijema, uvjeti i rokovi realizacije Zahtjeva za pružanje usluge predizbora operatora po korisničkom broju

Član 48.

Zahtjev za pružanje usluge predizbora operatora po korisničkom broju (u daljem tekstu: Zahtjev), u ime pretplatnika, podnosi Predizabrani operator.

Uslov za podnošenje Zahtjeva je zaključen ugovor u pismenoj formi, između Predizabranog operatora sa jedne strane i pretplatnika koji želi koristiti usluge Predizabranog operatora, sa druge strane.

Uz Zahtjev Predizabrani operator BH Telecomu, na čiju telekomunikacijsku mrežu je priključena terminalna oprema pretplatnika, obavezno dostavlja ugovor iz prethodnog stava.

Pretplatnik ne može otkazati ugovor u roku od 3 mjeseca od zaključivanja ugovora, što se podrazumijeva obaveznim rokom trajanja.

Zahtjev se podnosi na propisanom obrascu, koji predstavlja Prilog br. 12 ovog RIP-a

Zahtjev iz prethodnog stava obavezno sadrži sve tražene podatke i sljedeće dokumente:

- a) Kopiju lične karte ili CIPS prijave prebivališta ukoliko je pretplatnik fizičko lice, odnosno ovjeren izvod iz sudskog registra, koji obavezno sadrži registarske uloške sa podacima

o osnivaču, registriranoj djelatnosti i licu ovlaštenom za zastupanje, ne stariji od 6 mjeseci, ukoliko je pretplatnik pravno lice.

- b) Potpisan ugovor koji je zaključen između pretplatnika i Predizabranog operatora o korištenju usluge predizbora operatora.

Član 49.

Nakon prijema Zahtjeva na protokol BH Telecoma, započinje postupak utvrđivanja validnosti zahtjeva, stvaranja tehničkih mogućnosti i realizacije usluge predizbora operatora.

Ukoliko BH Telecom utvrdi da podneseni Zahtjev ima formalnih nedostataka, odbiće Zahtjev Predizabranog operatora kao nepotpun uz navođenje razloga odbijanja i preciziranje formalnih i materijalnih nedostataka koje se trebaju otkloniti.

Ukoliko Zahtjev zadovoljava sve tehničke mogućnosti i ostale uslove utvrđene RIP-om, BH Telecom prihvata Zahtjev i nastavlja postupak realizacije usluge, u skladu sa propisanim internim procedurama.

Prihvaćeni Zahtjev BH Telecom je dužan realizirati u roku od 14 (četrnaest) dana, od dana prijema.

Ukoliko je Zahtjev vraćen Predizabranom operatoru u cilju otklanjanja nedostataka, rok realizacije iz prethodnog stava počinje teći od dana prijema dopunjenog zahtjeva na protokol BH Telecoma.

Odjeljak G. Promocija usluga Predizbora Operatora

Član 50.

Promocija usluga od strane Predizabranog operatora mora biti transparentna, istinita i potpuna.

Predizabrani operator je dužan prije zaključivanja ugovora o pružanju usluge, pružiti pretplatniku naročito sljedeće informacije:

- a) O uslovima pružanja/korištenja usluge Predizbora operatora;
- b) O obavezi Pretplatnika da ispuni sve dospjele obaveze iz važećeg ugovora o pretplatničkom odnosu u mreži BH Telecoma, prije dostavljanja Zahtjeva;
- c) O cijenama i načinu plaćanja korištenja usluge predizbora operatora;
- d) O uslovima i postupku promjene Predizabranog operatora i isključenja usluge;
- e) O dužini utvrđenog roka obaveznog trajanja zaključenog ugovora sa Predizabranim operatorom i posljedicama prijevremenog raskida iz bilo kojih razloga;
- f) O svim promjenama odnosno posljedicama u obimu i pogodnostima u korištenju usluga u skladu sa važećim ugovorom o korištenju usluga u mreži BH Telecoma, nakon aktiviranja usluge Predizbora operatora;
- g) O načinu identifikacije pretplatnika i vrsti dokumenata koje u tu svrhu obavezno dostavlja kao prilog zahtjevu.

Odjeljak H. Postupak i razlozi odbijanja Zahtjeva za pružanje usluge predizbora operatora po korisničkom broju

Član 51.

BH Telecom će odbiti Zahtjev iz sljedećih razloga:

- a) Ukoliko je Zahtjev podnesen za pretplatnika koji nije ispunio dospjele ugovorne obaveze BH Telecomu do dana prijema Zahtjeva Predizabranog operatora;
- b) Ako je za istog pretplatnika i za isti pretplatnički telefonski broj dostavljen Zahtjev od drugog Operatora, prije isteka roka definiranog u članu 48. stav 4. ili ukoliko se utvrdi da je već u fazi realizacija Zahtjeva za taj pretplatnički broj.
- c) Ako je pristup mreži BH Telecoma za pretplatnički broj pretplatnika, za koji je podnesen Zahtjev, realiziran primjenom alternativne tehnologije (npr. CLL priključak);
- d) Ako je pretplatnički broj za koji podnesen Zahtjev privremeno priključen u mrežu BH Telecoma (tzv. privremeni priključak);
- e) Ako Zahtjev nije podnesen za sve pojedinačne brojeve unutar ISDN serije ili DDI priključka ili slično;
- f) Ako je Zahtjev podnesen za pretplatnički broj koji se koristi kao odredište neke od usluga više vrijednosti (0800, 092, 094, 096, itd.);
- g) Ako je Zahtjev podnesen za pretplatnički broj priključen na neki tip SI komutacije koji ne podržava uslugu predizbora operatora.
- h) Ukoliko Predizabrani operator ponovo dostavi Zahtjev BH Telecomu bez otklonjenih nedostataka prema uputi BH Telecoma, u skladu sa članom 49. stav 2.

Odjeljak I. Privremeno isključenje i prestanak predizbora operatora

Član 52.

Privremeno isključenje pretplatničke terminalne opreme i onemogućavanje korištenja usluge predizbora operatora nastupiće u svim slučajevima u skladu sa općim uvjetima BH Telecoma, kojima se reguliraju odnosi u pružanju usluga korisnicima.

Prestanak korištenja usluge predizbora operatora nastupiće iz sljedećih razloga:

- Na osnovu podnesenog Zahtjeva za prestanak korištenja usluge predizbora operatora (obrazac dat u Prilogu 13. ovog RIP-a) kojeg dostavlja Predizabrani operator, na zahtjev pretplatnika, u roku od 14 dana.
- Na osnovu pismenog Zahtjeva za prestanak korištenja usluge predizbora operatora (obrazac dat u Prilogu 13. ovog RIP-a) kojeg dostavlja Predizabrani operator iz bilo kojeg razloga, u roku od 14 dana.
- Prihvatanjem Zahtjeva za pružanje usluge predizbora drugog Predizabranog operatora, što podrazumijeva da ne postoje smetnje u skladu sa RIP-om, nastupiće posljedica prestanka korištenja usluge po Zahtjevu sa prethodnim Predizabranim operatorom;
- U slučaju prestanka pretplatničkog odnosa između BH Telecoma i pretplatnika, iz bilo kojih razloga;
- U slučaju raskidanja Ugovora između BH Telecoma i Predizabranog operatora.

U slučaju isključenja ove usluge, BH Telecom će o tome obavijestiti Operatora.

U slučaju prestanka pružanja/korištenja usluge predizbora operatora iz razloga navedenih u stavu (2) ovog člana, pod uslovom da su strane savjesno postupale, Predizabrani operator nema pravo naknade štete od BH Telecoma.

DIO ŠESTI - USLUGE INTERKONEKCIJE - KOMERCIJALNE

Član 53.

Usluge iz ovog Dijela se pružaju na komercijalnoj osnovi i bit će predmetom aneksa Ugovora između BH Telecoma i Operatora.

Odjeljak A. Pozivi na brojeve dodatne vrijednosti (posebna tarifa, teleglasanje, besplatni pozivi)

Član 54.

Cijena poziva na brojeve dodatne vrijednosti (posebna tarifa, teleglasanje, besplatni pozivi) predmet je komercijalnog dogovora.

Odjeljak B. Tranzitiranje međunarodnih poziva

Član 55.

Cijena tranzitiranja međunarodnih poziva zajedno sa cijenom terminiranja poziva u mreže ino operatora predmet je komercijalnog dogovora.

Odjeljak C. Terminiranje međunarodnih poziva u mreže BH Telecoma i operatora u BiH

Član 56.

Cijena terminiranja međunarodnih poziva u mreže BH Telecoma i operatora u BiH predmet je komercijalnog dogovora.

DIO SEDMI - INTERKONEKCIJA FIKSNE MREŽE BH TELECOMA I MREŽE OPERATORA

Poglavlje I. Opće odredbe

Član 57.

Interkonekcija fiksne mreže BH Telecoma sa mrežom Operatora s ciljem pružanja usluga interkonekcije ostvaruje se na način kako je definirano u Dijelu drugom, Poglavlju IV Priloga 2.

Tačke pristupa BH Telecoma (lista komutacija) koje su određene za svrhu interkonekcije, kao i hijerarhijska šema BH Telecoma definisani su u Dijelu drugom, Poglavljima I, II i III Priloga 2.

Načini interkonekcije fiksne mreže BH Telecoma i mreže Operatora su definisani u Dijelu prvom Priloga 3.

BH Telecom i Operator će nakon interkonekcije izvršiti testiranje veza u skladu sa Prilogom 6.

Poglavlje II. Uspostavljanje interkonekcije

Odjeljak A. Dimenzioniranje vodova

Član 58.

Za dimenzioniranje interkonekcijskog linka i signalnih vodova koje obezbeđuje BH Telecom je odgovoran Operator. Uspostavljena interkonekcija podrazumijeva uspostavu kapaciteta, kao i uspješno testiranje. Rokovi za uspostavu interkonekcije su definirani ovim RIP-om.

Odjeljak B. Planiranje kapaciteta interkonekcije

Član 59.

Planiranje kapaciteta je proces predviđanja potrebnih kapaciteta na interkonekcijskim tačkama koji će zadovoljiti potrebe predviđenog saobraćaja sa dozvoljenim gubicima od 1%.

BH Telecom će nastojati da svoje planove proširenja telekomunikacionih kapaciteta potrebnih za interkonekciju približi zahtjevima i narudžbama Operatora.

Odredbe koje definišu planiranje kapaciteta interkonekcije sadržane su u Prilogu 4.

Za osnovne usluge interkonekcije BH Telecom uspostavlja osnovnu konfiguraciju interkonekcijskih kapaciteta, koji obezbeđuje dvosmjerni saobraćaj.

BH Telecom će obezbjediti interkonekcijske linkove između pristupnih komutacija i tačaka interkonekcije u skladu sa procesom obezbjeđenja takvih linkova i planiranja kapaciteta, Prilog 4.

Član 60.

U slučaju smetnji, oštećenja, ili drugih tehničkih problema u mreži ili uređajima bilo koje strane, koje dovode do izbacivanja iz rada jedne ili više tačaka interkonekcije, pristupnih komutacija, ili interkonekcijskih linkova, strane će međusobno saradivati u svrhu otkrivanja i lociranja takvih grešaka, oštećenja ili tehničkih problema. Svaka strana je odgovorna za otklanjanje grešaka u svojoj mreži i na svojim kapacitetima.

Strane će saradivati u upravljanju i eliminaciji zagušenja u pristupnim komutacijama, bez obzira na razloge, zbog kojih je zagušenje nastalo. Tamo gdje su trajno potrebni dodatni kapaciteti, oni će biti obezbijeđeni u skladu sa procedurom obezbjeđenja kapaciteta. Ako je takvo zagušenje privremeno, recimo iz razloga neočekivanog, privremenog, značajnog povećanja saobraćaja ili iz razloga nastale greške u mreži, ovo će biti predmet aktivnosti na nadziranju i upravljanju mrežom, tj. privremenim prerutiranjima i sl.

Odjeljak C. Promjene u mreži

Član 61.

Svaka strana će obavijestiti drugu stranu u pisanom obliku najmanje 90 dana unaprijed o bilo kakvoj promjeni u svojoj mreži, koja može utjecati na interkonekciju između strana na bilo kojoj tački interkonekcije ili tački pristupa. Obavijest će sadržavati dovoljno tehničkih objašnjenja u svrhu da se omogući drugoj strani implementacija bilo kakvih neophodnih promjena i u njihovoj mreži.

Svaka strana će snositi troškove bilo kakvih podešavanja u svojoj mreži, koja mogu nastati kao rezultat promjena u mreži, o kojim je poslato obavještenje, osim ako strana, koja je primila obavještenje ne smatra da su promjene objektivno opravdane. Ukoliko promjene nisu objektivno opravdane, a to se potvrdi od strane Agencije, Strana koja je poslala obavijest će snositi troškove prilagođavanja mreže druge Strane.

U slučaju da su promjene u mreži neophodne zbog razloga poboljšanja mreže ili pripadajućih uređaja strane su saglasne da obave potrebna testiranja. Svaka od strana će snositi troškove testiranja za svoju mrežu.

Odjeljak D. Implementacioni sastanci

Član 62.

Radi postizanja sporazuma predstavnici Strana će organizovati sastanke na kojim će se definisati elementi Ugovora.

Kada Strane postignu sporazum o nekom pitanju, to će biti zabilježeno u zapisniku sa sastanka, a Ugovor će biti obavezujući samo u slučaju kada je u pisanoj formi potvrđen od objiju strana.

U slučaju da Strane ne mogu postići sporazum u vezi sa razmatranim pitanjem, to će biti navedeno u zapisniku i tada to postaje predmetom spora i podliježe proceduri navedenoj u Prilogu 7. ovog RIP-a.

DIO OSMI - KVALITET USLUGA

Član 63.

BH Telecom će ponuditi drugoj strani isti nivo kvaliteta usluga, kao što je onaj, koji ima u svojoj mreži. U svrhu da se to stvarno i realizuje, BH Telecom će nadzirati tehničke parametre date u Prilogu 8.

BH Telecom, neće biti odgovoran za:

- a) kvalitet poziva kada napuste mrežu BH Telecoma;
- b) kvalitet poziva isporučenih ka BH Telecomu do tačke interkonekcije;
- c) kvalitet poziva u slučaju kada BH Telecom nema slobodnih kapaciteta za potrebna proširenja sa kojim bi se kvalitet saobraćaja povećao.

Procedure zajedničkog praćenja kvaliteta navedene u Prilogu 8, mogu biti usaglašene između strana.

DIO DEVETI - NUMERACIJA

Član 64.

Strane će osigurati da svaki poziv isporučen ka njoj od druge Strane u tačku interkonekcije bude rutiran ka broju, koji pripada nacionalnom ili međunarodnom planu numeracije, a koji definiše određite poziva.

Strane će unaprijed obavijestiti drugu stranu o bilo kakvim promjenama rutiranja u svom planu numeracije. Strane će implementirati i testirati neophodne promjene u planu rutiranja, uzrokovanih od druge Strane u roku od 40 dana. Ni jedna strana neće izvršiti naplatu ove usluge.

U slučaju da Agencija ili neko drugo ovlašteno tijelo donese odluku o promjenama bilo u nacionalnom planu numeracije, koja ima uticaja na plan numeracije neke od strana, ili donese odluku, koja se direktno nameće jednoj od Strana, Strane će sarađivati u implementaciji ovih promjena i snositi troškove, koji uz takve promjene idu. Strana, koja je predmet takvih izmjena u planu numeracije, će obavijestiti u pisanoj formi drugu stranu odmah nakon što sazna za takvu odluku Agencije, tako da druga Strana može preduzeti neophodne promjene u svojoj mreži.

BH Telecom će obezbijediti uslugu izbora Operatora (carrier selection) za sve vrste poziva uključujući nacionalne i međunarodne i od fiksne ka mobilnoj kao i implementaciju odgovarajućeg koda izbora dodijeljenog Operatoru.

Promjene, koje je neophodno izvršiti u mreži BH Telecoma u svrhu implementacije numeracije, će biti obavljene u roku od 21 dana od datuma kada je BH Telecom primio takav zahtjev od Operatora. Operatorov zahtjev će sadržavati i koda izbora, koji mu je dodijeljen, kao i dokumentaciju, kojom se dokazuje dodjela koda izbora od strane Agencije.

DIO DESETI - EKSPLOATACIJA I ODRŽAVANJE

Član 65.

Svaka strana je odgovorna za rad svoje mreže i upravljanje nad tom mrežom. Strane će poduzimati mjere da međusobno sarađuju i da preduzimaju bilo kakve akcije, koje su neophodne u svrhu pravilnog rada i upravljanja mrežama, koje se odnose na interkonekciju, a u skladu sa ITU i ETSI preporukama.

Strane će održavati i otklanjati smetnje na interkonekcijskim linkovima na isti način na koji održavaju svoje kapacitete i otklanjaju smetnje u okviru svoje mreže.

Svaka strana informiše drugu stranu o planiranim prekidima saobraćaja, poboljšanjima, i o bilo kojim drugim planiranim situacijama u svojoj mreži, koje mogu imati uticaja na razmjenu saobraćaja između strana. Ovo će uključivati kratke pikove veoma visokog saobraćaja u slučaju planiranog "televoting-a" ili sličnih događaja. Ovo će omogućiti stranama da preduzmu neophodne mjere da bi minimizirale dejstvo ovakvih situacija na njihove korisnike.

Imena i kontakt telefoni osoba, koje su odgovorne u BH Telecom za preduzimanje radnji u svrhu ispunjenja svojih obaveza u vezi sa radom i upravljanjem su navedena u Prilogu 9. Promjene u listi osoblja i kontaktnim detaljima, koji su dati u Prilogu 9, će biti predmet obavještenja Operatora u pisanoj formi, prije nego takve promjene nastanu u BH Telecomu.

Član 66.

U slučaju smetnji u mreži bilo koje strane, a koje mogu imati uticaja na interkonekciju, Strana koja ima smetnju će telefonski poslati obavijest o smetnjama drugoj Strani, a izvještaj će biti poslat i u pisanoj formi faxom ili e-mailom. Izvještaji o smetnjama će biti dostavljani odgovornom licu druge strane, naznačenom u Ugovoru.

Greške mogu biti bilo greške kod jedne od strana, bilo greške kod obiju strana na komutacionim sistemima ili na linkovima između njih. Svaka od strana može odrediti grešku u okviru

komutacionog sistema svoje ili druge strane. Kada jedna od strana odredi ovakvu smetnju ona će odrediti je li riječ o "servisnoj grešci" ili "rutinskim smetnjama". Za servisne greške vrijeme otklanjanja smetnje je 4 sata. Obje strane će učiniti sve napore da počnu otklanjanje smetnje u roku od jednog sata. Greške, koje nisu klasificirane kao servisne ili rutinske biće otklonjene do kraja narednog dana.

Troškove otklanjanja smetnji snosit će BH Telecom, osim u slučaju kada da je smetnja nastala kod Operatora ili je uzrokovana od strane Operatora. Ukoliko se ustanovi da je BH Telecom imao intervencije na otklanjanju smetnji i kvarova, a na osnovu netačnih informacija koje je Operator dostavio BH Telecomu, kao i za slučajeve kada se utvrdi da je prijavljeni kvar na dijelu mreže koji nije u nadležnosti BH Telecoma, Operator je dužan platiti naknadu za neosnovan zahtjev za popravak kvara, u skladu sa tačkom 1.8.1 Cjenovnika, a na osnovu utrošenih radnih sati osoblja BH Telecoma angažovanih usljed neosnovane prijave kvara.

Obje strane će voditi evidenciju izvještaja o smetnjama, uključujući vrijeme nastanka smetnje i vrijeme otklanjanja.

Ukoliko rutinska greška nije otklonjena u dogovorenom roku od dostavljanja izvještaja o smetnjama, strana, kojoj je dostavljen izvještaj ima pravo da zahtijeva prerutiranje saobraćaja ka nekoj alternativnoj tački interkonekcije, gdje je to tehnički izvodljivo. Obezbeđenje ovakvog prerutiranja je oslobođeno plaćanja sve dok smetnja ne bude otklonjena.

DIO JEDANAESTI - ODGOVORNOST BH TELECOMA I OPERATORA I NAKNADA ŠTETE

Poglavlje I. Granice odgovornosti ugovornih strana

Član 67.

Svaka od Strana samostalno odgovara za ispunjavanje propisanih zakonskih uslova za obavljanje svoje djelatnosti, za vrstu i sadržaj usluga koje pružaju, kao i za zaključivanje i realizaciju ugovora sa krajnjim korisnicima svojih usluga.

Svaka Strana odgovaraće i biće dužna nadoknaditi stvarnu (običnu) štetu koja može nastati drugoj Strani kao posljedica neispunjenja njenih obaveza odnosno kašnjenja u ispunjenju obaveza preuzetih na osnovu ovog RIP-a.

Član 68.

Odgovornost Strana za prouzrokovanu stvarnu (običnu) štetu, podliježe pozitivnim zakonskim odredbama koje regulišu ovu oblast.

Niti jedna Strana u okvirima savjesnog postupanja nije odgovorna za indirektnu štetu (izmaklu dobit) bilo koje vrste, osim stvarne (obične) štete.

Granica područja odgovornosti između mreža BH Telecoma i Operatora definisana je tačkom interkonekcije u zavisnosti od načina interkonekcije opisanih u Dijelu prvom Priloga 3.

Član 69.

Prilikom pružanja Usluga interkonekcije na osnovu ovog RIP-a, BH Telecom je odgovoran za dio svoje TK mreže u području svoje odgovornosti. U slučaju da BH Telecom posumnja da se

usluge iz ovog RIP-a ne koriste za namjene, koje su navedene u Zahtjevu Operatora, BH Telecom ima pravo da izvrši kontrolu instalirane opreme Operatora na bilo kojoj lokaciji.

BH Telecom će preduzeti sve radnje u svrhu zaštite integriteta vlastite mreže.

Član 70.

BH Telecom je obavezan dostavljati informacije o svim izmjenama u svojoj mreži, ukoliko te izmjene utiču ili mogu uticati na planiranje, realizaciju ili korištenje Usluga koje je ugovorio ili ugovara sa Operatorom.

BH Telecom nema obavezu niti odgovornost za brigu o krajnjim korisnicima Operatora.

Operator je odgovoran za tačnost podataka navedenih u zahtjevima koje podnosi BH Telecomu.

Poglavlje II. Odgovornost i naknada štete prema trećim licima

Član 71.

Svaka Strana biće odgovorna za štetu koja je nastala njenim krajnjim korisnicima uslijed pružanja odnosno izostanka pružanja Usluga na osnovu zaključenog Ugovora odnosno ovog RIP-a.

Poglavlje III. Odgovornost u slučaju više sile

Član 72.

Strane neće biti odgovorne za neizvršavanje bilo koje od njihovih obaveza kada je nemogućnost uzrokovana događajem više sile. Višom silom u smislu ovog člana smatra se događaj koji je van kontrole njime pogođene strane i nezavisan od njene volje, a koji pogođena Strana nije mogla predvidjeti ili izbjeći poduzimanjem odgovarajuće radnje, a koji direktno utiče na izvršenje obaveza preuzetih u skladu sa ovim RIP-om.

Događaji više sile uključuju, ali nisu ograničeni na: zemljotrese, poplave, epidemije, rat, pobunu ili ratno stanje, štrajkove, bojkote, državni embargo, restrikcije i slično.

U slučaju nastupa događaja više sile, pogođena Strana će uložiti maksimalni napor da bi ispunila svoje obaveze prema Ugovoru. U slučaju da viša sila spriječi izvršenje jednog dijela Ugovora, koji dio ne utiče na izvršenje Ugovora u cjelosti, pogođena Strana će nastaviti izvršavati dio svojih obaveza na koji ne utiče događaj više sile.

Strana koja je pogođena nastupom događaja više sile mora bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 sata, pismenim putem obavijestiti drugu Stranu i navesti koje od svojih ugovornih obaveza nije u stanju izvršiti zbog događaja više sile, te će navesti procjenu roka tokom kojega smatra da neće biti u mogućnosti izvršavati navedene obaveze. Nakon nastupa događaja više sile, Strane će u dobroj vjeri, dogovoriti uslove daljeg izvršavanja Ugovora.

Svaka Strana je obavezna bez odlaganja obavijestiti drugu Stranu o prestanku djelovanja više sile i o početku normalnog funkcionisanja veza. Ukoliko neka od Strana namjerno ili iz krajnje nepažnje propusti da o tome obavijesti drugu Stranu, te korištenje Usluga na osnovu ovog RIP-a i dalje biva prekinuto zbog razloga više sile, druga Strana ima pravo da naknadu štete u skladu sa Poglavlje I ovog Dijela.

U slučaju da događaj više sile traje duže od tri mjeseca, Strane će se dogovoriti o tome hoće li Ugovor ostati na snazi. Ako Strane ne postignu takav dogovor, svaka Strana ima pravo jednostrano raskinuti Ugovor u skladu sa odredbama ovog RIP-a.

DIO DVANAESTI - RAZMJENA I POVJERLJIVOST INFORMACIJA

Član 73.

Strane će jedna drugoj dostavljati sve informacije koje su usaglašene za razmjenu potrebne za utvrđivanja cijena i sačinjavanja obračuna kao i sve druge informacije neophodne za pružanje usluga vezanih za interkonekciju u rokovima utvrđenim u RIP-u i Ugovoru.

Bez obzira na odredbe RIP i Ugovora, Strane neće na bilo koji način otkriti javnosti ili trećem licu sadržaj Ugovora ili njegovih dijelova, za koje je Agencija utvrdila zabranu objavljivanja.

Svi podaci, bilo koje naravi, koji se uzajamno razmjenjuju u vezi sa realizacijom RIP i Ugovora, biće tretirani kao potpuno povjerljivi, osim ako Strana kojoj pripadaju ne označi podatke kao javne. Status javnosti dostavljenih podataka ograničen je na korištenje podataka jedino u svrhu za koju su namijenjeni i za eventualno izvršavanje obaveze dostavljanja nadležnim regulatornim institucijama i organima, odnosno u skladu sa RIP i zaključenim Ugovorom.

Svi dijelovi Ugovora koji nisu sastavni dio RIP-a, predstavljaju povjerljive podatke.

Sve metode realizacije interkonekcije, metode zapisa obračunskih podataka, metode i aplikacije za billing, i drugi korišteni principi i softver, za koje nije pribavljen patent u smislu pozitivnih zakonskih propisa iz ove oblasti, tretiraju se kao intelektualno vlasništvo i ne mogu biti predmet privremenog ili trajnog ustupanja trećem licu.

Osim ako nije drugačije utvrđeno u zaključenom Ugovoru, Strana kojoj su stavljene na raspolaganje povjerljive informacije druge Strane, u skladu sa RIP i Ugovorom, obavezna ih je držati u tajnosti, bilo da su informacije dostavljene prije ili nakon stupanja na snagu Ugovora.

Strana kojoj su dostavljene povjerljive informacije, neće koristiti niti mehanički ili elektronski kopirati ili na drugi način umnožavati povjerljive informacije, osim isključivo u svrhu realizacije Ugovora.

Strana kojoj budu dostavljene povjerljive informacije ili do njih dođe u toku saradnje sa drugom Stranom u realizaciji Ugovora ima pravo učiniti informacije dostupnim sljedećim licima:

- a) Direktorima, službenicima, uposlenicima, predstavnicima i ugovaračima, kojima su povjerljive informacije neophodne u svrhu realizacije Ugovora;
- b) Profesionalnim konsultantima raznih struka, koje je Strana koja raspolaže povjerljivim informacijama angažovala, do obima neophodnog za izvršenje posla radi koga je konsultant angažovan.

Član 74.

Strana koja u realizaciji zaključenog Ugovora dođe u posjed povjerljivih informacija, preuzima obavezu da označi povjerljive informacije oznakom «poslovna tajna» i upozna svoje uposlenike koji su ovlašteni da u radu odnosno realizaciji Ugovora koriste povjerljive informacije, o obimu i pravilima držanja u tajnosti povjerljivih informacije, kao i da konstituiše njihovu ličnu odgovornost s tim u vezi.

Lična odgovornost ovlaštene osobe Strane koja dobije povjerljive informacije od druge Strane, u skladu sa zaključenim Ugovorom, ne oslobađa odgovornosti tu Stranu za kršenje pravila o zaštiti povjerljivih informacija.

Strana koja u skladu sa Ugovorom raspolaže povjerljivim informacijama, može učiniti dostupnim povjerljive informacije korporaciji s kojom je u poslovnoj vezi u cilju realizacije Ugovora, do obima koji je neophodan za izvršavanje obaveza.

Član 75.

Pravila o povjerljivosti informacija se neće primjenjivati ukoliko se radi o informacijama koje spadaju u javne informacije, u smislu domaćeg pozitivnog prava.

Strana neće biti odgovorna za objavljivanje informacija koje su nakon objavljivanja utvrđene kao povjerljive.

Povjerljive informacije se mogu objaviti bez prava druge Strane na naknadu štete, u sljedećim slučajevima:

- a) Objavljivanje je dopušteno u pismenoj formi od druge Strane;
- b) Objavljivanje je naloženo od strane Agencije, sudskog ili drugog ovlaštenog organa ili je propisano zakonom;
- c) Objavljivanje je izvršeno od Agencije u svrhu registrovanja Ugovora;
- d) Objavljivanje je izvršeno radi obavještanja imenovanog člana Mirovnog vijeća, eksperta ili nadležnog organa Agencije, u cilju rješavanja nastalog spora;
- e) Objavljivanje je izvršeno u skladu sa zaključenim Ugovorom.

Strane su obavezne da u slučaju obaveze objavljivanja povjerljivih informacija RIP i zaključenog Ugovora, prethodno informišu drugu Stranu.

Strane su dužne poduzimati isti ili veći stepen mjera obezbjeđenja zaštite povjerljivosti dobivenih informacija, kao kada je u pitanju zaštita povjerljivosti vlastite informacije.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija u smislu RIP i zaključenog Ugovora će biti na snazi u sljedeće dvije godine od prestanka Ugovora iz bilo kojeg razloga.

DIO TRINAESTI - ZAŠTITA PODATAKA I ZAKONITO PRESRETANJE

Član 76.

Strane su samostalno odgovorne za sve obaveze koje za njih proizilaze iz Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06) i ostalih relevantnih propisa o zaštiti ličnih podataka, te u svrhu ispunjavanja svojih obaveza u vezi sa zaštitom ličnih podataka, obavezne su svaka za sebe poduzimati sve potrebne tehničke, organizacijske, sigurnosne i kadrovske mjere.

Strane u potpunosti same snose odgovornost u pogledu ispunjavanja obaveza, koje za njih proizilaze iz Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Odluke o posebnim obavezama pravnih i fizičkih lica koja pružaju telekomunikacijske usluge, administriraju telekomunikacijske mreže i vrše telekomunikacijske djelatnosti, u pogledu obezbjeđenja i održavanja kapaciteta koji će omogućiti ovlaštenim agencijama da vrše zakonito

presretanje telekomunikacija, kao i kapaciteta za čuvanje i obezbjeđivanje telekomunikacijskih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 104/06, broj 58/07), kao i svih ostalih pozitivnih propisa, koji regulišu zakonito presretanje komunikacija.

DIO ČETRNAESTI - ZAŠTITA INTELEKTUALNIH PRAVA

Član 77.

Osim ako to nije drugačije izričito utvrđeno u Ugovoru, svi zaštitni znakovi, pronalasci, patenti, dizajn, ime ili naziv kompanije (registrovan ili ne) i sva druga prava intelektualne svojine i autorska prava, pripadaju Strani koja ima konstituisana prava na toj stvari i ni jedna odredba RIP i Ugovora ne može konstituisati bilo koje pravo za drugu Stranu ili treće lice, s tim u vezi.

Strana u skladu sa RIP i Ugovorom ne mogu koristiti bilo koji zaštitni znak ili servisnu marku (registrovanu ili ne) druge Strane u bilo kojem dokumentu ili mediju, bez pismene saglasnosti druge Strane.

U slučaju spora, čiji je predmet regulisanje prava i obaveza u vezi intelektualnog vlasništva, koje je zajednički razvijeno u svrhu izvršenja Ugovora ili na drugi način vezano za Ugovor, Strane će nastojati spor riješiti mirnim putem.

DIO PETNAESTI - IZMJENE I DOPUNE RIP

Član 78.

RIP čini sastavni i neodvojivi dio svih Ugovora koji se se zaključuju u njegovoj realizaciji. Izmjene i dopune RIP-a, nakon pribavljanja saglasnosti Agencije i javnog objavljivanja, u propisanoj proceduri, odnosno nakon stupanja izmjena i dopuna na pravnu snagu, automatski će se primjenjivati u realizaciji svih zaključenih Ugovora. Ukoliko je izvršenom izmjenom i dopunom RIP-a došlo do nesaglasnosti između odredaba RIP-a i odredaba zaključenog Ugovora, izvršiće se usklađivanje, na način da će se odredbe zaključenog Ugovora uskladiti sa odredbama RIP-a koje su izmijenjene, zaključivanjem Aneksa Ugovoru u pisanoj formi

Ukoliko Agencija, iz bilo kojeg razloga donese odluku kojom se nalaže izmjena cijena ili uslova utvrđenih u ovom RIP-u, ugovori iz prethodnog stava ili bilo koji dio navedenih ugovora biće izmijenjen i dopunjen u rokovima i pod uslovima navedenim u odluci Agencije.

DIO ŠESNAESTI - PRILOZI RIP

Član 79.

Sastavni dio RIP su sljedeći Prilozi:

- Prilog 1 Definicije i skraćenice
- Prilog 2 Tačke interkonekcije i pristupne tačke
- Prilog 3 Načini interkonekcije i tehničke karakteristike
- Prilog 4 Planiranje kapaciteta i narudžba
- Prilog 5 Cijene, obračun i uslovi plaćanja
- Prilog 6 Procedure testiranja interfejsa
- Prilog 7 Rješavanje sporova
- Prilog 8 Kvalitet interkonektovanih linkova

- Prilog 9 Kontakti
- Prilog 10 Zahtjev za interkonekciju sa mrežom BH Telecoma
- Prilog 11 Ugovor o interkonekciji
- Prilog 12 Zahtjev za pružanje usluge predizbora operatora
- Prilog 13 Zahtjev za prestanak korištenja usluge predizbora operatora
- Prilog 14 IP interkonekcija

DIO SEDAMNAESTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 80.

RIP stupa na snagu tridesetog dana od dana javnog objavljivanja, a nakon pribavljanja saglasnosti od strane Agencije.

RIP će biti javno objavljen u sredstvima javnog informisanja i na službenoj stranici BH Telecoma u roku od 7 dana od dobijanja saglasnosti od strane Agencije.

Stupanjem na snagu ovog RIPa, stavlja se van snage Referentna interkonekcijska ponuda za povezivanje na fiksnu mrežu BH Telecoma (RIP) broj: 00.1-10.3-10564/14-1 sa svim izmjenama i dopunama.

Broj: 00.1-14-91205/20-1

Dioničko društvo BH Telecom Sarajevo

Datum: 14.10.2020. godine

Generalni direktor
mr. Sedin Kahrیمان, dipl.ing.saob. i kom.

PRILOZI:

PRILOG 1 DEFINICIJE I SKRAĆENICE

Agencija - Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine, nezavisna i neprofitna institucija sa statusom pravne osobe, koja je konstituisana Zakonom o komunikacijama ("Sl. glasnik BiH", broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), i nadležna za regulaciju telekomunikacionog tržišta u BiH

Besplatni pozivi - Pozivi koji završavaju na brojevima 0800xxx u skladu sa Pravilom 38/2008 plan brojeva za telefonske usluge u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 105/08)

CLL (Cellular Local Loop) – fiksni telefonski priključak realizovan putem mobilne mreže BH Telecoma

DDF (Digital Distribution Frame) - digitalni distribucijski razdjelnik

E1 vod - Iznajmljeni vod kapaciteta 2 Mbit/s u vlasništvu BH Telecoma, realizovan putem TDM tehnologije, koji se koristi kao dio interkonekcijskog linka od Tačke interkonekcije do Tačke pristupa

Ethernet vod - Iznajmljeni vod kapaciteta 4 Mbit/s u vlasništvu BH Telecoma, realizovan putem Ethernet tehnologije, koji se koristi kao dio IP interkonekcijskog linka od Tačke interkonekcije do Tačke pristupa

Fiksna mreža BH Telecoma - Fiksna javna TK mreža BH Telecoma koja omogućava komunikaciju na bazi komutacije kanala i/ili komutacije paketa. Mobilna mreža ili bilo koji njezin dio je isključen.

Identifikacija pozivajuće linije (CLIP) – broj pozivajućeg korisnika, prenešen kroz mrežu Operatora i korisnika za svaki poziv

Interkonekcija – Povezivanje mreža jednog ili više različitih operatora kojim se uspostavlja fizičko i logičko povezivanje dvije javne komunikacijske mreže, tako da korisnici jedne mreže mogu komunicirati sa korisnicima drugih mreža i/ili koristiti usluge druge mreže, pri čemu usluge mogu pružati međusobno povezane strane ili druge strane koje imaju pristup mreži. Interkonekcija može biti zasnovana na TDM tehnologiji (u tekstu: TDM interkonekcija) ili na IP tehnologiji korištenjem SIP/SIP-I signalizacijskog protokola (u tekstu: IP interkonekcija)

Interkonekcijski link - Link između tačke pristupa BH Telecoma i tačke interkonekcije koji omogućava pružanje Usluga interkonekcije, koji može biti jednosmjernan ili dvosmjernan, ovisno od zahtjeva saobraćaja Operatora. Interkonekcijski link sastoji se od cijelog broja E1 vodova ili Ethernet vodova, u zavisnosti od vrste interkonekcijskog linka

IP interkonekcija – Interkonekcija mreža Strana zasnovanih na IP (*Internet Protocol*) tehnologiji korištenjem SIP/SIP-I signalizacijskog protokola

Javna govorna telefonska usluga - javno dostupna usluga prenosa govora putem javne telekomunikacijske mreže, koja omogućuje obostranu govornu komunikaciju korisnika usluga. Javna govorna telefonska usluga jeste i upravljani VoIP poziv kod kojeg se prenos govora pruža putem internetskog protokola (IP) i koji u potpunosti prolazi kroz mrežu operatora, pri čemu je osiguran poseban virtualni kanal za govor

Kapacitet tačke pristupa - mogućnost raspolaganja Operatora sa količinom od $n \times E1$ interfejsa (portova) na pristupnoj komutaciji za TDM interkonekciju ili maksimalan broj istovremenih govornih prenosnih kanala (SIP/SIP-I sesija) od $n \times 31$ za IP interkonekciju

Kod izbora Operatora (Carrier Selection Code – CSC) - kod dodijeljen od strane Agencije koji krajnji korisnik koristi u svrhu pristupa servisima Operatora

Kolokacija - smještaj prenosne opreme Operatora u svrhu uspostave interkonekcije u objektima na lokaciji centrale BH Telecoma

Krajni korisnik BH Telecoma - krajnji korisnik čija je terminalna oprema izravno priključena na fiksnu mrežu BH Telecoma kojem je dodijeljen određeni pretplatnički broj

Lokalna komutacija - bilo koja od komutacija BH Telecoma, izuzev tranzitnih komutacija i nacionalnih/međunarodnih komutacija

ODF (Optical Distribution Frame) - optički distribucijski razdjelnik

Ograničenje prikaza pozivajuće linije (CLIR) - usluga, kojom se eliminiše prikaz pozivajuće linije

Operator - Operator koji posjeduje dozvolu za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine izdatu od strane Agencije

Polazni saobraćaj – predaja poziva koji potiču od krajnjih korisnika fiksne mreže BH Telecoma na pristupnu tačku BH Telecoma kako bi omogućili komunikaciju korisnika oba operatora

Predizabrani operator - korisnik dozvole za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga kojeg je pretplatnik unaprijed programiranim izborom izabrao za pružanje odabrane vrste poziva u javnoj fiksnoj telekomunikacijskoj mreži, bez biranja „koda operatora“ ili primjene nekog drugog postupka za takvo usmjeravanje

Poziv - uspostavljanje poziva kroz mrežu, te prenos i predaja komunikacije, s terminala na terminal na kojem je komunikacija generirana do terminala na koji je komunikacija upućena, ili na mrežnu platformu ili drugi uređaj koji daje automatski odgovor u slučajevima kada se veza ne može uspostaviti

Pretplatnički broj - broj dodijeljen pretplatnicima fiksne mreže BH Telecoma geografske numeracije

Produženo intekonekcijsko kolo - Dio glavne mreže prenosa BH Telecoma, koji se koristi u svrhu produženja Tačke Interkonekcije od jedne Tačke pristupa ka drugoj Tački Pristupa;

Referentni takt izvora (PRC - Primary reference clock) - U skladu sa ITU-T preporukom G.811 - *Timing Characteristics Of Primary Reference Clock*, koja definiše zahtjev za tačnošću referentnog takta izvora od $1 \cdot 10^{-11}$ i bolje

SBG (Session Border Gateway) - Uređaj u mreži BH Telecoma, na kojem se nalazi tačka pristupa za IP interkonekciju, koji je s jedne strane spojen na IP/MPLS mrežu BH Telecoma, a s druge strane na komutacije u fiksnoj mreži BH Telecoma. SBG služi za upravljanje javnom govornom telefonskom uslugom u slučaju realizacije usluge putem IP interkonekcije mreža Strana

Strane - BH Telecom i Operator u fazi pregovora ili ugovorne strane u Ugovoru o interkonekciji

Tačka Interkonekcije - fizička tačka u kojoj su mreža BH Telecoma i mreža Operatora međusobno povezane. Tačka interkonekcije je granica između domena odgovornosti BH Telecoma i Operatora

Tačka Pristupa - fizička tačka unutar fiksne mreže BH Telecoma (E1 interfejs na pristupnoj komutaciji ili interfejs na SBG-u) na koju se mogu povezati interkonekcijski linkovi

Telekomunikacijske usluge - usluge prenosa, slanja ili prijema znakova, signala, pisanog teksta, glasa ili govora, slika i zvukova, koja se pruža žičnim, radijskim, svjetlosnim ili drugim elektromagnetnim sistemom, uključujući i omogućavanje upotrebe tih sistema, u cjelosti ili djelimično, davanjem u najam, prodajom ili na drugi način

Terminiranje nacionalnog saobraćaja – terminiranje nacionalnih poziva u mrežu BH Telecoma, predanih od strane Operatora na pristupnu komutaciju BH Telecoma i usmjerenih na pretplatničke brojeve fiksne mreže BH Telecoma i brojeve hitnih, info službi i kratke brojeve

Terminiranje međunarodnog saobraćaja - terminiranje dolaznih međunarodnih poziva u mrežu BH Telecoma preko mreže Operatora

Tranzit saobraćaja - prenos poziva kroz BH Telecom mrežu, koji se generiraju u mreži jednog Operatora i završavaju u mreži drugog Operatora

Usluga izbora operatora (CS – Call Selection) - izbor Operatora biranjem koda za izbor operatora od strane BH Telecomovog krajnjeg korisnika kojim se omogućuje pristup uslugama koje pruža taj Operator

Usluga predizbora operatora – (CPS – Call Preselection) - unaprijed programiran kod izbora Operatora kojim se omogućuje pristup uslugama koje pruža taj Operator (koji ima ugovor s korisnikom usluga) bez biranja koda za izbor operatora od strane BH Telecomovog krajnjeg korisnika ili korištenjem nekog drugog postupka za takvo preusmjeravanje

Usluge interkonekcije - usluge interkonekcije opisane u ovom RIP-u

PRILOG 2 TAČKE INTERKONEKCIJE I TAČKE PRISTUPA ZA TDM INTERKONEKCIJU

DIO PRVI - TAČKE INTERKONEKCIJE

Član 1.

Tačka interkonekcije će biti definisana u skladu sa zahtijevanim načinom interkonekcije od strane Operatora i međusobno dogovorenim tehničkim rješenjem u toku pregovora.

DIO DRUGI - TAČKE PRISTUPA

Član 2.

BH Telecom nudi interkonekciju na tačkama pristupa na lokalnim, tranzitnim i međunarodnim komutacijama.

U tabelama u Poglavljima I, II i III ovog Dijela prikazane su tačke pristupa na lokalnim, tranzitnim i međunarodnim komutacijama.

Poglavlje I. Lokalne komutacije

Član 3.

Lista lokalnih komutacionih čvorova BH Telecom na kojim su Tačke pristupa je data u Tabeli 1. Preko ovih Tačaka pristupa će biti dozvoljeno završavanje svih poziva ka Operatoru ili prihvatanje svih poziva koji su nastali u mreži Operatora, koji su spojeni na komutacioni čvoru na području koje pokriva navedena Direkcija.

Red. broj	Direkcija	Host
1.	Bihać	BIHAĆ - MGW (NSN) BIHAĆ - MGW (ERICSSON)
2.	Zenica	ZENICA - MGW (NSN) ZENICA - MGW (ERICSSON)
3.	Travnik	TRAVNIK - MGW (NSN) BUGOJNO - MGW (NSN)
4.	Sarajevo	OBALA - MGW (ERICSSON) BAŠČARŠIJA - AXE -> MGW (ERICSSON) A.POLJE - MGW (NSN) MALTA - MGW (NSN)
5.	Tuzla	TUZLA - MGW (NSN) TUZLA - MGW (ERICSSON)
6.	Mostar	MOSTAR - MGW (NSN) KONJIC - MGW (NSN)
7.	Goražde	GORAŽDE - MGW (NSN)

Tabela 1 - Lista tačaka pristupa na lokalnom nivou

Napomena: Povezivanje se radi na minimalno dva komutaciona čvora.

Poglavlje II. Tranzitne komutacije

Član 4.

BH Telecom će ponuditi uspostavljanje Tačaka pristupa na svim svojim tranzitnim interkonekcijskim komutacijama datim u Tabeli 2. Svaka od ovih tačaka pristupa, dozvoljava završavanje prihvatanje ili tranzitiranje poziva u okviru BiH. Prilikom formiranja Tabele 2, vođeno je računa da se Tačka pristupa pridjeli u skladu sa geografskim položajem i mogućnostima za interkonekciju na datom području.

Red. broj	Direkcija	Host
1.	Bihać	BIHAĆ - MGW (NSN) BIHAĆ - MGW (ERICSSON)
2.	Zenica	ZENICA - MGW (NSN) ZENICA - MGW (ERICSSON)
3.	Travnik	TRAVNIK - MGW (NSN)
4.	Sarajevo	MALTA - TGW1 (NSN) A.POLJE - TGW2 (NSN), MATC2 EWSD OBALA - MGW (ERICSSON) BAŠČARŠIJA - MGW (ERICSSON) A.POLJE - MGW (NSN) MALTA - MGW (NSN)
5.	Tuzla	TUZLA - MGW (NSN) TUZLA - MGW (ERICSSON)
6.	Mostar	MOSTAR - MGW (NSN)
7.	Goražde	GORAŽDE - MGW (NSN)

Tabela 2 – Tranzitne komutacije BH Telecoma

Poglavlje III. Međunarodne komutacije

Član 5.

BH Telecom nudi uspostavljanje interkonekcije i na nivou međunarodnih komutacija datih u Tabeli 3. Ove komutacije omogućuju odvijanje međunarodnog saobraćaja, prema međunarodnim destinacijama, od međunarodnih destinacija u mrežu BH Telecoma i mreže drugih domaćih operatora.

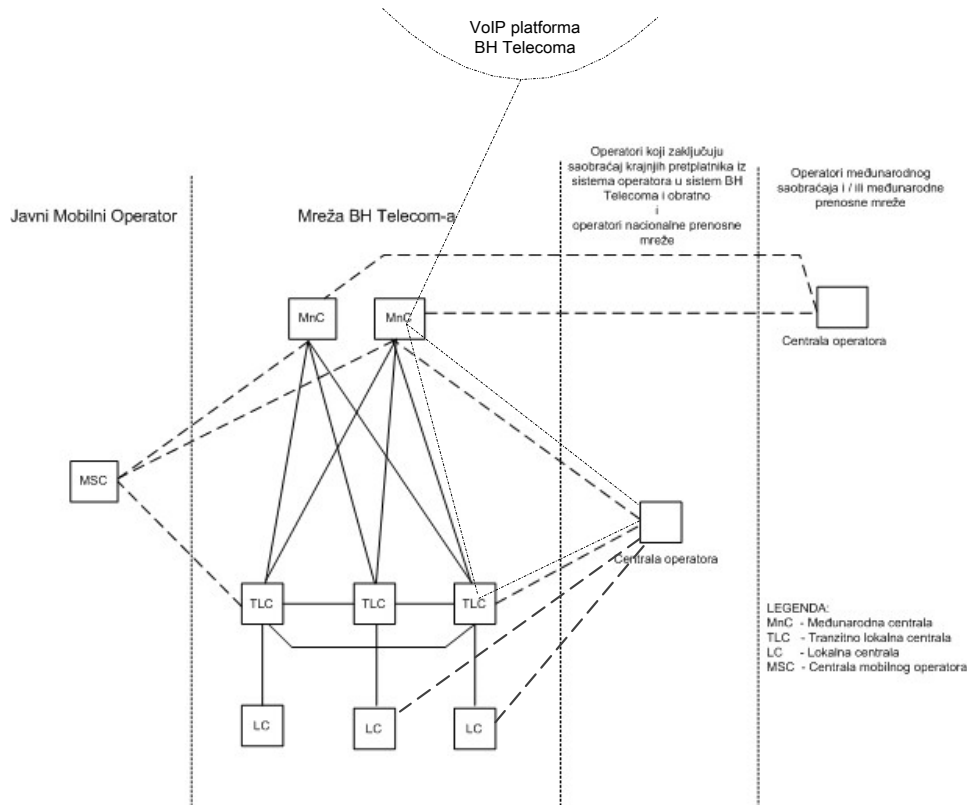
Red. Broj	Host
1.	MALTA - TGW1 (NSN)
2.	A.POLJE - TGW2 (NSN)
3.	A.POLJE - MATC2 EWSD

Tabela 3 - Međunarodne komutacije BH Telecoma

Poglavlje IV. Mogući načini hijerarhijskog uvezivanja fiksne javne telefonske mreže BH Telecoma sa sistemom Operatora

Član 6.

Mogući načini hijerarhijskog uvezivanja fiksne javne telefonske mreže BH Telecoma sa sistemom Operatora dati su na Slici 1.

Slika 1: Hijerarhija povezivanja fiksne javne telefonske mreže BH Telecoma sa sistemom Operatora

Zone nadležnosti pojedinih direkcija BH Telecoma u BiH u pogledu realizacije i održavanja usluga interkonekcije prikazane su na Slici 2. Na Slici 3. dat je prikaz mrežnih grupa unutar BiH.

Slika 2: Zone nadležnosti direkcija BH Telecoma

Slika 3: Mrežne grupe unutar BiH

Poglavlje V. Načini interkonekcije Operatora sa fiksnom mrežom BH Telecoma

Član 7.

U ovisnosti od Usluga koje Operator pruža vršiće se različiti načini povezivanja kao i obračuna saobraćaja, a Operator će odabrati za sebe najpovoljniju opciju.

Odjeljak A. Operatori nacionalne javne telefonske usluge

Član 8.

Operatori nacionalne javne telefonske usluge mogu se povezati na fisknu mrežu BH Telecoma na slijedeće načine:

a) Povezivanje na međunarodnu centralu

Na ovaj način Operator stiče mogućnost da šalje i terminira svoj saobraćaj na cijeloj mreži BH Telecoma na pretplatničke brojeve krajnjih korisnika fiksne mreže, po cijeni minute za **dvostruko terminiranje** u skladu sa tačkom 1.5.1 Cjenovnika iz Priloga 5 RIP-a, te na brojeve hitnih, info službi i kratke brojeve po cijeni u skladu sa tačkama 1.5.3, 1.5.4 i 1.5.5 Cjenovnika, kao i da tranzitira pozive prema drugim fiksnim i mobilnim mrežama u BiH.

b) Povezivanje na tranzitnom nivou

Operator se treba povezati na **jednu tranzitnu centralu**

Na ovaj način Operator stiče mogućnost da šalje i terminira svoj saobraćaj na cijeloj mreži BH Telecoma na pretplatničke brojeve krajnjih korisnika fiksne mreže, po cijeni za **jednostruko terminiranje** za dostup krajnjim korisnicima BH Telecoma isključivo te tranzitne centrale, a **dvostruko terminiranje** za dostup krajnjih korisnika BH Telecoma drugih tranzitnih centrala ili za dostup do korisnika VoIP platforme BH Telecoma, u skladu sa tačkom 1.5.1 Cjenovnika iz Priloga 5 RIP-a, te na brojeve hitnih, info službi i kratke brojeve po cijeni u skladu sa tačkama 1.5.3, 1.5.4 i 1.5.5 Cjenovnika, kao i mogućnost da tranzitira pozive prema drugim fiksnim i mobilnim mrežama u BiH.

c) Povezivanje na lokalnom nivou

Povezivanje na minimalno dvije lokalne centrale u okviru jednog tranzitnog centra:

- Dostup krajnjih korisnika Operatora je do svih krajnjih korisnika geografskog koda BH Telecoma u okviru tranzitnog područja
- Na ovaj način Operator stiče mogućnost da šalje i terminira svoj saobraćaj na sve geografske brojeve BH Telecoma u okviru tog tranzitnog područja, a cijena minute će se obračunavati prema cijeni za **lokalno terminiranje** u skladu sa tačkom 1.5.1 Cjenovnika.

Odjeljak B. Operatori međunarodne javne telefonske usluge

Član 9.

Operatori međunarodne javne telefonske usluge mogu se povezati na fisknu mrežu BH Telecoma na slijedeće načine:

a) Povezivanje na međunarodnu centralu

Za realizaciju usluga međunarodnog saobraćaja Operatori se povezuju na međunarodne centrale BH Telecoma.

Operator ima mogućnost terminiranja međunarodnog saobraćaja na sve krajnje korisnike BH Telecoma, kao i mogućnost tranzitiranja međunarodnog saobraćaj u druge fiksne i mobilne mreže u BiH i inostranstvu.

Cijena minute saobraćaja je komercijalna.

PRILOG 3 NAČINI I TEHNIČKE KARAKTERISTIKE INTERKONEKCIJE

DIO PRVI - NAČINI INTERKONEKCIJE

Član 1.

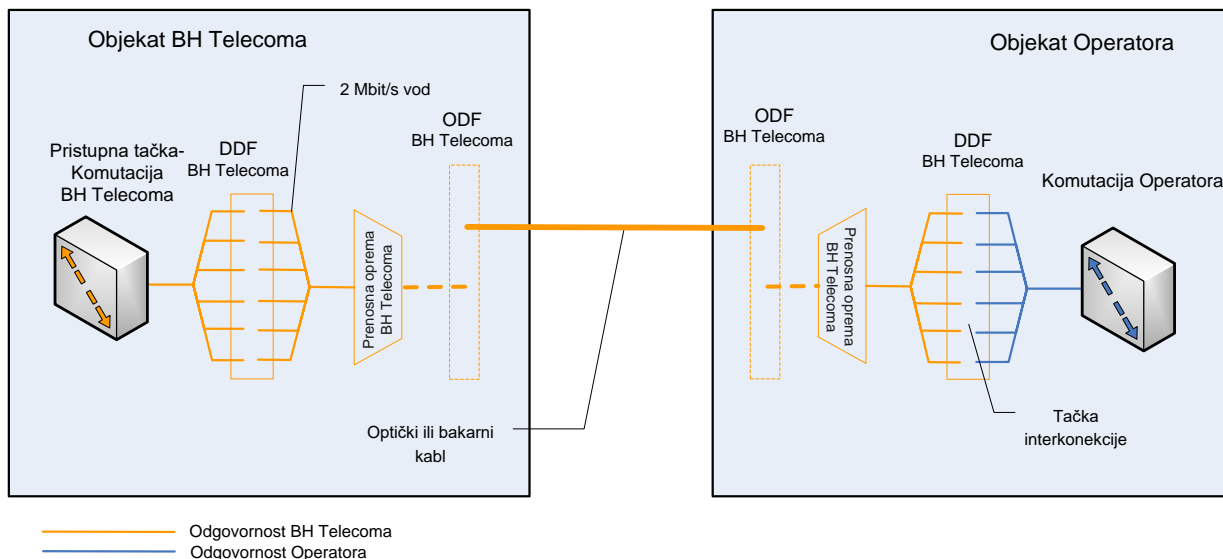
Interkonekcija između mreže Operatora i mreže BH Telecoma će se realizovati putem interkonekcijskog linka koji se sastoji od jednog ili više E1 vodova. Operator ima pravo odabira jednog od tri načina interkonekcije definisana ovim RIP-om, koja su opisana u nastavku. BH Telecom će obezbjediti kapacitete prenosnog sistema za povezivanje sa Operatorom. Definisani način interkonekcije će odrediti i topologiju prenosne mreže između Strana.

Poglavlje I. Interkonekcija na strani Operatora

Član 2.

Interkonekcija se realizuje na lokaciji Operatora, pri čemu interkonekcijski link obezbjeđuje BH Telecom na način da Operatoru iznajmljuje jedan ili više E1 vodova od komutacije Operatora do pristupne komutacije BH Telecoma.

Tačka interkonekcije se nalazi na DDF-u na strani Operatora, koji obezbjeđuje BH Telecom ili Operator, u skladu sa međusobno postignutim dogovorom. DDF se može naći u prostoriji u kojoj je smještena prenosna oprema i komutacija Operatora ili u drugoj prostoriji koja se nalazi u neposrednoj blizini prethodnoj, a u kojoj se nalazi postojeća prenosna oprema BH Telecoma. U ovom slučaju, veza između DDF-a BH Telecoma i prenosne opreme Operatora se realizuje putem kućne instalacije koju obezbjeđuje Operator.

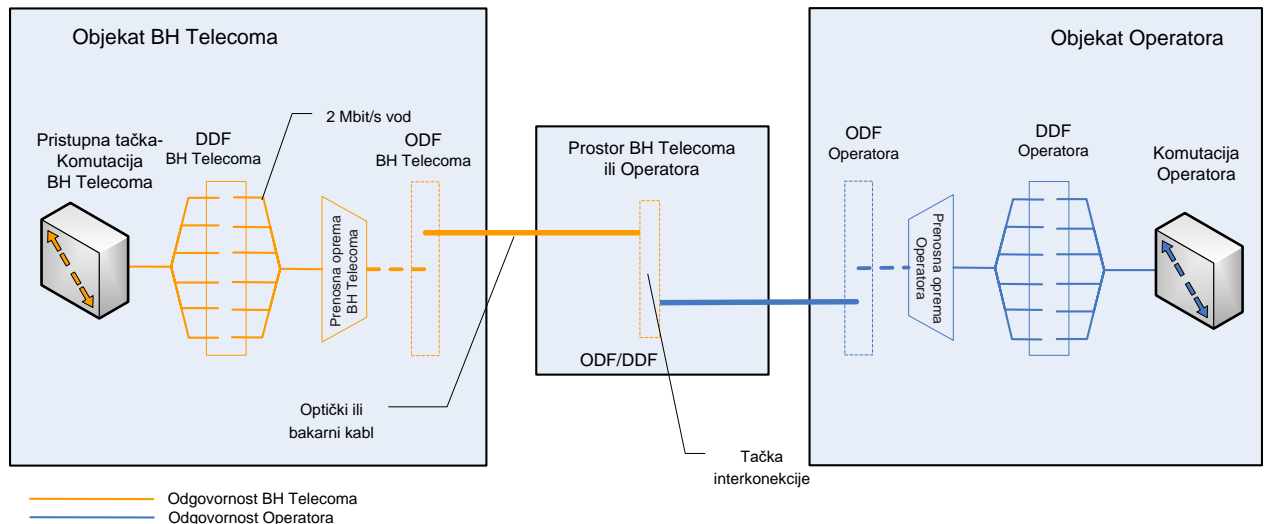
Slika 1: Shema interkonekcije na strani Operatora

Tačka interkonekcije predstavlja granicu između područja odgovornosti BH Telecoma i Operatora. Odgovornost BH Telecoma završava na DDF-u na lokaciji Operatora koji povezuje kraj interkonekcijskog linka sa prenosnom opremom Operatora.

Poglavlje II. Interkonekcija na strani BH Telecoma – udaljena interkonekcija

Član 3.

Interkonekcija se realizuje u tački interkonekcije na poziciji između pristupne komutacije BH Telecoma i komutacije Operatora. U većini slučajeva se primjenjuje kada Operator ima izgrađen dio optičke ili pristupne mreže i fizički je moguće priključenje na optičku ili kablovsku mrežu BH Telecoma. U ovom slučaju svaki od operatora obezbeđuje i odgovora za svoj dio mreže do tačke interkonekcije. Tačka interkonekcije predstavlja tačku fizičkog spoja optičkog ili bakarnog kabla na npr. uličnom ODF-u (Slika 2). Prostor u kojem se vrši interkonekcija može biti u vlasništvu BH Telecoma ili Operatora, što će biti predmet međusobnog sporazuma.

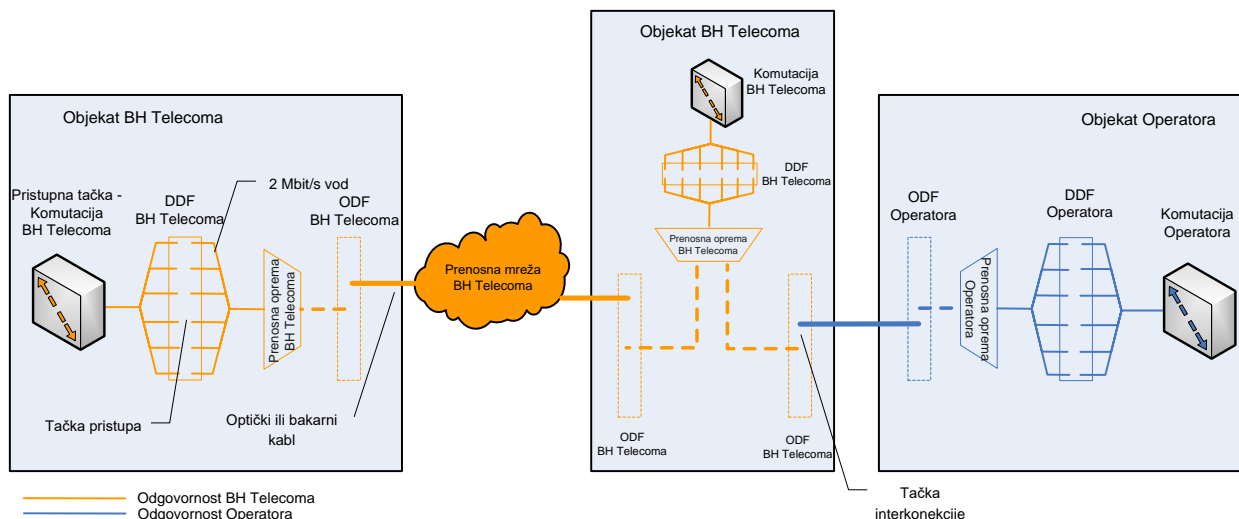
Slika 2: Shema interkonekcije na strani BH Telecoma – udaljena interkonekcija

Oba operatora moraju usaglasiti međusobnu kompatibilnost optičkog ili bakarnog kabla i terminalnih prenosnih uređaja imajući u vidu slijedeće:

- korišteni prenosni medij i tehničke karakteristike istog,
- izbor interfejsa i konektora na strani prenosnog medija,
- nadzor i upravljanje prenosnim sistemom,
- vrste mjerenja, mjerni postupci i izbor instrumenata koji će se koristiti na mjerenju kvaliteta prenosnog medija.

Udaljena interkonekcija je moguća i u slučaju da se komutacija Operatora interkonektuje sa najbližom tačkom pristupa TK mreži BH Telecoma, koja nije tačka pristupa određena Tabelama 1, 2 i 3 Dijela drugog Priloga 2 ovog RIP-a.

U ovom slučaju prva dionica interkonekcijskog linka završava na DDF-u najbliže tačke pristupa TK mreži BH Telecoma, gdje se nalazi tačka interkonekcije, a zatim se produženim interkonekcijskim kolom nastavlja do udaljene pristupne komutacije BH Telecoma. Svaki od operatora obezbeđuje i odgovora za svoj dio mreže do tačke interkonekcije (Slika 3).

Slika 3: Shema interkonekcije na strani BH Telecoma – udaljena interkonekcija preko produženog interkonekcijskog kola

Za obezbjeđenje produženog interkonekcijskog kola do udaljene komutacije BH Telecoma, koristit će se postojeća prenosna mreža BH Telecoma. BH Telecom će dostaviti Operatoru podatke o sistemu prenosa koji se koristi za obezbjeđenje produženog interkonekcijskog kola.

Poglavlje III. Interkonekcija na strani BH Telecoma – kolokacija

Član 4.

Na zahtjev Operatora BH Telecom će omogućiti interkonekciju na strani BH Telecoma i u tu svrhu obezbijediti smještaj prenosne opreme i uređaja Operatora u objektu BH Telecoma, na lokaciji pristupne komutacije (fizička kolokacija), a prema tehničkoj mogućnosti i raspoloživosti kapaciteta u trenutku ispitivanja zahtjeva i pod uslovima utvrđenim u ovom RIP-u.

Fizička kolokacija podrazumijeva obezbjeđenje i korištenje fizičkog prostora na lokaciji pristupne komutacije BH Telecoma. Realizacije ove usluge podrazumijeva izgradnju zajedničke kolokacijske sobe ili postavljanje kontejnera od strane BH Telecoma.

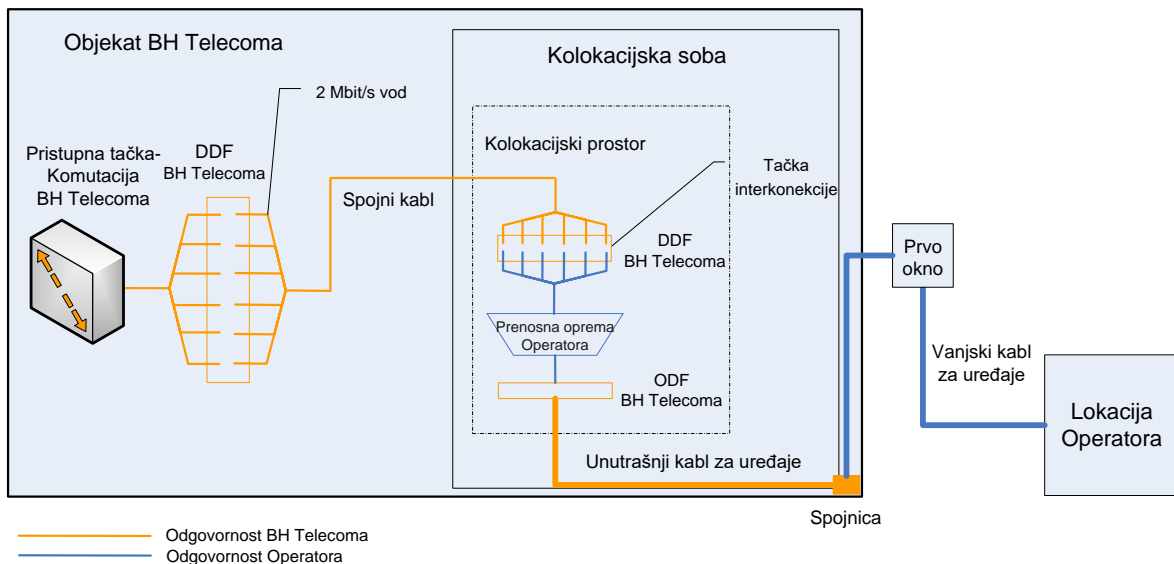
Član 5.

U svrhu omogućavanja fizičke kolokacije BH Telecom obezbjeđuje smještaj prenosne opreme i DDF-a Operatora u zajedničkoj kolokacijskoj sobi koja se nalazi u neposrednoj blizini prostorije u kojoj je smještena pristupna komutacija unutar objekta BH Telecoma. U zavisnosti od tehničkih mogućnosti, BH Telecom će obezbijediti unutrašnju (Slika 4) ili vanjsku (Slika 5) fizičku kolokaciju.

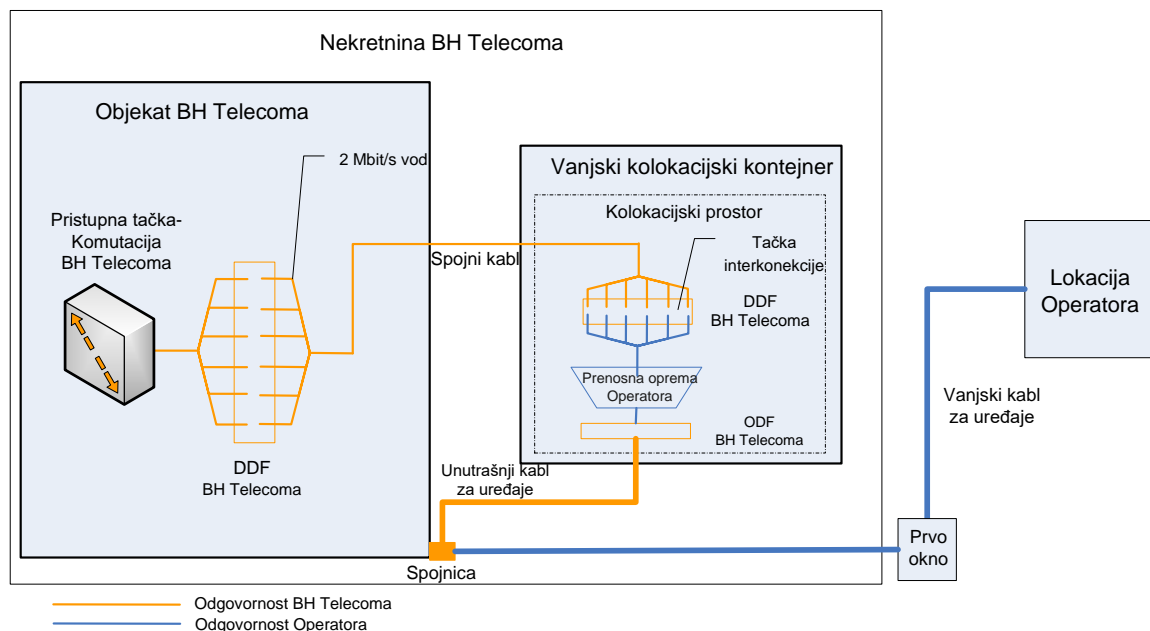
Operator obezbjeđuje interkonekcijski link od lokacije Operatora do spojnice u objektu BH Telecoma, neovisno o tipu kolokacije (unutrašnja ili vanjska). Tačka interkonekcije se nalazi na DDF-u namijenjenom Operatoru sa E1 interfejsom smještenim u kolokacijskom prostoru dodijeljenom Operatoru unutar kolokacijske sobe ili vanjskog kolokacijskog kontejnera.

Operator u kolokacijski prostor smješta vlastiti ormar sa prenosnom opremom, te njen razvod E1 interfejsa na posredni DDF, od kojeg se povlače multikoaksijalni kablovi (spojni kabl) do DDF razdjelnika BH Telecoma na strani komutacije.

Svi kablovi Operatora koji se koriste unutar kolokacijske sobe moraju biti u skladu sa standardima definisanim Dijelom drugim ovog Priloga.

Slika 4: Shema fizičke (unutrašnje) kolokacije u zajedničkoj kolokacijskoj sobi

Slika 5: Shema fizičke (vanjske) kolokacije u kontejneru (zajedničkoj kolokacijskoj sobi) na zemljištu BH Telecoma

Odjeljak A. Obaveze

Član 6.

BH Telecom će u sklopu realizacije fizičke kolokacije, obezbijediti kolokacijsku sobu sa slijedećim karakteristikama:

- posebna prostorija u neposrednoj blizini Tačke pristupa BH Telecoma
- sistem uzemljenja će biti u skladu sa ETSI 300 253 i ITU-T preporukom K27.
- kontrola klime se vrši u skladu sa ETSI 300 019-1-3 klasa 3.1.
- podovi ne smiju biti opterećeni na drugačiji način nego ravnomjerno raspoređenim teretom, sa maksimalnim ukupnim opterećenjem od 5500N/m^2

- e) koncentracija opterećenja mora biti računata za svaki pojedinačni slučaj, kako bi se provjerila usklađenost sa ograničenjima na opterećenje na određenom prostoru
- f) oprema Operatora mora biti takva da ravnomjerno opterećuje podnu površinu
- g) prostor će biti opremljen alarmom na dim, koji je spojen na protivpožarnu instalaciju objekta u kojem se nalazi kolokacijski prostor
- h) osvijetljenje standardnom rasvjetom
- i) postojanje oznaka za nužne izlaze
- j) elektromagnetni uticaji i uticaji zračenja opreme Operatora moraju biti u saglasnosti sa standardom ETS 300 386-1; iz sigurnosnih razloga nije dozvoljeno korištenje mobilnih telefona prenosne snage do 2W
- k) karakteristike opreme za Operatore koja će biti instalirana na određenu podnu površinu, mora biti u saglasnosti sa standardom ETS 300 253 i ITU-T preporukom K27, zajedno sa opremom za uzemljenje isporučenom od strane BH Telecoma
- l) instalirane strukture i odabrani materijali će biti otporni na vatru i nezapaljivi. Izuzetak se može primjeniti jedino na vanjske kablove, koji ulaze u objekat ili postrojenje. Operatoru se ne dozvoljava smještaj bilo kakvog sumnjivog materijala na kolokacijskom prostoru ili bilo kojem drugom prostoru BH Telecoma
- m) čujni spektar signala šuma instalirane opreme neće preći nivo šuma od 65 dB(A) u frekventnom opsegu od 20Hz do 20KHz (primjenjeni metod mjerenja ISO 3471 ili ekvivalentna mjerna oprema definirana standardom IEC 651 tip 1 ili ekvivalentni filter).

ODF i posredni DDF u kolokacijskom prostoru, te spojni kabl između interkonekcijskih interfejsa na komutaciji BH Telecoma i DDF-a, i unutrašnji kabl za uređaje između ODF-a i spojnice isporučuje, instalira i održava BH Telecom.

U sklopu realizacije fizičke kolokacije, Operator je obavezan naručiti opremu iz prethodnog stava. BH Telecom će za ove potrebe izraditi projektnu dokumentaciju i izvedbeni projekat, te izvršiti nabavku i instalirati navedenu opremu.

U sklopu korištenja kolokacijskog prostora, BH Telecom može omogućiti korištenje neprekidnog napajanja (korištenjem agregata).

U slučaju da Operator ne posjeduje vlastitu prenosnu mrežu, BH Telecom može ponuditi najam i korištenje vanjskog kabla za uređaje od spojnice u objektu BH Telecoma do željene lokacije Operatora, pod komercijalnim uslovima.

Član 7.

BH Telecom će u slučaju da u postojećem prvom oknu pripadajuće Tačke pristupa nema dovoljno slobodnog prostora za uvlačenje vanjskog kabla za uređaje Operatora, obezbijediti izgradnju paralelnog okna neposredno do prvog okna, za potrebe povezivanja Operatora. Operator je u obavezi da u prvom oknu ili u paralelnom oknu ostavi optički kabl dovoljne dužine, koji će biti u skladu sa standardima definisanim Dijelom drugim ovog Priloga.

BH Telecom će realizovati uvlačenje optičkog kabla Operatora i njegovo povezivanje sa unutrašnjim kablom za uređaje u objektu BH Telecoma.

BH Telecom će izgraditi dodatnu kanalizacionu infrastrukturu u slučaju izgradnje paralelnog okna.

Član 8.

Kolokacijska zajednička soba će biti obezbijeđena sa prvim zahtjevom za kolokaciju na lokaciji Tačke pristupa o trošku Operatora, a povrat uloženih sredstava za izgradnju kolokacijske sobe biće u skladu sa odredbama Odjeljka E ovog Priloga.

Odjeljak B. Procedura realizacije Zahtjeva za fizičku kolokaciju

Član 9.

U slučaju da zahtijeva interkonekciju na strani BH Telecoma, potrebno je da Operator to naznači u zahtjevu za interkonekciju na propisanom obrascu iz Priloga 10 ovog RIP-a. U prilogu zahtjeva Operator je obavezan dostaviti tehničku specifikaciju opreme na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, a koju namjerava smjestiti u kolokacijski prostor u svrhu realizacije interkonekcije.

Po prijemu Zahtjeva, BH Telecom će prvo ispitati formalnu ispravnost zahtjeva i postupiti u skladu sa članom 11. RIP-a.

Nakon što utvrdi da je zahtjev formalno uredan, BH Telecom će ispitati mogućnost izvedbe usluge fizičke kolokacije i zahtijevane interkonekcije na strani BH Telecoma.

Član 10.

Ukoliko BH Telecom utvrdi da ne postoje tehničke mogućnosti i ostali preduslovi za realizaciju usluge fizičke kolokacije ili usluge interkonekcije definisani ovim RIP-om, BH Telecom će odbiti zahtjev Operatora i o tome ga obavijestiti pismenim putem uz obrazloženje razloga odbijanja, te će mu predložiti povezivanje na drugi način.

Ukoliko je nezadovoljan odlukom, Operator svoja prava može ostvarivati u postupku po pritužbi pred Agencijom, u skladu sa članom 45. Zakona o komunikacijama BiH i članom 12. Pravila o interkonekciji 51/10.

Nezavisno od prethodnog stava, BH Telecom ima pravo da odbije Zahtjev Operatora ako postoji osnovana sumnja da Operator zloupotrebljava ili ima namjeru zloupotrebljavati neku od usluga koju pruža BH Telecom ili ako omogućava trećoj osobi zloupotrebu tih usluga.

U cilju postizanja sporazuma, BH Telecom i Operator mogu zatražiti pomoć u pregovorima od strane Agencije.

Član 11.

U slučaju da BH Telecom utvrdi da su ispunjeni svi navedeni uslovi za traženu kolokaciju i uslugu interkonekcije, pristupit će izradi Ponude za kolokaciju, te će Operatoru dostaviti Ponudu za kolokaciju najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema urednog Zahtjeva.

Ponuda može sadržavati sljedeće elemente:

a) Opšti elementi:

- 1) naziv i adresu Operatora i broj zahtjeva
- 2) lokaciju Tačke pristupa (adresa)
- 3) opšte napomene o vrsti kolokacije koja se nudi

b) Priprema zajedničke kolokacijske sobe/kontejnera:

- 1) potrebne građevinske podatke (nosivost stropova, opterećenje podova)
 - 2) nacrt kolokacijske sobe i kolokacijskog prostora u sobi
 - 3) troškove radova adaptacije potrebnih za obezbjeđenje svih uslova za kolokacijsku sobu/prostor (u slučaju vanjske fizičke kolokacije nabavku i instaliranje kontejnera) definiranih ovim RIP-om
 - 4) vrijeme potrebno za realizaciju Ponude za kolokaciju
- c) Ostale kolokacijske usluge:
- 1) troškovi nabavke i instalacije zahtijevanog ODF-a i posrednog DDF-a u kolokacijskom prostoru, spojnog kabla između interkonekcijskih interfejsa na komutaciji BH Telecoma i DDF-a, unutrašnjeg kabla za uređaje između ODF-a i spojnice
 - 2) mjesečnu zakupninu za zakup kolokacijskog prostora
 - 3) troškovi izrade Ponude za kolokaciju

Troškove radova adaptacije iz tačke b.3 prethodnog stava, BH Telecom će proračunati na osnovu cijena za izvođenje radova podizvođača. Operator ima pravo da za navedene radove angažuje podizvođače po svom izboru, pod uslovom da se adaptacija prostora vrši u skladu sa tehničkim rješenjem izrađenim od strane BH Telecoma u ponudi za kolokaciju, te pod uslovom da BH Telecom vrši nadzor nad izvođenjem radova. Pravo na mogućnost izbora, u smislu ovog stava, Operator ostvaruje samo pod uslovom da troškovi radova budu manji od onih koje je BH Telecom specificirao Ponudom za kolokaciju.

Nakon što BH Telecom Operatoru dostavi Ponudu za kolokaciju, Operator ima obavezu da u roku od 30 dana od dana dostavljanja Ponude za kolokaciju, u kojem roku se Ponuda smatra važećom, dostavi BH Telecomu pismenu obavijest o tome da li prihvata Ponudu za kolokaciju. U suprotnom, Ponuda za kolokaciju će se smatrati odbijenom od strane Operatora.

Član 12.

U slučaju prihvatanja Ponude za kolokaciju i uspješno provedenih pregovora, BH Telecom i Operator će pristupiti zaključivanju Ugovora o interkonekciji u roku od 7 dana od dana prihvatanja Ponude za kolokaciju od strane Operatora. Ugovor će sadržavati poseban dodatak o uslovima korištenja usluge kolokacije, koji se sačinjava na temelju prihvaćene Ponude za kolokaciju od strane Operatora, koja će činiti sastavni dio Ugovora.

BH Telecom će dostaviti Agenciji kopiju Ugovora u roku od 7 dana od njegovog zaključivanja

Po stupanju na snagu Ugovora, BH Telecom će Operatoru ispostaviti račun za sve jednokratne troškove za ugovorene usluge interkonekcije i kolokacije, koje je Operator dužan platiti u skladu sa cjenovnikom i uslovima plaćanja iz Priloga 5 RIP-a.

U slučaju da Strane ne okončaju pregovore u rokovima utvrđenim ovim Odjeljkom, BH Telecom i Operator imaju pravo zatražiti rješenje spora od strane Agencije.

Član 13.

Nakon stupanja na snagu Ugovora iz prethodnog stava, pristupa se njegovoj realizaciji i izgradnji kolokacije u roku od 90 dana od dana plaćanja cjelokupnog iznosa obračunatog u skladu sa zaključenim Ugovorom.

U slučaju da je za realizaciju Ugovora o kolokaciji potrebno dobivanje građevinske ili neke druge dozvole, rok iz prethodnog stava, počinje teći od trenutka pravosnažnosti istih.

Tehnički prijem izgrađenog kolokacijskog prostora uslijediće najkasnije tri dana prije isteka roka izgradnje. BH Telecom će pozvati Operatora da se izvede primopredaja prostora, što će se verificirati zapisnikom o tehničkom prijemu.

Odjeljak C. Uslovi posjete osoblja Operatora kolokacijskom prostoru

Član 14.

BH Telecom će dozvoliti posjetu ovlaštenim licima Operatora u kolokacijski prostor, u kojem je smještena oprema Operatora.

Posjete Operatora mogu biti:

- a) redovne posjete kolokacijskom prostoru
- b) vanredne posjete kolokacijskom prostoru

U toku posjete dodijeljenom kolokacijskom prostoru, ovlaštena lica Operatora će biti praćena tehničkim osobljem BH Telecoma. Pristup ima samo ovlašteno osoblje za koje je Operator dostavio spisak BH Telecomu.

Odjeljak D. Osiguranje posjete kolokacijskom prostoru

Član 15.

Pristup kolokacijskom prostoru će biti pod video nadzorom BH Telecoma i uz pratnju osoblja BH Telecoma.

Operator je saglasan da će pristup objektu BH Telecoma biti kontroliran sve vrijeme i da će o tome postojati zapisi (snimci), koji se mogu provjeriti.

BH Telecom će odobriti pristup ovlaštenim licima Operatora jedino do prostora koji je određen kao prostor za kolokaciju tog Operatora.

Odjeljak E. Naknade za uslugu kolokacije

Član 16.

BH Telecom će za svaki pojedinačno prihvaćeni Zahtjev za interkonekciju na strani BH Telecoma – fizička kolokacija izraditi Ponudu za kolokaciju. Troškovi izrade Ponude za kolokaciju naplaćivat će se prema utrošenom radnom vremenu uposlenika BH Telecoma na njenoj izradi, a u skladu sa tačkom 1.7.1 Cjenovnika iz Priloga 5 RIP-a. Troškove realizacije fizičke kolokacije snosi Operator, a prema Ponudi za kolokaciju i cijenama iz tačke 1.7. Cjenovnika iz Priloga 5.

U slučaju da Operator podnese Zahtjev za interkonekciju na strani BH Telecoma – fizička kolokacija obavezan je da izvrši 100% avansnu uplatu na ime svih troškova za izgradnju kolokacijske sobe, te troškova nabavke i instalacije pripadajuće kolokacijske opreme od strane BH Telecoma. Operator će trošak za izgradnju kolokacijske sobe povratiti tako što će biti oslobođen plaćanja mjesečnog zakupa kolokacijskog prostora sve dok ne povрати trošak u potpunosti. Broj mjeseci za koje je Operator oslobođen plaćanja kolokacijskog prostora BH Telecomu se izračunava na slijedeći način:

$$\text{Broj mjeseci} = \frac{\text{Ukupni troškovi izgradnje kolokacijske sobe ili postavljanje kontejnera}}{\text{mjesečni zakup kolokacijskog prostora}}$$

Izuzetno od prethodnog stava, ukoliko se kolokacija realizuje na zemljištu/u prostoru koji nije u vlasništvu BH Telecoma, Operator se ne oslobađa plaćanja onog dijela mjesečne zakupnine koji je BH Telecom dužan nadoknaditi svom zakupodavcu. Povrat uložениh sredstava kroz oslobođenje plaćanja zakupnina u smislu ovog člana, neće se vršiti iz pomenutog iznosa, već iz ostatka cijene koju na ime zakupnine naplaćuje BH Telecom u skladu sa ovim RIP-om.

Svaki slijedeći Operator koji sa BH Telecomom zaključi Ugovor o interkonekciji za kolokaciju na lokaciji na kojoj je već izgrađen i adaptiran kolokacijski prostor, dužan je nadoknaditi troškove adaptacije tog prostora, što će se detaljno definisati Ugovorom o interkonekciji, a prema slijedećem principu:

Operator (redni broj pod kojim se Operator kolocira u adaptiranom prostoru)	Ukupan iznos naknade troškova za adaptaciju kolokacijsog prostora
2	50% iznosa koji je uplatio Operator 1
3	33,33% iznosa koji je uplatio Operator 1
4	25% iznosa koji je uplatio Operator 1
N

Ukoliko je Operator 1 po osnovu oslobađanja od plaćanja zakupnina izvršio povrat uložениh sredstava za manje od 50%, cjelokupan iznos naplaćen od Operatora 2 prema navedenoj tabeli, BH Telecom će isplatiti Operatoru 1. Ukoliko je prvi Operator po osnovu oslobađanja od plaćanja zakupnina izvršio povrat uložениh sredstava za više od 50%, BH Telecom će Operatoru 1 isplatiti razliku do punog iznosa sredstava uložениh u adaptaciju kolokacijskog prostora navedenom u Ugovoru o interkonekciji. U oba navedena slučaja ugovorne strane će izvršiti odgovarajuću izmjenu Ugovora o interkonekciji, u dijelu koji se odnosi na broj mjeseci oslobođenih plaćanja zakupnina. Princip naknade troškova bit će primijenjen shodno tabeli iz ovog člana za svakog narednog Operatora koji zaključi Ugovor o interkonekciji za istu kolokacijsku sobu.

Ukoliko se kolokacijska soba ili postavka kontejnera priprema za više Operatora istovremeno, trošak pripreme i stavljanja na raspolaganje prostora za kolokaciju se dijeli na Operatore srazmjerno površini prostora koji će se iznajmljivati. Svaki Operator obavezan je uplatiti avansno sredstva za izgradnju kolokacijske sobe. BH Telecom će izvršiti povrat uložениh sredstava za izgradnju kolokacijske sobe ili postavljanje kontejnera u vidu oslobađanja od plaćanja mjesečnog zakupa kolokacijskog prostora, dok se ne izvrši povrat uložениh sredstava, prema formuli navedenoj u ovom članu za svakog pojedinačnog Operatora.

Član 17.

Nabavku, instalaciju, izvedbeni projekat i projektnu dokumentaciju za instalaciju opreme u kolokacijski prostor BH Telecom će Operatoru obračunati na osnovu faktura vanjskih dobavljača, te cijene utrošenih radnih sati osoblja BH Telecoma u procesu nabavke i instalacije navedene opreme u skladu sa tačkama 1.7.3.1 i 1.7.3.2 Cjenovnika.

Mjesečna zakupnina po m² kolokacijskog prostora određuje se prema tržišnoj cijeni mjesečnog zakupa poslovnog prostora ili zemljišta (u slučaju postavljanja kontejnera) na lokaciji na kojoj se nalazi kolokacijski prostor. U cijenu mjesečne zakupnine se uključuju održavanje kolokacijskog prostora (fizičko obezbjeđenje prostora, čišćenje, održavanje rasvjete i klime, i sl.) i potrošnja električne energije na osnovu nominalne snage uređaja.

U slučaju da BH Telecom u sklopu kolokacijskog prostora omogući i korištenje neprekidnog napajanja (korištenjem agregata), cijena naknade za korištenje električne energije bit će uvećana za procenat od 10% u odnosu na cijenu električne energije po kojoj BH Telecom plaća korištenje iste dobavljaču električne energije.

BH Telecom će u toku jednog kalendarskog mjeseca, obezbijediti po jednu redovnu posjetu kolokacijskom prostoru u trajanju od 2 sata, koja će biti besplatna. Ostale posjete, koje prelaze iskorištena 2 sata u toku jednog mjeseca, kao i sve vanredne posjete kolokacijskom prostoru naplaćivat će se Operatoru u skladu sa tačkom 1.7.2.2 Cjenovnika.

DIO DRUGI - TEHNIČKE KARAKTERISTIKE INTERKONEKCIJE

Član 18.

Interkonekcija između mreže Operatora i mreže BH Telecoma se realizuje putem interkonekcijskog linka koji se sastoji od dva ili više E1 vodova, koji povezuje pristupnu komutaciju BH Telecoma sa komutacijom Operatora.

Poglavlje I. Tehničke karakteristike interkonekcijskog linka

Član 19.

Interkonekcijski link uspostavlja BH Telecom na lokaciji Operatora ili Operator na lokaciji BH Telecoma, u ovisnosti od ugovorenog načina interkonekcije. Radi uspješnog ostvarivanja osnovne funkcije, realizacije telefonskog saobraćaja, interkonekcijski link mora zadovoljavati određene tehničke uslove i standarde koje ovdje navodimo, neovisno o operatoru koji ga obezbjeđuje.

Odjeljak A. Fizičke i električne karakteristike interfejsa

Član 20.

Interkonekcijski link završava isključivo E1 interfejsom.

Opće karakteristike E1 interfejsa:

- Bitska brzina: 2048 kbit/s +/- 50ppm ITU-T G.703
- Linijski kod: HDB3 ITU-T G.703
- Prenaponska zaštita: odgovara ITU-T K20

Specifikacije na izlaznom portu (usaglašeno sa G.703):

- Maska impulsa: ITU-T G.703
- Maksimalni »peak-to-peak« jitter: odgovara stavu 2/G.823

Specifikacije na ulaznom portu (usaglašeno sa G.703):

- Digitalni signal doveden na ulazni port treba biti u skladu sa gornjim karakteristikama, modifikovan karakteristikama interkonektovane parice. Pretpostavljeno slabljenje ove parice treba pratiti pravilo \sqrt{f} i gubitak na frekvenciji 1024 kHz će biti u opsegu od 0 do 6 dB. Ovo slabljenje treba uzeti u obzir bilo koje gubitke koje unosi razdjelnik između dviju oprema.
- Tolerancija za jitter na ulaznom portu odgovara stavu 3/G.823.
- Gubitak povratnog signala na ulazu treba imati minimalne vrijednosti date u Tabeli 1, sa uzemljenim omotačem ili vanjskim vodičem (G.703).

Frekventni opseg (kHz)	Gubitak povratnog signala (dB)
51 – 102	12
102 – 2048	18
2048 – 3072	14

Tabela 1: Minimalne vrijednosti za gubitak povratnog signala

Vanjski vodič koaksijalne parice ili omotač simetrične parice će biti spojeni na spojni kabl i na ulaznom i na izlaznom portu.

Za povezivanje opreme prenosnog sistema i DDF-a, definisan je koaksijalni kabl sa impedansom od 75 Ohma. Zaštitni sloj na kablju mora biti uzemljen putem DDF-a.

Prilikom realizacije direktnog spoja vanjskog vodiča koaksijalne parice na spojnu mrežu, zbog razlike potencijala zemlje na svakom kraju kabla, na interfejsu prenosa i prijema može doći do pojave neželjene struje, koja teče vanjskim vodičem, preko konektora i preko ulaznog kola. Ovo za posljedicu može imati prisustvo greške ili trajnog oštećenja. Da bi se preduprijeđio ovaj problem može se staviti DC izolacija između vanjskog vodiča i spojne mreže na interfejsu prijema. Ovaj metod ne smije ugroziti EMC usaglašenost opreme i cijele instalacije.

Odjeljak B. Prenaponska i zaštita od atmosferskih pražnjenja

Član 21.

Primjenjuju se ITU-T preporuke K27, K35, K40 i K41. Spajanje E1 interfejsa BH Telecoma i Operatorovog E1 interfejsa korištenjem nepravilne prenaponske zaštite i zaštite od atmosferskog pražnjenja nije dozvoljeno. Zajedničko uzemljenje i za opremu BH Telecoma i za Operatorovu opremu je obavezno.

Odjeljak C. Jitter i wander na E1 saobraćajnom interfejsu

Član 22.

Mrežna ograničenja za izlazni jitter i wander na E1 saobraćajnom interfejsu moraju biti u skladu sa ITU-T G.823 preporukom i data su u sljedećim tabelama.

Interfejs	Mjereni frekventni opseg, -3dB frekvencije (Hz)	„Peak-to-peak“ amplituda (UIpp) (Primjedba 2)
2048 kbit/s	20k do 100k	1,5
	18k do 100k (Primjedba 1)	0,2

Primjedba 1: Za 2048 kbit/s interfejse u mreži nekog Operatora, high pass cut-off frekvencija, može biti 700 Hz (umjesto 18 kHz). Bilo kako na interfejsima između mreža različitih operatora, primjenjuju se vrijednosti date u tabeli, osim ako se strane ne dogovore drugačije.

Primjedba 2:
2048kbit/s 1 UI = 488ns

Tabela 2: Maksimalni dozvoljeni izlazni jitter na E1 saobraćajnom interfejsu

Posmatrani interval, t(s)	MRTIE zahtjev (μ s)
$0,05 < t \leq 0,2$	46 t
$0,2 < t \leq 32$	9
$32 < t \leq 64$	0,28 t
$64 < t \leq 1000$ (Primjedba)	18
Primjedba: Za asinhronu konfiguraciju maksimalni posmatrani interval je 80 sekundi.	

Tabela 3: Maksimalni dozvoljeni izlazni wander na E1 saobraćajnom interfejsu

Poglavlje II. Tehničke karakteristike prenosnog sistema

Član 23.

Prenosna oprema završava na konektoru DDF-a.

Uslovi izbora prenosnog medija za realizaciju interkonekcijskog linka i terminalnih uređaja BH Telecom će definisati na osnovu postojeće infrastrukture, stanja pristupne mreže, geografske udaljenosti između operatora itd. Izbor prenosnog medija određuje izbor terminalnih uređaja (kablovski bakarni, kablovski optički, radio i radio-relejni). U slučaju korištenja radio ili radio-relejnog sistema prenosa, dodatni uslovi i definisane ITU-R preporuke moraju biti zadovoljeni.

U tački interkonekcije, kao i u svim tačkama interkonekcijskog linka i prenosnog sistema BH Telecoma i Operatora, električni 2 Mbit/s signal mora zadovoljavati propise definisane sljedećim preporukama:

- ITU-T Rec. G.703 - Physical/electrical characteristics of hierarchical digital interfaces
- ITU-T Rec. G.704 - Synchronous frame structures used at 2048 kbit/s hierarchical levels

Ukoliko se za obezbjeđenje produženog interkonekcijskog kola do udaljene komutacije BH Telecoma koristi postojeći prenosni sistem BH Telecoma SDH hjerarhije, isti mora biti u skladu sa sljedećim preporukama:

- ITU-T Rec. G.783 - Characteristics of synchronous digital hierarchy (SDH) equipment functional blocks

Član 24.

U slučaju interkonekcije optičkim kablom, optički kabl BH Telecoma i Operatora mora biti u skladu sa sljedećim preporukama:

- ITU-T Rec. G.652 (1997), Characteristics of a single-mode optical fibre cable
- ITU-T Rec. G.653 (1997), Characteristics of a dispersion-shifted single-mode optical fibre cable
- ITU-T Rec. G.654 (1997), Characteristics of a cut-off shifted single-mode optical fibre cable
- ITU-T Rec. G.655 (1996), Characteristics of a non-zero-dispersion shifted single-mode optical fibre cable
- ITU-T Rec. G.957 (1993), Optical interfaces for equipments and systems relating to the synchronous digital hierarchy

U zavisnosti od načina interkonekcije, instalirana prenosna oprema može biti u vlasništvu BH Telecoma ili Operatora. Neovisno od načina interkonekcije optički kabl završava na ODF-u sa FC/PC ili SC konektorima ili se pregovara za neku treću vrstu konektora.

BH Telecom trenutno raspolaže optičkim kablovima koji zadovoljavaju preporuku G.652. Ukoliko u tački interkonekcije postoje različite vrste optičkih kablova, koji zadovoljavaju naprijed navedne preporuke, isto će biti predmet razmatranja na međusobnim sastancima.

Poglavlje III. Sinhronizacija

Član 25.

BH Telecom će obezbjediti sinhronizacijski signal ka Operatoru u skladu sa ITU-T preporukom G.703. Sinhronizacija i kvalitet takta na prenosnom sistemu treba da zadovoljava zahtjeve definisane preporukama:

- ITU-T Rec. G.812 - Timing requirements at the outputs of slave clocks suitable for plesiochronous operation of international digital links,
- ETS 300 462-3 Generic requirements for synchronization networks,
- ITU-T Rec. G.823 The control of jitter and wander within digital networks which are based on the 2048 kbit/s hierarchy.

BH Telecom je izgradio svoju mrežu sinhronizacije gdje se kao osnovni izvor takta koristi PRC po ITU-T Rec.G.811, te će izbor načina sinhronizacije prenosnog sistema i komutacijske opreme operatora predmet međusobnog sporazuma.

Poglavlje IV. Mjerenja performansi i održavanje

Član 26.

Mjerenja performansi na vezi od DDF-a na strani BH Telecoma do DDF na strani Operatora su definisana preporukom:

- ITU-T Rec. G826 Error performance parameters and objectives for international, constant bit rate digital paths at or above the primary rate.

Za redovno održavanje, nadzor i upravljanje radom prenosnog sistema do tačke interkonekcije odgovara svaki Operator za svoj dio mreže, u zavisnosti od načina interkonekcije. Prijavu prekida ili degradacije signala na prenosnom linku Operator može prijaviti kontakt telefona iz Priloga 9. Za prekide ili degradacije signala u dijelu interkonekcijskog linka koji je u odgovornosti BH Telecoma, Operator će dostaviti kontakt podatke na koje BH Telecom može izvršiti prijavu.

BH Telecom i Operator međusobnim sporazumom definišu nivo zajedničkih mjerenja, mjernih postupaka i prezentaciju rezultata mjerenja u slijedećim slučajevima:

- kod umjeravanja i puštanja prenosnog sistema u rad,
- kod redovnih i periodičnih mjerenja u procesu održavanja,
- kod vanrednih mjerenja u slučajevima lociranja uzroka degradacije, prekida, do otklanjanja istog ili
- drugih razloga izazvanih višom silom.

Svaki od operatora preuzima na sebe obavezu dostavljanja korištenih mjernih postupaka i rezultata mjerenja drugom operatoru, za svoje područje odgovornosti.

Odjeljak A. Održavanje optičkog kabla

Član 27.

Održavanje optičkog kabla bez obzira čije je vlasništvo treba da bude po preporuci ITU-T Recommendation L.25 (1996), *Optical fibre cable network maintenance*.

BH Telecom će po ovom upustu održavati optički kabl, a Operator će po istoj preporuci održavati svoj dio trase optičkog kabla ili na drugi način ako se dogovore zainteresovane strane.

Redovna mjerenja vršiti svake dvije godine i rezultate mjerenja dostaviti Operatoru, a ako mjerenja vrši Operator obavezan je dostaviti rezultate mjerenja BH Telecomu, bez obzira čija je optička trasa.

Prijava smetnji se vrši po Preporuci L.25. Smetnju može najaviti Operator ili Nadzor nad prenosnim uređajima. Prijava smetnji vrši se na kontakt telefon iz Priloga 9.

Rok otklanjanja smetnje je 24 sata od trenutka prijave uvažavajući objektivne teškoće na terenu i višu silu.

Poglavlje V. Signalizacija

Član 28.

U svrhu uspostavljanja interkonekcije mreže Operatora sa mrežom BH Telecoma mora se koristiti ITU-T signalizacijska veza br.7 (SS7) za što će BH Telecom obezbijediti odgovarajući interfejs na svojoj pristupnoj komutaciji.

Signalizacijsko povezivanje sa sistemima Operatora ostvaruje se putem signalizacijskih veza s minimalno dvije signalizacijske pristupne tačke u signalizacijskoj mreži BH Telecoma na nacionalnom nivou.

Signalizacijska veza dimenzionira se na saobraćaj od 0,2 Erlanga po jednom smjeru.

Kao minimum funkcija za SS7 uvodi se:

- MTP (dio za prenos poruka),
- ISUP (ISDN korisnički dio).

Prenos drugih vrsta poruka (SCCP i sl.) bit će predmet Ugovora.

Za određeno vrijeme SS7 konekcija će biti u pridruženom modu ili kvazi-pridruženom modu (preko STP funkcije treće strane). Kasnije, kada BH Telecomov SS7 SA STP par bude operativan, SS7 interkonekcije biće načinjene u kvazi – pridruženom modu.

Odjeljak A. Tehnička specifikacija SS7 protokola

Član 29.

Tehnička specifikacija SS7 protokola definisana je slijedećim tačkama:

- a) SS7 MTP

Dio za prenos poruka (MTP) zasniva se na ITU-T preporukama serije Q.701-Q.707 Bijela Knjiga 1993. Detaljna specifikacija će biti stavljena na raspolaganje kada se zaključi Ugovor.

b) SS7 ISUP

ISDN korisnički dio (ISUP) je zasnovan na ITU-T preporukama serije Q.761 – Q.764, Q.767, Q.850, Q.931 i Q.939, Bijela Knjiga 1993, jednako kao i ETSI ETS 300 356-1 1995 (ETSI ISUP verzija 2). Detalji o načinu implementacije od strane BH Telecoma i procedure podrške će biti raspoložive nakon što bude zaključen Ugovor.

c) SS7- dodatne usluge

Dodatne usluge, podržane implementacijom ISUP-a će biti u saglasnosti sa ITU-T preporukama serije Q.730 – Q.737, Bijela Knjiga 1993. Detalji o implementaciji od strane BH Telecoma i procedure podrške će biti raspoložive nakon što se zaključi Ugovor.

Za publikacije koje su danas na snazi relevantne su samo one revizije i dodaci koji su službeno objavljeni i uključeni kao dodaci ili revizije. Za nedatirane publikacije uzima se u obzir posljednja važeća verzija.

PRILOG 4 PLANIRANJE I NARUČIVANJE KAPACITETA

DIO PRVI - PROCES PLANIRANJA I NARUČIVANJA PRENOSNIH SISTEMA INTERKONEKCIJE

Član 1.

Uz zahtjev o interkonekciji Operator je obavezan dostaviti šestomjesečni plan kapaciteta za interkonekciju. Operator je dužan specificirati lokacije na kojim će se instalirati prenosna oprema, dostaviti podatke o količini kapaciteta za interkonekciju po relacijama, saobraćajne podatke izražene u minutama, a u skladu s Tabelama 1 i 2 ovog Priloga. T je odobreni datum realizacije tj. početak rada.

Poglavlje I. Planovi o broju potrebnih E1 vodova

Član 2.

U Tabeli 1 potrebno je specificirati relaciju interkonekcije, kao i broj E1 vodova na toj relaciji za određeni kalendarski kvartal, te zahtjevani datum realizacije. BH Telecom će nakon dostavljanja planova popuniti odobreni datum realizacije, te tako popunjenu tabelu vratiti Operatoru. Podaci se specificiraju za dva kalendarska kvartala.

Relacija interkonekcijskog voda	Broj E1 vodova za period T+Q	Zahtijevani datum realizacije	Odobreni datum realizacije	Broj E1 vodova za period T+2.Q	Zahtijevani datum realizacije	Odobreni datum realizacije

Tabela 1. Planovi o broju potrebnih E1 vodova

Poglavlje II. Planovi o količini saobraćaja

Član 3.

U Tabeli 2 je potrebno za svaku relaciju interkonekcije specificirati količinu saobraćaja u minutama po kalendarskom kvartalu koja će se odvijati u smjeru Operator - BH Telecom. Za saobraćaj u smjeru BH Telecom - Operator potrebno je specificirati iste podatke. Podaci se specificiraju za dva kalendarska kvartala.

Relacija interkonekcijskog voda	Nacionalni saobraćaj u smjeru prema BH Telecomu		Nacionalni saobraćaj u smjeru prema Operatoru	
	T+Q	T+2.Q	T+Q	T+2.Q

Tabela 2. Planovi o količini saobraćaja koja će se isporučivati preko interkonekcijskog linka (u minutama)

Član 4.

Pored prethodno navedenog, šest mjeseci nakon dostave prvog plana kapaciteta za interkonekciju, Operator je dužan kvartalno dostavljati planove za sljedećih 6 mjeseci. Tehnička rješenja u skladu sa ovim planom počinju se pripremati nakon potpisivanja Ugovora s Operatorom, u kojem su specificirane sve tražene relacije interkonekcije. U slučaju da Operator isporuči veću količinu saobraćaja od planirane, BH Telecom ne može garantovati dogovoreni kvalitet usluga. U vezi sa kvalitetom usluga koje se daju ovim RIP-om Operator samostalno i u potpunosti odgovara za neodgovarajuće dimenzioniranje interkonekcijskih vodova. Operator se obavezuje dimenzionirati interkonekcijske vodove za maksimalne gubitke od 1% u toku glavnog saobraćajnog sata.

Svaka nova relacija interkonekcije koje Operator naknadno zatraži, bit će predmet aneksa Ugovora i tretira se kao novi zahtjev.

DIO DRUGI - NARUČIVANJE KAPACITETA

Poglavlje I. Narudžba kapaciteta za interkonekciju

Član 5.

U toku trajanja ugovornog odnosa Operator je dužan dostavljati Narudžbe za uspostavljanje kapaciteta za interkonekciju koje će bit u skladu sa dostavljenim planovima. Narudžba treba da sadrži relaciju interkonekcijskog linka, tj. adrese fizičke lokacije Operatorove pristupne tačke koje je potrebno interkonektovati, količinu E1 vodova, planirani datum realizacije, kontakt podatke, te datum od kojeg su mogući radovi na lokaciji Operatora.

Po prijemu narudžbe BH Telecom će provjeriti da li je Narudžba u skladu sa odobrenim planom kapaciteta i u slučaju da utvrdi da je Narudžba zasnovana sa planu kapaciteta, Strane će zaključiti odgovarajući aneks Ugovora. Po potpisivanju aneksa, BH Telecom će pristupiti realizaciji naručenog kapaciteta, što će se Operatoru naplatiti u skladu sa Cjenovnikom.

Operator će Narudžbe kapaciteta za interkonekciju dostavljati najkasnije 30 dana prije početka svakog kalendarskog kvartala, u skladu sa dostavljenim kvartalnim planom saobraćaja po mjesecima za period slijedećeg polugodišta i konačnim podacima o saobraćaju dogovorenim između BH Telecoma i Operatora.

Neispostavljanje Narudžbe kapaciteta rezultiraće ispostavljanjem računa prema Operatoru za unaprijed rezervisane kapacitete u punom iznosu uspostave interkonekcijskog linka u skladu sa tačkom 1.1.1 Cjenovnika.

Poglavlje II. Vremenski raspored testiranja interkonekcijskog linka

Član 6.

Prilikom prve uspostave kapaciteta na traženoj lokaciji, BH Telecom i Operator će započeti testiranje kapaciteta najkasnije u roku od 7 dana nakon uspostave interkonekcijskih kapaciteta. BH Telecom i Operator će usaglasiti tačan datum početka testiranja. Strane će osigurati da se testiranja obave u što kraćem roku.

Strane će obostrano potpisati izvještaje o izvršenom testiranju u skladu sa Prilogom 6 RIP-a.

Poglavlje III. Otkazivanje realizovanih kapaciteta

Član 7.

Operator ima pravo otkazati već uspostavljeni kapacitet, u kom cilju je dužan dostaviti pisani zahtjev na adresu BH Telecoma iz Priloga 9, koji obavezno sadrži tačnu oznaku kapaciteta koji se otkazuje i datum sa kojim je konkretni kapacitet potrebno isključiti, odnosno demontirati. U cilju realizacije Zahtjeva, Strane će zaključiti aneks Ugovora u pisanoj formi.

BH Telecom će izvršiti isključenje i demontažu kapaciteta najkasnije u roku od 30 radnih dana od stupanja na snagu aneksa Ugovora, ukoliko nije drugačije usaglašeno između Strana, u pisanoj formi.

Član 8.

Ukoliko se kapacitet koji jedna Strana želi otkazati koristi obostrano, u zahtjevu je obavezna navesti razloge otkazivanja kapaciteta i zatražiti prethodnu pismenu saglasnost druge Strane. Ukoliko je druga Strana saglasna sa otkazivanjem kapaciteta, dostaviće svoju saglasnost u pisanoj formi, ili će svoju saglasnost potvrditi potpisivanjem aneksa Ugovora kojim se utvrđuje otkazivanje kapaciteta. Isključenje i demontaža kapaciteta će biti izvršeno najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu aneksa Ugovora, ukoliko nije drugačije utvrđeno aneksom ugovora, ili na drugi način utvrđeno između Strana u pisanoj formi.

U slučaju kad se druga Strana ne slaže sa zahtjevom za otkazivanje kapaciteta, obavezuje se o tome u pisanoj formi obavijestiti drugu Stranu, a predmetni kapacitet neće biti ukinut sve dok se ne postigne dogovor između Strana.

Član 9.

Potvrda o realizovanom otkazu kapaciteta će biti dostavljena podnosiocu zahtjeva, nakon oslobađanja kapaciteta.

Ako plaćanje za uspostavljeni kapacitet koji je zatim ukinut na zahtjev Operatora, nije izvršeno do vremena ukidanja, takvo plaćanje ostaje obaveza Operatora.

Poglavlje IV. Preraspodjela Kapaciteta

Član 10.

Operator ima pravo da BH Telecomu podnese pismeni zahtjev za preraspodjelu realizovanih kapaciteta. Zahtjev se dostavlja na kontakt adresu BH Telecoma iz člana 20. ovog RIP-a, a obavezno treba da sadrži tačnu oznaku kapaciteta koji se želi preraspodijeliti, te način i datum sa kojim određeni kapacitet treba da bude preraspodijeljen. Preraspodjela kapaciteta se može odnositi na promjenu pristupne tačke ili na promjenu tačke interkonekcije usljed promjene lokacije Operatora.

Preraspodjela će biti realizirana na sljedeći način:

- BH Telecom će izvesti neophodne radove u skladu sa ranije navedenim vremenskim rasporedom.
- BH Telecom će izdati potvrdu Operatoru o obavljenim radovima.
- Nakon završetka preraspodjele kapaciteta, originalni kapacitet će se smatrati okončanim i biće zamijenjen sa preraspoređenim kapacitetom.

- Usluga preraspodjele će se tretirati kao novo uključenje i naplaćivat će se kao uspostavljanje interkonekcijskog linka u skladu sa tačkom 1.1 Cjenovnika.

Poglavlje V. Otkazivanje narudžbe

Član 11.

Operator ima pravo povući Narudžbu u roku od 10 dana od dana dostavljanja Narudžbe. Ukoliko je zahtjev za povlačenjem Narudžbe kapaciteta dostavljen nakon 10 dana po dostavljanju Narudžbe kapaciteta, Operator će platiti naknadu za uspostavu interkonekcijskog linka u skladu sa tačkom 1.1.1 Cjenovnika iz Priloga 1 ovog RIP-a.

PRILOG 5

CIJENE, OBRAČUN I USLOVI PLAĆANJA

DIO PRVI - CJENOVNIK USLUGA INTERKONEKCIJE

Član 1.

Usluge RIP-a pružaju se prema cijenama iz Cjenovnika kako slijedi:

	Naziv usluge	Način naplate	Osnovna cijena (KM)
1.1.	Usluga TDM interkonekcijskog linka		
1.1.1.	Uspostava TDM interkonekcijskog linka	Jednokratno	1.900,00 KM
1.1.2.	Mjesečna naknada za TDM interkonekcijski link	Mjesečno	lokalni vod – 780,00 KM po E1 vodu
		Mjesečno	Međumjesna zona M1 – 1.640,00 KM po E1 vodu
		Mjesečno	Međumjesna zona M2 – 3.520,00 KM po E1 vodu
		Mjesečno	Međumjesna zona M3 – 4.450,00 KM po E1 vodu
1.2.	Postavljanje parametara pojedinačne pristupne tačke za TDM interkonekciju	Jednokratno	200,00 KM po E1 interfejsu
1.3.	Usluga signalizacije za TDM interkonekciju		
1.3.1.	Uspostava i testiranje signalnog linka		
1.3.1.1.	Uspostava 64 kbit/s signalnog voda	Jednokratno	1.060,00 KM po 64 kbit/s vodu
1.3.1.2.	Testiranje 64 kbit/s signalnog voda	Jednokratno	540,00 KM po 64 kbit/s vodu
1.3.2.	Mjesečna naknada za korištenje 64 kbit/s signalnog voda	Mjesečno	lokalni vod – 150,00 KM po 64 kbit/s vodu
		Mjesečno	Međumjesna zona M1 – 290,00 KM po 64 kbit/s vodu
		Mjesečno	Međumjesna zona M2 – 440,00 KM po 64 kbit/s vodu
		Mjesečno	Međumjesna zona M3 – 530,00 KM po 64 kbit/s vodu
1.4.	Usluga IP interkonekcijskog linka		
1.4.1.	Uspostava i testiranje IP interkonekcijskog linka	Jednokratno	3.000,00 KM
1.4.2.	Mjesečna naknada za IP interkonekcijski link	Mjesečno	lokalni vod – 780,00 KM po setu od 31 sesije
		Mjesečno	Međumjesna zona M1 – 1.640,00 KM po setu od 31 sesije
		Mjesečno	Međumjesna zona M2 – 3.520,00 KM po setu od 31 sesije
		Mjesečno	Međumjesna zona M3 – 4.450,00 KM po setu od 31 sesije
1.5.	Terminiranje poziva i slanje poziva iz jedne mreže u drugu		
1.5.1.	Terminiranje nacionalnog saobraćaja (pozivi usmjereni na geografske brojeve BH Telecoma)	Mjesečno	Lokalno terminiranje: Važeća cijena od 01.01.2019.godine
			0,0065 KM/min
			Jednostruko terminiranje: Važeća cijena od 01.01.2019.godine
			0,0089 KM/min
Dvostruko terminiranje: Važeća cijena od 01.01.2019.godine			
0,0114 KM/min			

1.5.2.	Generisanje poziva putem usluge izbora/predizbora Operatora	Mjesečno	Polaz preko koda izbora – jednostruko: cijena jednostrukog terminiranja iz 1.5.1	
			Polaz preko koda izbora – dvostruko: cijena dvostrukog terminiranja iz 1.5.1	
1.5.3.	Terminiranje poziva korisnika Operatora na brojeve hitnih službi (121, 122, 123, 124)	Mjesečno	0,0200 KM/pozivu	
1.5.4.	Terminiranje poziva korisnika Operatora na brojeve info službi (125, 1182)	Mjesečno	0,0400 KM/pozivu	
1.5.5.	Terminiranje poziva korisnika Operatora na kratke brojeve (12xx,13xx i 15xx)	Mjesečno	Cijena dvostrukog terminiranja iz 1.5.1	
1.5.6.	Tranzitiranje nacionalnih poziva kroz fiksnu mrežu BH Telecoma prema fiksnim i mobilnim mrežama drugih operatora u BiH ili prema mobilnoj mreži BH Telecoma			
1.5.6.1.	Tranzitiranje nacionalnih poziva kroz fiksnu mrežu BH Telecoma	Mjesečno	0,0100 KM/min	
1.5.6.2.	Terminiranje nacionalnih poziva u mreže drugih operatora u BiH	Mjesečno	cijena terminiranja nacionalnog poziva operatora u čiju se mrežu poziv terminira	
1.5.6.3.	Terminiranje nacionalnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecoma	Mjesečno	Važeća cijena od 01.01.2020.godine	0,0275 KM/min
1.5.7.	Pozivi na brojeve dodatne vrijednosti (posebna tarifa, teleglasanje, besplatni pozivi)	Mjesečno	Komercijalni ugovor	
1.5.8.	Tranzitiranje međunarodnih poziva	Mjesečno	Komercijalni ugovor	
1.5.9.	Terminiranje međunarodnih poziva u mreže operatora u BiH	Mjesečno	Komercijalni ugovor	
1.6.	Usluga izbora/predizbora Operatora			
1.6.1.	Implementacija koda za Uslugu izbora/predizbora Operatora	Jednokratno	1.650,00 KM po tranzitnoj centrali	
1.6.2.	Implementacija Uslugu izbora/predizbora Operatora			
1.6.2.1.	Usluga izbora Operatora	Jednokratno	9.000,00 KM	
1.6.2.2.	Usluga predizbora Operatora	Jednokratno	35.000,00 KM	
1.6.3.	Aktivacija Usluge predizbora Operatora po telefonskom broju	Jednokratno	80% cijene telefonskog priključka u BiH prema Pravilu o modelu rebalansa cijena govornih usluga u BiH koje je na snazi	
1.7.	Usluge kolokacije			
1.7.1.	Izrada Ponude za kolokaciju	Po satu	70,00 KM	
1.7.1.1.	Realizacija kolokacijskog prostora za fizičku kolokaciju (zajednička kolokacijska soba/kontejner)	Jednokratno	Po fakturi	
1.7.1.2.	Naknada za izradu izvedbenog projekta i projektne dokumentacije, nabavku i instalaciju opreme	Jednokratno	Po fakturi	
1.7.1.3.	Mjesečna naknada za korištenje kolokacijskog prostora	Mjesečno	Po fakturi	
1.7.2.	Posjete objektu BH Telecoma uz pratnju			
1.7.2.1.	Redovna posjeta kolokacijskom prostoru	Jednokratno	40,00 KM po satu	
1.7.2.2.	Vanredna posjeta kolokacijskom prostoru	Jednokratno	52,00 KM po satu	
1.7.3.	Ostali radovi osoblja BH Telecoma po utrošenom vremenu			
1.7.3.1.	Radovi na montaži, izgradnji, uvlačenju i polaganju kabela, spajanja, mjerenja, primopredaja izvedbenih radova,	Jednokratno	40,00 KM po satu	

	građevinski radovi, radovi na otklanjanju smetnje po zahtjevu Operatora		
1.7.3.2.	Nadzor, izrada tehničkih rješenja, provjera kompatibilnosti mreže i planiranje	Jednokratno	70,00 KM po satu
1.8.	Ostale usluge		
1.8.1.	Neosnovan zahtjev za popravak kvara	Jednokratno	70,00 KM po satu

DIO DRUGI - OBRAČUN

Član 2.

Operator i BH Telecom su saglasni da će se međusobni mjesečni obračun za usluge koje pruža BH Telecom odnosno Operator, vršiti na osnovu vlastitih mjerenja.

Obaveza BH Telecoma i Operatora je da obostrano registruju saobraćaj koji se realizuje u skladu sa zaključenim Ugovorom.

Operator vrši obračun i naplatu od svojih krajnjih korisnika po cijenama koje sam definiše.

Član 3.

BH Telecom i Operator se obavezuju da će međusobno dostavljati izvještaj ukupnog registriranog saobraćaja za usluge koje je pružio BH Telecom, odnosno Operator do 5. u mjesecu za protekli mjesec, na dogovorene adrese. BH Telecom će provjeriti usklađenost podataka iz dostavljenog izvještaja o ukupno registrovanom saobraćaju od strane Operatora, sa svojim vlastitim mjerenjima, te u slučaju odstupanja većeg od 2 % dostaviti prigovor Operatoru na dostavljeni Izvještaj i detaljan Izvještaj o registrovanom saobraćaju, na osnovu vlastitih mjerenja.

U slučaju da bilo koja Strana ne prihvati prigovor na dostavljeni Izvještaj o ukupnom registriranom saobraćaju, tj. da izda račun bez uvažavanja dostavljenog prigovora na Izvještaj o ukupnom registriranom saobraćaju, Strane su saglasne da se pismeni prigovor na ispostavljeni mjesečni obračun može podnijeti u roku od 15 dana od njegovog dostavljanja, u protivnom smatrat će se da je obračun prihvaćen bez primjedbi. U prigovoru na mjesečni obračun mora se navesti da li se prigovor odnosi na cjelokupni obračun ili djelimično i iznos nespornog dijela obračuna. Svi dokazi i detaljno obrazloženje prigovora dostavljaju se uz prigovor.

Odgovor na prigovor donijeće se hitno, a najkasnije u roku od 30 dana od njegovog dostavljanja, u protivnom smatrat će se da je prigovor usvojen u cjelosti.

Ukoliko se prigovor na ispostavljeni mjesečni obračun usvoji kao osnovan (djelimično ili u cjelosti), korekcija dostavljenog računa za navedeni obračunski period, dostaviti će se drugoj Strani u formi knjižne obavijesti.

Prigovor na mjesečni obračun se ne može podnijeti zbog odstupanja registriranog saobraćaja u mjesečnom obračunu jedne od Strana za manje od 2% od količine saobraćaja koju je registrirala druga Strana.

DIO TREĆI - USLOVI PLAĆANJA

Član 4.

Naknada za pružene usluge interkonekcije u skladu sa Ugovorom naplaćuje se u skladu sa Cjenovnikom iz Dijela prvog ovog Priloga, po isteku tekućeg mjeseca za usluge pružene u tom mjesecu.

Dužničko – povjerilački odnos (DPO) između BH Telecoma i Operatora, u vezi sa pruženom/korištenom uslugom, nastaje posljednjeg dana obračunskog perioda (posljednjeg dana u mjesecu).

Rok za plaćanje računa za izvršene usluge je 25 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa.

Sve cijene su iskazane u konvertibilnim markama (KM) bez obračunatog poreza na dodatnu vrijednost.

Sva plaćanja se vrše u konvertibilnim markama.

Član 5.

Ukoliko Operator ne izvrši plaćanje računa u roku utvrđenom u ovom članu, BH Telecom će po isteku roka plaćanja računa izvršiti obračun zakonske zatezne kamate.

Sva plaćanja obaveza koje proisteknu realizacijom Ugovora, u skladu sa Prilogom 2 i Prilogom 5, moraju biti:

- a) plativa doznakom novčanih sredstava direktno na transakcijski račun(e) ugovorne strane, u čiju korist se vrši plaćanje;
- b) plativa bez protupotraživanja, oslobođeno i čisto od bilo kakvih zadržavanja ili odbijanja.
- c) praćena informacijama, koje su razumno zahtijevane od ugovorne strane, u čiju korist se vrši plaćanje i koje su neophodne u svrhu tačnog lociranja primljene uplate.

Ugovorne strane će plaćati sve obaveze proistekle iz potpisanog Ugovora uvećane za iznos PDV-a, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. Obaveza plaćanja usluga u skladu sa zaključenim Ugovorom o interkonekciji, smatra se ispunjenom samo u slučaju urednog plaćanja cjelokupnog iznosa naznačenog na računu.

Član 6.

BH Telecom primjenjuje instrumente osiguranja plaćanja kao rezultat dogovora između BH Telecoma i Operatora koji pregovaraju i sklapaju ugovor o interkonekciji ili su već interkonektovani. U okviru dogovora BH Telecom i Operator mogu zaključiti sve vrste aranžmana koji su u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima iz ove oblasti. Ukoliko se BH Telecom i Operator ne mogu usaglasiti oko konkretnih detalja primjene instrumenata osiguranja plaćanja, primjenjuju se odredbe koje slijede.

U svrhu osiguranja plaćanja, Operator će na zahtjev BH Telecoma biti dužan položiti u korist BH Telecoma jedan od slijedećih instrumenata osiguranja plaćanja po svom izboru:

- a) depozit kod banke na transakcijski račun BH Telecoma;
- b) безусловnu bankarsku garanciju sa minimalnim rokom trajanja od godinu dana sa klauzulom „na prvi poziv“ i „bez prigovora“;
- c) određeni iznos plaćen BH Telecomu unaprijed (avans).

Iznos na koji će glasiti odabrani instrument osiguranja plaćanja utvrdit će se u vrijednosti od dva (2) puta većoj od prosječnog iznosa mjesečnog računa ispostavljenog za sve usluge interkonekcije u jednom mjesecu, u skladu sa Ugovorom, za period od posljednja tri mjeseca.

Za početni period od prva tri mjeseca po uspostavi interkonekcije, iznos instrumenta osiguranja plaćanja utvrđuje se u iznosu od dva (2) puta većem od eventualnog iznosa mjesečne fakture izračunatog na osnovu usaglašenog plana saobraćaja za prva tri mjeseca. U proračunu za ovaj iznos ne koriste se jednokratni troškovi uspostave interkonekcije.

U slučaju da postoje troškovi interkonekcijskih usluga koje BH Telecom ima prema Operatoru, postoje mogućnosti da se iznos instrumenta osiguranja plaćanja kojeg Operator dostavlja BH Telecomu umanjuje za iznos ovih usluga ili Operator na zahtjev dobiva jedan od instrumenata osiguranja plaćanja iz drugog stava ovog člana, po izboru BH Telecoma. Iznos instrumenta osiguranja plaćanja BH Telecoma se proročunava po istoj metodologiji kao u prethodna dva stava.

Član 7.

U toku trajanja Ugovora, u zavisnosti od stvarnog interkonekcijskog saobraćaja razmijenjenog između Strana ili ukoliko Operator bude na vrijeme podmirivao svoje finansijske obaveze prema BH Telecomu, iznosi instrumenta osiguranja plaćanja mogu biti revidirani u bilo koje vrijeme, na iznos koji bude zahtijevao BH Telecom.

U slučaju redovnog plaćanja Operatora u periodu dvije godine nakon sklapanja Ugovora, te pozitivne ocjene kvaliteta poslovnog odnosa i međusobnog stepena povjerenja između Strana, Strane mogu dogovoriti umanjenje maksimalnog iznosa, potpuno ukidanje instrumenata osiguranja ili izmjenu instrumenta osiguranja plaćanja. Prilikom izmjene instrumenta osiguranja plaćanja može se ili umanjiti ili zadržati postojeći iznos.

Novi instrument osiguranja plaćanja može biti svaki instrument osiguranja plaćanja koji je prisutan u poslovnoj praksi Bosne i Hercegovine, usklađen sa pozitivnim zakonskim propisima Bosne i Hercegovine i prihvaćen od oba poslovna subjekta.

Član 8.

Prilikom zaključivanja Ugovora, Operator je dužan dostaviti instrument osiguranja plaćanja BH Telecomu najkasnije 15 dana po zaključivanju Ugovora.

U slučaju izmjena, Operator je dužan dostaviti revidiran instrument osiguranja plaćanja BH Telecomu, na novi iznos, najkasnije 15 dana po prijemu zahtjeva BH Telecoma za dostavu novog instrumenta osiguranja plaćanja.

U slučaju kada nema izmjena iznosa instrumenta osiguranja plaćanja, Operator je dužan dostaviti novi instrument osiguranja plaćanja BH Telecomu najkasnije 5 dana prije isteka roka važećeg instrumenta osiguranja plaćanja.

Ukoliko bankarske procedure izdvajanja novih instrumenata osiguranja plaćanja onemogućavaju operatoru da ispoštuje prethodno navedeni rok, operator je dužan da upozna BH Telecom sa ovom činjenicom najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja važećeg instrumenta osiguranja plaćanja te da sa BH Telecomom usaglasa rok za dostavu novog instrumenta osiguranja plaćanja.

Član 9.

BH Telecom nije dužan pružati Operatoru ugovorene usluge iz Dijela petog, Poglavlja IV i V, i Dijela šestog RIP-a, za vrijeme dok Operator nema obezbijeđeno valjan instrument osiguranja plaćanja obaveza prema BH Telecomu proizašlih iz tog osnova, u skladu sa RIP-om.

BH Telecom nema obavezu prihvatiti, bilo koji iznos deponovan kao instrument osiguranja, umjesto plaćanja ispostavljenog računa u svrhu izmirenja dugova po osnovu Ugovora, osim u slučaju korištenja avansa kao instrumenta osiguranja plaćanja. Izmirenje dugovanja korištenjem unaprijed plaćenog iznosa BH Telecomu (avans), izvršiće se u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima u BiH iz ove oblasti.

BH Telecom će pokrenuti proceduru naplate neplaćenih dospjelih obaveza Operatora putem sredstava osiguranja plaćanja u skladu sa prvim stavom člana 22. RIP-a.

PRILOG 6 PROCEDURE TESTIRANJA

Član 1.

Sljedeća testiranja se primjenjuju svaki put kod uspostavljanja nove interkonekcije ili povećanja kapaciteta postojećeg interkonekcijskog linka.

DIO PRVI - ISPITIVANJA NA E1 VODOVIMA

Poglavlje I. Procedura ispitivanja

Član 2.

Procedura ispitivanja na E1 vodovima sastoji se iz slijedećeg:

- a) Mjerenje greške u skladu sa G.826 ITU-T.
- b) Mjerenje greške biće izvršeno od tačke do tačke za E1 kanale preko sistema prenosa da bi se uskladilo sa ITU-T Preporukama: G826.
- c) Ciljevi greške od tačke do tačke za 27 500 km dug međunarodni digitalni HRP (hipotetički referentni put) u ili iznad primarne brzine su:
 - Brzina: 2.048 Mbit/s
 - biti/blokiranje: 2048
 - pogrešni drugi omjer: - ESR 0.04
 - krajnje pogrešni drugi omjer: - SESR 0.002
 - omjer blokiranja greške u podršci: - BBER 2×10^{-4} (Napomena 1)

NAPOMENA 1 – Za sisteme koji su dizajnirani prije 1996., BBER je 3×10^{-4} .
Dodjela ciljeva izvođenja greške za nacionalni dio puta od tačke do tačke biće izvršena u skladu sa Preporukom G.826.

Gore navedeno testiranje traje minimum 24 sata uzastopno.

Poglavlje II. G.703 Testiranje E1 interfejsa

Odjeljak A. Mjerenja frekvencije

Član 3.

Mjerenja frekvencije sastoje se iz slijedećeg:

- E1 mjerenje frekvencije - 2.048 MHz +/- 50 ppm
- E1 offset tolerancija frekvencije - 2.048 Mbit/s +/- 50 ppm (BEC=0 grešaka)

Odjeljak B. Elektronsko testiranje

Član 4.

Oblik impulsa na izlaznom portu – u skladu sa ITU-T G.703 Mask

Poglavlje III. G.823 mjerenja jitter-a i wander-a

Član 5.

G.823 mjerenja jitter-a i wander-a sastoje se iz slijedećeg:

- Instrumenti za mjerenja jitter-a i wander-a biće u skladu sa ITU-T Preporukama O.171, O.172.
- izlazni jitter za E1 interfejs – u skladu sa ITU-T G.823
- izlazni wander za E1 saobraćajni interfejs – u skladu sa ITU-T G.823
- ulazna tolerancija jitter-a i wander-a za E1 saobraćajni interfejs – u skladu sa ITU-T G.823

Poglavlje IV. Testiranje sinhronizacije

Član 6.

Strane će izvršiti slijedeće testove u periodu od 24 sata.

- a) Za preneseni sinhronizacioni signal od BH Telecoma do mreže operatora:
 - maksimalna greška u vremenskom intervalu (MTIE) – u skladu sa G.813 mask
 - vremensko odstupanje (TDEV) – u skladu sa G.813 mask
- b) Za prijemnu brzinu prenosa iz mreže operatora:
 - maksimalna greška u vremenskom intervalu (MTIE) – u skladu sa G.813 mask
 - vremensko odstupanje (TDEV) – u skladu sa G.813 mask

DIO DRUGI - TESTIRANJA NA NIVOU KOMUTACIJA

Poglavlje I. Signalizacija br.7

Član 7.

Sva testiranja biće izvedena pomoću testnih poziva od mreže BH Telecoma i obratno u skladu sa servisima, koje trebaju da obezbijede ove dvije mreže.

Obavljaju se dvije različite procedure testiranja opisane u nastavku.

Odjeljak A. Procedura 1

Član 8.

U slučaju da se Operator pojavljuje sa tipom komutacije koja nije do tada bila u direktnoj vezi sa komutacijama BH Telecoma, testiranje se vrši prema testovima definisanim procedurom 1 - Test A.

Procedura 1, Test A

- a) Procedure nivoa 4 (CCITT Preporuke Q.783)
- b) Procedure nivoa 4 (CCITT Preporuke Q.784)

U slučaju da se Operator pojavljuje sa tipom komutacije koja je do tada već bila u direktnoj vezi sa komutacijama BH Telecoma, testiranje se vrši prema testovima definisanim procedurom 1 - Test B.

Procedura 1, Test B

- a) Procedure nivoa 2 (CCITT Preporuke Q.781)
- b) Procedure nivoa 3 (CCITT Preporuke Q.782)
- c) Procedure nivoa 4 (CCITT Preporuke Q.783)
- d) Procedure nivoa 4 (CCITT Preporuke Q.784)

Odjeljak B. Procedura 2

Član 9.

Procedura 2 koristi se u slučaju end-to-end testova za ISDN korisnike, a sastoji se iz slijedećeg:

- a) Testovi performansi prenosne mreže (fizički sloj, Nivo1: G.826),
- b) MTP testovi signalnog linka podataka (Nivo2: Q.781, procedura 1)
- c) MTP testovi upravljanja signalnom mrežom (Nivo3: Q.782, procedura 1, i Nivo4: Q.784, procedura 1)
- d) Testovi ISUP kompatibilnosti: Q.784, procedura 1;
- e) End-to-end ISUP-testovi: Q.788, procedura 2;
- f) SCCP-testovi (Q.786, dalja obrazloženja će biti data kada SCCP-servisi budu u radu i dogovoreni),
- g) TCAP-testovi (Q.787, dalja obrazloženja će biti data kada TCAP-servisi budu u radu i dogovoreni).

DIO TREĆI - RUTIRANJE POZIVA

Član 10.

Ispravno rutiranje podataka na primjenjenu konfiguraciju digitalnih komutacija biće obavljeno pomoću testnih poziva, koji su nadalje opisani:

- a) Pozivi generisani od strane Operatora i završeni u mreži BH Telecoma na lokalnom, tranzitnom i međunarodnom nivou u zavisnosti od vrste saobraćaja koje su definisane u Ugovoru.
- b) Pozivi generisani od strane Operatora, koji se tranzitiraju kroz mrežu BH Telecoma i završavaju u mreži treće strane u zavisnosti da li je ovaj saobraćaj definisan u Ugovoru.
- c) Pozivi, od svake strane, ka drugoj, u svrhu provjere formata pozivajućeg broja na završnoj tački u skladu sa Nacionalnim planom numeracije.
- d) Pozivi generisani od strane Operatora ka svim kratkim i negeografskim kodovima, koje obezbjeđuje BH Telecom ili treća strana, u skladu sa Ugovorom.
- e) Pozivi generisani od strane Operatora ka IN uslugama, (Premium Rate, Free Phone, Teleglasanje, itd), u skladu sa Ugovorom između strana u odnosu na takve usluge.

DIO ČETVRTI - TESTIRANJA NAČINA OBRAČUNA

Član 11.

U svrhu da se osigura tačan obračun realizovanih usluga, u skladu sa ugovorom sljedeći testovi će biti obavljeni:

- a) Za sve vrste ugovorenog saobraćaja, prenos/prijem obračunskih parametara će biti kontrolisani obostrano.
- b) Količina poziva i ukupno trajanje u minutama po usluzi za sve obračunske periode će biti predmet provjere.
- c) Poređenje obračunskih file-ova između obiju strana u svrhu osiguranja usaglašenosti zapisa.
- d) Tačnost informacija, koje obezbjeđuju strane u pogledu ukupnog broja poziva interkonekcijskog saobraćaja u toku obračunskog perioda, koji se periodično razmjenjuju između strana u svrhu savršenja plaćanja.

DIO PETI - TESTIRANJE POUZDANOSTI

Član 12.

Testiranje pouzdanosti će započeti nakon što su zajednička tehnička ispitivanja završena. Počevši u roku od jedan mjesec od trenutka kada interkonekcija postane operativna, strane će nadzirati signalni i servisni saobraćaj u svrhu da se uvjere da je sve u saglasnosti sa standardima navedenim u ovom Prilogu.

Što se tiče SS7, strane će verifikovati poruke, koje su poslane samo za usaglašena odredišta i usaglašene usluge i zadovoljenje fleksibilnosti kriterija.

PRILOG 7 RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 1.

Sporove proistekle u realizaciji RIP-a i zaključenog Ugovora Strane će rješavati u dobroj namjeri sa ciljem razrješenja spornih situacija na obostrano zadovoljstvo, u cilju otklanjanja razloga za pokretanje postupka pred Agencijom odnosno rješavanja spora sudskim putem.

Za rješavanje sporova vezanih za interkonekciju, nastalih nakon potpisivanja Ugovora, Strane će saglasno obrazovati Mirovno vijeće sastavljeno od 4 (četiri) člana od kojih po 2 (dva) ad hoc imenuje svaka Strana u sporu.

Postupak rješavanja sporova započinje dostavljanjem Zahtjeva za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev), od bilo koje ugovorne strane drugoj Strani.

Zahtjev iz stava 1. mora sadržavati imena dvojice (2) predloženih članova Mirovnog vijeća.

Nakon prijema Zahtjeva, druga Strana u roku od sedam (7) dana od dana prijema Zahtjeva je obavezna imenovati pismenim aktom dvojicu (2) svojih članova Mirovnog vijeća i utvrditi termin prvog ročišta.

Uz pismeni poziv za prvo ročište biće dostavljen i pismeni akt o imenovanju članova Mirovnog vijeća iz prethodnog stava.

Članovi Mirovnog vijeća jedne Strane su obavezni za svako ročište pripremiti kopiju dokumentacije na osnovu koje će se utvrđivati činjenično stanje, za suprotnu Stranu.

Mirovno vijeće je obavezno u toku rada voditi zapisnik.

Pismeni zapisnik će biti potpisan od svih članova Mirovnog vijeća.

Odluke Mirovnog vijeća donose se jednoglasno, konačne su i obavezujuće za Strane.

Mirovno vijeće donosi odluke u roku od 30 dana, a izuzetno, ukoliko to priroda spora zahtijeva i uz saglasnost obiju Strana, u roku od 60 dana.

Ukoliko Mirovno vijeće ne donese odluku u roku iz prethodnog stava, pokušaj mirnog rješavanja spora smatrat će se neuspjelim čim jedna ugovorna strana o tome pismenim putem obavijesti drugu Stranu.

U slučaju iz prethodnog stava, svaka Strana može pokrenuti postupak pred Agencijom, u skladu sa primjenjivim propisima.

Sve ostale sporove koji proizilaze iz ili u vezi sa RIP-om ili Ugovorom zaključenom na osnovu RIP-a, uključujući bilo koja pitanja u vezi njihovog postojanja ili važenja, a koja nisu u nadležnosti Agencije, bit će riješeni pred stvarno nadležnim sudom u Sarajevu.

PRILOG 8 KVALITET INTERKONEKCIJSKIH LINKOVA

DIO PRVI - TESTIRANJE INTERKONEKCIJSKIH LINKOVA KOJI SU U RADU

Član 1.

Testiranje interkonekcijskih linkova, koji su u radu putem sistema prenosa će biti obavljeno u skladu sa ITU-T preporukama G.826, G.823, G.703.

Sljedeća mjerenja će biti obavljena u svrhu testiranja kvaliteta interkonekcijskih linkova (2 Mbit/s signali sa CRC okvirom):

- a) Error Performance Measurements ITU-T G.826
- b) Errored Second Ratio (ESR - compliant with ITU-T G.826)
- c) Severely Errored Second Ratio (SESR – compliant with ITU-T G.826)
- d) Background Block Error Ratio (BBER – compliant with ITU-T G.826)
- e) Frequency Measurements (ITU-T G.703)
- f) E1 Frequency Measurement (2.048 MHz +/- 50 ppm ITU-T G.703)
- g) Jitter and Wander Measurements ITU-T G.823
- h) Output Jitter - compliant with ITU-T G.823
- i) Wander - compliant with ITU-T G.823

Gore navedena mjerenja mogu se realizovati za vrijeme dok je interkonekcijski link u radu.

Ako je neophodno i nakon zajedničke saglasnosti obiju strana interkonekcijskih linkovi koji nisu u radu mogu se dovesti u funkciju. Dovođenje u funkciju nekog linka, koji nije u radu, realizovat će se u skladu sa ITU-T preporukama M2100 i M2110.

DIO DRUGI - MJERENJE OBAVLJENIH POZIVA

Član 2.

Na tačkama interkonekcije strane mogu obaviti mjerenja u svrhu testiranja kvaliteta ugovorenih usluga u skladu sa ITU-T preporukama E.411 i E.600 i ETSI uputama EG 201 769-1, EG 202 057-1.

Mjere se sljedeći parametri:

- a) Broj zagušenih poziva za odlazni saobraćaj ka drugoj strani
- b) Broj neuspješnih poziva: Strane će obaviti mjerenja na interkonekcijskim linkovima u odnosu na dolazni saobraćaj u svrhu da se ustanovi broj neuspješnih poziva.
- c) Procenat uspješnosti poziva (procenat javljanja - ASR): Strane će obaviti mjerenje procenta uspješnosti poziva za oba smjera.

Mjerenja će biti obavljana stalno ili periodično u skladu sa tehničkom sposobnošću i odnosiće se na ukupan obim poziva ili određen uzorak.

Rezultati mjerenja će biti razmijenjeni između strana po dogovoru i po potrebi. Svaka strana je ovlaštena da traži u pisanoj formi obezbjeđenje arhive odgovarajućih mjerenja.

PRILOG 9 KONTAKTI

Kontaktne brojeve BH Telecoma za obezbjeđenje usluga interkonekcije i ugovaranje

Izvršna direkcija za razvoj poslovanja

Sektor za veleprodaju:

Tel. +387 33 224 590

Fax: +387 33 610 820

Šef Službe za interkonekciju i veleprodajnu ponudu:

Tel. +387 33 224 587

darija.novic-preljevic@bhtelecom.ba

Stručni saradnici za odnose sa domaćim operatorima:

Tel. +387 33 224 596

Tel. +387 33 224 597

Kontaktne brojeve BH Telecoma za obračun

Izvršna direkcija za ekonomsko-finansijske poslove

Šef Službe za fakturisanje i kontrolu prihoda:

Tel. +387 33 256 139

mujesira.sarajlic@bhtelecom.ba

Koordinator za naplatu i obračun usluga međunarodnog i interkonekcijskog saobraćaja:

Tel. +387 33 256 092

Fax: +387 33 256 102

branislava.peleskic@bhtelecom.ba

Kontaktne brojeve za prijavu kvara i održavanje

Mrežno Servisni Operativni Centar

Tel. +387 33 586 970

mnc.moc@bhtelecom.ba

Adresa za kontakt i razmjenu obavijesti BH Telecoma

BH Telecom d.d. Sarajevo

Franca Lehara broj 7

71 000 Sarajevo

PRILOG 10 ZAHTJEV ZA INTERKONEKCIJU

Broj zahtjeva:	Datum prijema zahtjeva:
(popunjavanje BH Telecom)	
PODACI O OPERATORU (popunjavanje Operator)	
Naziv	
Sjedište	
ID i PDV broj	
Broj dozvole Agencije za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga	
Vrsta usluga koje Operator ovlašten da pruža	1. 2. 3.
Ime i prezime osobe ovlaštene za zastupanje Operatora	
Funkcija	
Kontakt osoba za pregovore	
Telefon	
Fax	
E-mail	
Mjesto i datum:	Pečat: Potpis:
VRSTA TRAŽENE USLUGE (popunjavanje Operator)	
Lista usluga koje Operator želi koristiti u skladu sa RIP-om	1. 2. 3.
Vrste usluga koje Operator nudi BH Telecomu	1. 2. 3.
Zahtijevani način interkonekcije u skladu sa RIP-om	Interkonekcija na strani Operatora ☐ Interkonekcija na strani BH Telecoma – udaljena interkonekcija ☐ Interkonekcija na strani BH Telecoma – fizička kolokacija ☐
Rezervacija kapaciteta potrebnih za očekivani saobraćaj za dvije godine	

PODACI O KOLOKACIJSKOM PROSTORU (popunjava Operator) (u slučaju interkonekcije na strani BH Telecoma - fizička kolokacija)	
Lokacija komutacije BH Telecoma na kojoj se namjerava ostvariti kolokacija (upisati: ulicu, broj, opštinu):	
<i>Izjavljujemo da u prilogu ovog zahtjeva dostavljamo Tehničku specifikaciju opreme koju namjeravamo smjestiti u kolokacijski prostor svrhu realizacije interkonekcije</i>	
Potpis:	
Vrsta kolokacije:	Fizička unutrašnja ☐ Fizička vanjska ☐
Zahtijevana površina kolokacijskog prostora:	_____ m ²
Potrebna instalacija kontejnera:	DA ☐ NE ☐
Zahtjevani kapacitet spojnih kablova:	____x E1
Korištenje neprekidnog napajanja:	DA ☐ NE ☐
Zahtjevani datum uspostave kolokacije:	
NAPOMENE:	
PODACI O OBRADI ZAHTJEVA (popunjava BH Telecom)	
U slučaju odbijanja zahtjeva navesti datum i broj odluke po kojoj se zahtjev odbija:	
Mjesto i datum:	Pečat: Potpis:

Potpisivanjem i dostavljanjem ovog zahtjeva Operator garantuje da će dostaviti bankovne garancije ili druge vrste osiguranja koja će biti utvrđena Ugovorom.

Potpisivanjem i dostavljanjem ovog zahtjeva Operator garantuje da ima pravnu i ekonomsku sposobnost za zaključenje Ugovora, da su svi dokumenti i informacije dostavljene BH Telecomu uz ovaj zahtjev validni, istiniti i potpuni i da, u slučaju uspješnog okončanja pregovora i zaključivanja Ugovora, prihvata sve odredbe RIP, što će se precizirati i u tekstu Ugovora.

BH Telecom može zahtijevati i sve druge dodatne garancije i obezbjeđenja u skladu sa RIP i Ugovorom.

UGOVORNE STRANE:

1. **DIONIČKO DRUŠTVO BH TELECOM SARAJEVO**, Franca Lehara broj 7, Sarajevo, identifikacijski broj: 4200211100005, registarski broj obveznika PDV: 200211100005, koje zastupa generalni direktor mr. Sedin Kahrman, dipl.ing.saob. i kom. (u daljem tekstu: **BH Telecom**);
2. _____

(u daljem tekstu: **Operator**)

I PREDMET I SASTAVNI DIJELOVI UGOVORA

Član 1.

Predmet ovog Ugovora su prava i obaveze ugovornih strana u vezi sa uspostavljanjem i realizacijom interkonekcije između telekomunikacijskih mreža fiksne telefonije strana u cilju pružanja javnih telekomunikacijskih usluga, u skladu sa uslovima navedenim u Referentnoj interkonekcijskoj ponudi za povezivanje na fiksnu mrežu BH Telecoma (u daljem tekstu: RIP), koji sa svim pripadajućim Prilozima, čini sastavni dio ovog Ugovora.

BH Telecom se na osnovu ovog Ugovora obavezuje Operatoru pružati Usluge interkonekcije detaljno specificirane u Prilogu 3 ovog Ugovora (u daljem tekstu: Usluge).

Član 2.

Sva pitanja koja nisu regulisana RIP-om i ovim Ugovorom, rješavaće se u skladu sa mjerodavnim zakonskim i drugim propisima.

Sve kasnije izmjene vrste i količine korištenih Usluga bit će ugovorene potpisivanjem odgovarajućeg aneksa ovog Ugovora.

Član 3.

Ukoliko postoji obostrani komercijalni interes, ugovorne strane mogu ugovoriti korištenje usluga na komercijalnoj osnovi iz Dijela šestog RIP-a. Uslovi i cijene pružanja ovih usluga bit će predmet posebnog aneksa Ugovora koji će strane zaključiti na komercijalnoj osnovi.

Član 4.

Regulisanje pretplatničkog odnosa i bilo koje vrste komunikacije između Operatora i njegovih pretplatnika nije predmet ovog Ugovora.

Član 5.

Sastavni dio Ugovora čine slijedeći dokumenti, sačinjeni, verifikovani i potpisani od ugovornih strana u toku pregovora:

- a) Prilog 1 – Zahtjev za interkonekciju sa mrežom BH Telecoma;
- b) Prilog 2 – Obavještenje BH Telecoma o prihvatanju zahtjeva Operatora
- c) Prilog 3 – Lista usluga interkonekcije;
- d) Prilog 4 – Tačke interkonekcije i interkonekcijski linkovi;
- e) Prilog 5 – Obračun usluga;
- f) Prilog 6 – Pristup uslugama realizovanih trocifrenim i četverocifrenim brojevima;
- g) Prilog 7 – Lista kontakt osoba Strana;
- h) Prilog 8 – Tehničke specifikacije;
- i) Prilog 9 – Predviđanja saobraćaja i naručivanje;
- j) Prilog 10 – Mjerenje kvaliteta usluga;
- k) Prilog 11 – Pojedinačni rokovi pružanja usluga;
- l) Prilog 12 – Uslovi pružanja usluge fizičke kolokacije u slučaju zahtjeva za interkonekciju na strani BH Telecoma.

II OPIS USLUGA I LOKACIJA TAČAKA INTERKONEKCIJE

Član 6.

Sve usluge koje su predmet ovog Ugovora detaljno su opisane u Dijelu petom RIP-a.

U pogledu opisa, vrste usluga i lokacija tačaka interkonekcije, koje se pružaju u skladu sa ovim Ugovorom, strane u potpunosti prihvataju odredbe RIP-om, što preciziraju u usaglašenim Prilozima 3 i 4 ovog Ugovora.

III REALIZACIJA I KORIŠTENJE USLUGA

Član 7.

Po stupanju na snagu ovog Ugovora, BH Telecom će Operatoru ispostaviti račun radi naplate jednokratnih naknada uspostave interkonekcije koju je Operator dužan platiti u skladu sa uslovima definisanim RIP-om i ovim Ugovorom.

U svrhu osiguranja plaćanja ugovorenih Usluga, Operator se obavezuje u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Ugovora dostaviti BH Telecomu uredan instrument osiguranja plaćanja u skladu sa Dijelom trećim Priloga 5 RIP-a.

Član 8.

Testiranje se izvodi u obimu, fazama i rokovima utvrđenim u Prilogu 6 RIP-a za TDM interkonekciju, odnosno Priloga 14 za IP interkonekciju. BH Telecom će po završetku testova dostaviti rezultate testova Operatoru. Kao rezultat provedbe i uspješnosti provedenih testova, ugovorne strane će potpisati Protokol o provedenim testovima, koji će sadržavati popis, uspješnost i obostranu verifikaciju provedenih testova. Obostrano potpisani Protokol o provedenim testovima sačinjavat će sastavni dio ovog Ugovora.

Procedura povezivanja i testiranja traje najduže 30 dana. Ovaj rok može se iz objektivnih razloga produžiti samo uz obostranu saglasnost ugovornih strana u pismenoj formi, kojom će ugovorne strane saglasno izjaviti da produženje roka ne može predstavljati pravni osnov za pokretanje bilo kakvih sporova u budućnosti. Ukoliko niti u produženim rokovima iz ovog stava

proces uspostavljanja interkonekcije nije uspio iz razloga koji leže na strani Operatora, BH Telecom ima pravo da jednostrano raskine ovaj Ugovor.

Član 9.

BH Telecom će omogućiti Operatoru korištenje Usluga koje su predmet ovog Ugovora, odmah po kumulativnom ispunjenju slijedećih uslova:

- a) da je Operator obezbijedio u korist BH Telecoma uredan instrument osiguranja plaćanja, u skladu sa ovim Ugovorom;
- b) da su sva izvedena testiranja uspješno okončana, odnosno da na strani BH Telecoma postoje sve odgovarajuće tehničke pretpostavke za povezivanje i pružanje Usluga ugovorene ovim Ugovorom.

IV CIJENE USLUGA

Član 10.

Cijene usluga koje su predmet ovog Ugovora utvrđene su u Prilogu 5 RIP-a, bez uračunatog poreza na dodanu vrijednost.

Član 11.

Operator se za sve korištene usluge koje su predmet ovog Ugovora obavezuje plaćati BH Telecomu naknade u ukupnom iznosu koji je utvrđen u Prilogu 5 ovog Ugovora, na osnovu važećeg Cjenovnika iz Priloga 5 RIP-a.

Član 12.

U slučaju da cijene usluga iz ovog Ugovora budu izmijenjene u skladu sa odlukom Agencije, kojom se nalaže izmjena cijena i/ili uslova utvrđenih u RIP-u, BH Telecom će o tome obavijestiti Operatora pismenim putem. Nove cijene stupaju na snagu 30 dana od dana objavljivanja i primjenjuju se direktno na usluge iz ovog Ugovora, na osnovu čega će ugovorne strane provesti odgovarajuću proceduru izmjene ovog Ugovora, izuzev ukoliko Agencija ne odredi drugačije.

V OBRAČUN, USLOVI I NAČIN PLAĆANJA

Član 13.

Naplata, obračun, osporavanje obračuna, plaćanje i ostale finansijske obaveze vezane uz usluge koje se pružaju po osnovu ovog Ugovora, izvršavat će se u skladu sa RIP-om i ovim Ugovorom.

Član 14.

Dužničko–povjerilački odnos (DPO) između BH Telecoma i Operatora, u vezi sa pruženom/korištenom uslugom, nastaje posljednjeg dana obračunskog perioda (posljednjeg dana u mjesecu), odnosno, u slučaju privremenog prekida pružanja usluga u skladu sa RIP-om, DPO nastaje posljednjeg dana pružanja Usluge.

BH Telecom izdaje mjesečni račun za pružene usluge u prethodnom mjesecu u roku od 10 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa.

Računi će biti dostavljani poštom/faksom sa datumom izdavanja.

Svaki obračunski period pokriva jedan kalendarski mjesec, a prvi obračunski period pokriva vrijeme od datuma započinjanja interkonekcije između ugovornih strana i kraja kalendarskog mjeseca u kojem je datum nastao.

Rok za plaćanje računa za izvršene usluge je 25 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa.

Strane su saglasne da će se sva uzajamna plaćanja za pružene usluge vršiti u valuti Konvertibilna marka (KM), pozivom na predmet i period na koji se uplata odnosi, označavanjem tačnog naziva korisnika uplate i broja transakcijskih računa kod poslovnih banaka.

Operator će sve obaveze iz ovog Ugovora prema BH Telecomu platiti na osnovu ispostavljenog računa, na transakcijski račun BH Telecoma navedenom na računu, pozivajući se na broj ispostavljenog računa.

Obaveza plaćanja u smislu prethodnog stava ovog člana smatrat će se uredno ispunjenom, samo u slučaju plaćanja cjelokupnog iznosa naznačenog na računu.

Adresa za dostavljanje računa navedena je u članu 35. ovog Ugovora.

BH Telecom ima pravo Operatoru obračunati zatezne kamate na sve račune koji nisu plaćeni u rokovima definisanim ovim članom po zakonom utvrđenoj stopi zatezne kamate za neizmirena dugovanja.

Strane su saglasne da će rokovi i uslovi plaćanja utvrđeni ovim Ugovorom vrijediti i u slučaju ako Operator bude pružao BH Telecomu usluge interkonekcije, koje će biti predmetom aneksa ovog Ugovora.

VI INSTRUMENTI OSIGURANJA PLAĆANJA

Član 15.

U svrhu osiguranja plaćanja naknada za pružene usluge iz ovog Ugovora, Operator je dužan položiti u korist BH Telecoma jedan od slijedećih instrumenata osiguranja plaćanja po svom izboru:

- a) Uplatu depozita na transakcijski račun BH Telecoma;
- b) Bezuslovnu bankarsku garanciju sa minimalnim rokom trajanja od godinu dana sa klauzulom „na prvi poziv, i „bez prigovora“;
- c) Određeni iznos plaćen BH Telecomu unaprijed (avans).

Član 16.

Iznos na koji će glasiti odabrani instrument osiguranja plaćanja utvrdit će se u vrijednosti od dva (2) puta postojećeg ili eventualnog prosječnog iznosa mjesečnog računa ispostavljenog za sve usluge interkonekcije u jednom mjesecu, u skladu sa RIP-om i ovim Ugovorom, za period od posljednja tri mjeseca.

U slučaju da postoje troškovi interkonekcijskih usluga koje BH Telecom ima prema Operatoru, postoje mogućnosti da se iznos instrumenta osiguranja plaćanja kojeg Operator dostavlja BH Telecomu umanjuje za iznos ovih usluga ili Operator na zahtjev dobiva jedan od instrumenata osiguranja plaćanja iz člana 15. ovog Ugovora, po izboru BH Telecoma. Iznos instrumenta osiguranja plaćanja BH Telecoma se proročunava po istoj metodologiji kao u prethodnom stavu.

Član 17.

Prije isteka roka važećeg instrumenta osiguranja plaćanja, Operator je obavezan dostaviti novi instrument osiguranja plaćanja koji ispunjava uslove iz RIP-a i ovog Ugovora.

U toku trajanja Ugovora, u zavisnosti od stvarnog interkonekcijskog saobraćaja razmijenjenog između Strana ili proširenja interkonekcijskog kapaciteta ili ukoliko Operator bude na vrijeme podmirivao svoje finansijske obaveze prema BH Telecomu, iznosi instrumenta osiguranja plaćanja mogu biti revidirani u bilo koje vrijeme, na iznos koji bude zahtijevao BH Telecom, prema proceduri iz RIP-a.

U slučaju redovnog plaćanja Operatora u periodu dvije godine nakon sklapanja ovog Ugovora, te pozitivne ocjene kvaliteta poslovnog odnosa i međusobnog stepena povjerenja između Strana, Strane mogu dogovoriti umanjene maksimalnog iznosa, potpuno ukidanje instrumenata osiguranja ili izmjenu instrumenta osiguranja plaćanja. Prilikom izmjene instrumenta osiguranja plaćanja može se ili umanjiti ili zadržati postojeći iznos.

Novi instrument osiguranja plaćanja može biti svaki instrument osiguranja plaćanja koji je prisutan u poslovnoj praksi Bosne i Hercegovine, usklađen sa pozitivnim zakonskim propisima Bosne i Hercegovine i prihvaćen od oba poslovna subjekta.

BH Telecom nije dužan pružati Operatoru ugovorene usluge, za vrijeme dok Operator nema obezbijeđen valjan instrument osiguranja plaćanja obaveza prema BH Telecomu proizašlih iz tog osnova, u skladu sa RIP-om i ovim Ugovorom.

BH Telecom nema obavezu prihvatiti, bilo koji iznos deponovan kao instrument osiguranja, umjesto plaćanja ispostavljenog računa u svrhu izmirenja dugova po osnovu ovog Ugovora, osim u slučaju korištenja avansa kao instrumenta osiguranja plaćanja. Izmirenje dugovanja korištenjem unaprijed plaćenog iznosa BH Telecomu (avans), izvršiće se u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima u BiH iz ove oblasti.

Član 18.

Operator je obavezan obezbijediti instrument za osiguranje plaćanja u korist BH Telecoma, u skladu sa Dijelom trećim Priloga 5 RIP-a, koji neće biti oslobođen u periodu do tri (3) mjeseca od:

- a) raskida ovog Ugovora i
- b) plaćanja svih preostalih iznosa u skladu sa ovim Ugovorom.

Obezbjedeње instrumenata za osiguranje plaćanja ne oslobađa Operatora od njegovih obaveza plaćanja iznosa koji su nastali i koji su plativi, niti će ustanoviti pravo postavljanja zahtjeva BH Telecomu u smislu odricanja od prava BH Telecoma da privremeno prekine, isključi usluge ili raskine Ugovor zbog neplaćenog bilo kojeg iznosa koji je plativ. BH Telecom ima pravo da zadrži sve iznose deponovane od strane Operatora u korist BH Telecoma tako dugo dok bilo koja Usluga (uprkos privremenog isključenja) biva nadalje stavljena na raspolaganje Operatoru.

U slučaju da Operator ne podmiri svoja dospjela dugovanja za pružene usluge iz osnova ovog Ugovora, BH Telecom ima pravo da iznos duga naplati putem dostavljenog instrumenta osiguranja plaćanja.

Član 19.

Svaka strana će u pisanoj formi obezbijediti drugoj strani sve informacije koje su usaglašene za razmjenu u pojedinim fazama pregovora.

VII PRAVA I OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Odjeljak A – Opće odredbe

Član 20.

Ugovorne strane se obavezuju pružati odnosno koristiti sve usluge iz ovog Ugovora pod uslovima navedenim u RIP-u, ukoliko nije drugačije regulisano ovim Ugovorom.

BH Telecom nije odgovoran za međusobni odnos između Operatora i njegovih krajnjih korisnika, niti je odgovoran za štetu koja iz tog osnova eventualno nastane za Operatora ili njegove korisnike.

Član 21.

BH Telecom ima pravo da privremeno prekine pružanje ugovorenih usluga, u skladu sa uslovima navedenim u RIP-u.

BH Telecom se obavezuje bez odlaganja pismenim putem obavijestiti Agenciju i Operatora o poduzetim radnjama privremenog prekida pružanja usluga.

U slučaju privremenog prekida pružanja Usluga, BH Telecom neće snositi bilo kakvu odgovornost prema Operatoru. Operator je obaviješten i saglasan da za vrijeme privremenog prekida, Usluge koje on sam pruža putem pristupne mreže BH Telecoma na osnovu RIP-a i ovog Ugovora, neće biti dostupne krajnjim korisnicima Operatora.

Odjeljak B – Prenosivost brojeva i zakonito presretanje

Član 22.

Operator je obavezan o vlastitom trošku uspostaviti i obezbijediti pravilno funkcionisanje usluge prenosivosti brojeva, koja će u potpunosti biti operativna između korisnika BH Telecoma i Operatora, u skladu sa RAK Pravilom 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 47/12), Pravilom o izmjenama pravila 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 39/13), Pravilom o izmjenama pravila 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 94/15") i ostalim relevantnim propisima iz ove oblasti.

Strane u potpunosti same snose odgovornost u pogledu ispunjavanja obaveza, koje za njih proizilaze iz Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Odluke o posebnim obavezama pravnih i fizičkih lica koja pružaju telekomunikacijske usluge, administriraju telekomunikacijske mreže i vrše telekomunikacijske djelatnosti, u pogledu obezbjeđenja i održavanja kapaciteta koji će omogućiti ovlaštenim agencijama da vrše zakonito presretanje telekomunikacija, kao i kapaciteta za čuvanje i obezbjeđivanje telekomunikacijskih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 104/06, broj 58/07), kao i svih ostalih pozitivnih propisa, koji regulišu zakonito presretanje komunikacija.

Operator se obavezuje snositi sve troškove u slučaju da za potrebe implementacije usluge prenosivosti brojeva za korisnike Operatora ili za potrebe ispunjavanja obaveza u vezi sa zakonitim presretanjem bude potrebno izvršiti dodatne izmjene, nadogradnju, radove i prilagođavanja na mreži BH Telecoma.

Odjeljak C - Tehnički uslovi interkonekcije

Član 23.

U pogledu tehničkih uslova interkonekcije Strane prihvataju odredbe Priloga 2 i Priloga 3 RIP-a, kao i Priloga 14 za IP interkonekciju. U zavisnosti od ugovorenog načina interkonekcije iz Priloga 3 RIP-a preciziranje prihvaćenih odredaba vrši se u obostrano usaglašenom Prilogu ovog Ugovora.

Odjeljak D - Testovi međuoperativnosti

Član 24.

Strane su saglasne da će se testovi međuoperativnosti provesti u skladu sa Prilogom 6 RIP-a za TDM interkonekciju, odnosno Priloga 14 za IP interkonekciju.

Odjeljak E - Registriranje polaznog i dolaznog prometa te međusobno kontroliranje istog

Član 25.

Strane su saglasne sa da će se registrovanje polaznog i dolaznog saobraćaja i međusobno kontroliranje istog, vršiti u skladu sa obostrano prihvaćenim Protokolom o provedenim testovima.

Odjeljak F - Kapacitet interkonekcijskog linka

Član 26.

Strane su saglasne da će se predviđanje, planiranje, naručivanje i raspodjela kapaciteta vršiti u skladu sa Prilogom 4 RIP-a, i po potrebi u određenom obimu precizirati u usaglašenom Prilogu ovog Ugovora - Tehničke specifikacije.

Odjeljak G - Promjene u mreži

Član 27.

Strane su saglasne da se promjene u mreži vrše u skladu sa odredbama RIP-a.

Strane su saglasne da u potpunosti saraduju i međusobno se dogovaraju u vezi implementacije promjena u mreži i jedna drugu će redovno informisati o primjenjenim koracima implementacije, a u svrhu da se minimizira i ako je moguće eliminiše bilo kakav prekid u mreži, odnosno prekid usluga isporučenih u skladu sa ovim Ugovorom. Strane su saglasne da u potpunosti saraduju i međusobno se dogovaraju u vezi sa prilagođavanjem i očekivanim angažovanjem, te eventualnim posljedicama koje mogu nastati zbog predloženih promjena.

Odjeljak H - Upravljanje, održavanje i kvalitet saobraćajne mreže

Član 28.

Svaka je Strana odgovorna za pouzdan rad svoje mreže i prihvata odredbe RIP-a s tim u vezi.

Strane su saglasne da će se odgovarajuće mjere za postizanje pouzdanog rada mreže primjenjivati sve dok se ne otkloni opasnost po sigurnost zdravlja bilo koje osobe uključujući uposlenike i podizvođače druge strane i opasnost od uzrokovanja fizičkog ili tehničkog oštećenja mreže druge strane.

Strane će upravljati svojim mrežama na način da minimiziraju prekide pružanja usluga i u slučaju da se desi prekid ili smetnja na bilo kojoj usluzi, izvršice otklanjanje tih prekida ili smetnji što je prije moguće. Svaka strana će upravljati, zabilježiti i ispraviti greške nastale u njihovim mrežama, koje imaju uticaj na obezbjeđenje usluga druge strane na uobičajen način za slične greške i u skladu sa RIP-om utvrđenim procedurama.

Nijedna strana neće koristiti niti dozvoliti korištenje bilo koje usluge, instalacije, konekcije, linka ili bilo koje telekomunikacione opreme protivno zakonu.

Svaka strana će osigurati da vlastita mreža i operativne procedure budu u saglasnosti sa odredbama RIP-a i ovog Ugovora.

Strane će uzajamno osigurati nivo kvaliteta usluga u skladu sa odredbama RIP-a.

Strane će obezbjediti dovoljno ispravnih informacija o numeraciji, koje se šalju iz jedne mreže u drugu a u svrhu korektne isporuke interkonekcijskih poziva.

Član 29.

Strane će jedna drugoj prosljediti telefonske brojeve u nacionalnom i međunarodnom formatu, kao što je sadržano u nacionalnom planu numeracije, koji je donešen od strane Agencije.

Sve radnje vezane za poslove u vezi sa numeracijom će biti urađene u skladu sa odredbama RIP-a.

Odjeljak I - CLI

Član 30.

U skladu sa odredbama RIP-a Strane su saglasne da će CLI biti prosljeđivan između mreža Strana za sve pozive za koje se obezbjeđuju usluge generisanja poziva, usluge završavanja poziva i usluge tranzitiranja poziva.

Ako mreža jedne Strane traži CLI od mreže druge Strane, mreža iz koje se generiše poziv će generisati i isporučiti CLI mreži prve Strane do obima, do kojeg mreža iz koje se vrši generisanje posjeduje tehničke sposobnosti.

Strane će spriječiti slanje CLI u skladu sa prezentacijom i ograničenjima prezentacije CLI-a (CLIP/CLIR) u okviru signalne poruke.

Svaka Strana će riješiti bilo koji problem koji nastaje zbog obezbjeđenja CLI usluge iz mreže druge Strane, u slučaju kada pozivajuća Strana nema tu uslugu. Strane će evidentirati i dostaviti drugoj Strani u pisanoj formi listu lažnih poziva (koji ne koriste CLI) bilo da se koriste ili se planiraju koristiti.

Strane imaju pravo predstaviti svojim korisnicima CLI, a u funkciji CLIP/CLIR usluga. Neće se plaćati posebna kompenzacija za isporuku CLI informacija. Strane neće dozvoliti prikaz na terminalu pozvane Strane broja telefona pozivajuće Strane, u slučaju kada je korisnik pretplatnik na CLIR Uslugu.

Za pozive za koje CLI nije na raspolaganju, kategorija pozivajuće Strane biće jasno naznačena u signalnoj poruci.

U svrhu obezbjeđenja, Strane su saglasne sa sljedećim zahtjevima:

- Ni jedna strana neće manipulirati sa CLI originalne pozivajuće Strane i CLI originalne Strane će biti prosljeđen prilikom predaje poziva;
- Ni jedna Strana neće, u postupku rukovanja sa odlaznim saobraćajem, manipulirati sa pristupnim kodom, koji je odabrala pozivajuća Strana;
- Svaka strana će setovati A-bit indikator prosljeđenog poziva (FCI) Inicijalne Adresne Poruke (IAM) u okviru ITU-T Signalnog Sistema br. 7 ISDN korisnički dio (ISUP) na vrijednost 1, kako bi se identifikovao međunarodni dolazni poziv.

BH Telecom će proaktivno pratiti sve dolazne pozive i obavljati testne pozive kao i korištenje posebnih aplikativnih rješenja u svrhu otkrivanja manipulacije sa CLI originalne pozivajuće Strane odnosno A-brojeva.

U slučaju otkrivanja manipulacije CLI originalne pozivajuće strane odnosno A-broja, Strane su saglasne da se sav mjesečni saobraćaj Operatora sa otkrivenih lažnih A brojeva obračuna po komercijalnoj cijeni za terminaciju međunarodnog saobraćaja u fiksnu/mobilnu mrežu BH Telecoma.

Član 31.

Nakon uspostavljanja interkonekcije između BH Telecoma i Operatora, Operator se obavezuje da omogući BH Telecomu fizičku interkonekciju na svoju mrežu na određenoj lokaciji u okviru mreže Operatora.

Operator se obavezuje da će obezbijediti sve neophodne uslove vezane za interkonekciju za potrebe realizacije interkonekcije na lokaciji Operatora.

Strane su saglasne da će uslovi pod kojima Operator pruža usluge BH Telecomu biti isti kao što su uslovi pod kojima BH Telecom pruža usluge po ovom Ugovoru.

VIII TRAJANJE UGOVORA

Član 32.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom obostranog potpisivanja ovlaštenih lica ugovornih strana.

Ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Član 33.

Ovaj Ugovor može da prestane da važi iz razloga i pod uslovima koji su definisani u Dijelu četvrtom RIP-a.

U slučaju da ovaj Ugovor bude raskinut na zahtjev ili krivicom Operatora, BH Telecom zadržava pravo na naknadu štete, u skladu sa Dijelom jedanaestim RIP-a.

U slučaju otkaza ili raskida Ugovora, Operator nema pravo zahtijevati povrat već plaćenih obaveza po ovom Ugovoru, a ujedno mora nadoknaditi sve dospjele i neplaćene obaveze prema BH Telecomu.

IX USTUPANJE UGOVORA

Član 34.

Nijedna ugovorna strana neće biti ovlaštena bez prethodnog pismenog odobrenja druge ugovorne strane ustupiti ovaj Ugovor niti na bilo koji način prenijeti bilo koje od svojih prava i obaveza iz ovog Ugovora na bilo koju treću stranu.

X KOMUNIKACIJA IZMEĐU STRANA

Član 35.

Komunikacija između Strana će se obavljati u skladu sa odredbama RIP-a i putem kontakt brojeva navedenih u Prilogu 9. RIP-a i ovom Ugovoru.

Strane su saglasne da će se uzajamno dostavljanje mjesečnog obračuna i detaljnog izvještaja, kao i druge pismene pošte vršiti na sljedeće adrese:

- Adresa BH Telecoma:
Dioničko društvo BH Telecom Sarajevo, Franca Lehara broj 7,
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Adresa Operatora:

Kontakt brojevi Operatora su:

Kontakt brojevi Operatora za obezbjeđenje Usluga

Kontakt brojevi Operatora za obračun

Kontakt brojevi za prijavu kvara i održavanje

Adresa Operatora za dostavljanje fakture

Strane su dužne pismenim putem obavijestiti jedna drugu o promjeni svoje adrese i kontakt brojeva bez odlaganja, u protivnom, preuzimaju odgovornost s tim u vezi.

XI PRAVO NA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Član 36.

Strane su saglasne da se u vezi sa pravom na intelektualno vlasništvo u potpunosti primjenjuju odredbe Dijela četrnaestog RIP-a.

XII OGRANIČENJE OBAVEZA I NAKNADA ŠTETE

Član 37.

Strane su saglasne da se u vezi sa ograničenjem obaveza i naknadom štete u potpunosti primjenjuju odredbe Dijela jedanaestog RIP-a.

XIII RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 38.

Strane su saglasne da će sporove proistekle u realizaciji RIP-a i ovog Ugovora rješavati u skladu sa odredbama Prilogom 7. RIP-a.

XIV POSLOVNA TAJNA

Član 39.

Strane u potpunosti prihvataju odredbe Dijela dvanaestog RIP-a u pogledu prava korištenja povjerljivih informacija u realizaciji ovog Ugovora.

Član 40.

Sva dokumentacija, informacije i podaci koje BH Telecom i Operator uzajamno razmjenjuju ili saznaju u međusobnoj komunikaciji povodom realizacije zahtjeva za Usluge ili zaključenog Ugovora, bilo da se tiču ugovornih strana ili krajnjih korisnika, biće tretirani kao povjerljivi i ne mogu se saopštavati ili učiniti dostupnim trećim licima, izuzev ukoliko je između strana dogovoreno drugačije u pisanom obliku. Ugovorne strane, njihovi zaposlenici i podizvođači su dužni čuvati poslovne tajne BH Telecoma u skladu sa propisima o građanskoj i krivičnoj odgovornosti, na što će ugovorne strane posebno upozoriti svoje zaposlenike i podizvođače.

Stranke su dužne čuvati tajnost i povjerljivost iz prethodnog stava, te lične podatke o krajnjim korisnicima i korisnicima, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

U slučaju postojanja informacija koje su u toku pregovora o zaključenju ovog Ugovora označene kao poslovna tajna, takve informacije bit će predmetom regulisanja u posebnom prilogu ovog Ugovora.

XV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Sve izmjene i dopune ovog Ugovora su pravno valjane ukoliko su ugovorene u pismenoj formi.

RIP čini sastavni i neodvojivi dio ovog Ugovora. Izmjene i dopune RIP-a, na koje Agencija bude dala svoju saglasnost u propisanoj proceduri, automatski će se primjenjivati na ovaj Ugovor. Ukoliko je izvršenom izmjenom i dopunom RIP-a došlo do nesaglasnosti između odredaba RIP-a i odredaba ovog Ugovora, izvršiće se usklađivanje odredaba ovog Ugovora sa odredbama RIP-a koje su izmijenjene, zaključivanjem Aneksa Ugovoru u pisanoj formi.

Ovaj Ugovor ili bilo koji njihov dio biće izmijenjen i/ili dopunjen u skladu sa odlukom Agencije, kojom se nalaže izmjena cijena i/ili uslova utvrđenih u ovom Ugovoru ili RIP-u i to u roku od 30 dana od dana dostave odluke BH Telecomu.

Član 42.

Ovaj Ugovor je sačinjen u četiri (4) jednaka primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva (2) primjerka.

Za Operatora:
Direktor

Za BH Telecom:
Generalni direktor

mr. Sedin Kahrیمان, dipl.ing.saob. i kom.

v.d. Izvršni direktor ID za razvoj poslovanja

Muamer Hadžović, dipl.ecc.

U _____, dana _____
Broj: _____

U Sarajevu, dana _____
Broj: _____

PRILOG 12 ZAHTJEV ZA PRUŽANJE USLUGE PREDIZBORA OPERATORA

Broj zahtjeva:	Datum prijema zahtjeva:	(popunjava BH Telecom)
PODACI O PRETPLATNIKU (popunjava pretplatnik)		
Ime i prezime (za fizička lica) Firma (za pravna lica)		
Adresa (za fizička lica) Sjedište (za pravna lica)		
Ime i prezime ovlaštene osobe (samo za pravna lica)		
Matični broj subjekta (samo za pravna lica)		
U prilogu	Kopija lične karte ili CIPS prijavnice (za fizička lica) Izvod iz sudskog registra (za pravna lica) Ugovor između pretplatnika i Predizabranog operatora	
<u>Kontakt podaci</u> Telefon: Fax: E-mail:		
ADRESA TELEFONSKOG PRIKLJUČKA		
Poštanski broj:		
Mjesto		
Ulica i broj		
OSTALO		
Pretplatnički broj ili brojevi:		
Naziv predizabranog operatora:		
Sjedište predizabranog operatora:		
Naziv pristupnog operatora:	BH Telecom d.d. Sarajevo	
Sjedište pristupnog operatora:	Franca Lehara 7, 71000, Sarajevo	
Mjesto i datum:	Potpis pretplatnika (i pečat za pravna lica):	
Potpis ovlaštene osobe i pečat Predizabranog operatora:		

Pretplatnik svojim potpisom na ovom Zahtjevu izražava saglasnost da mu se ovim Zahtjevom omogući korištenje usluge predizbora operatora, te daje izričito ovlaštenje Predizabranom operatoru da ovaj Zahtjev uputi Pristupnom operatoru. Također, pretplatnik svojim potpisom na ovom Zahtjevu zahtijeva otkazivanje korištenja dodatnih usluga (kao što je npr. zabrana odlaznih poziva i sl.), koje je ugovorio sa BH Telecomom, za vrstu poziva koja se koristi u okviru zahtijevane usluge predizbora operatora.

Također, pretplatnik svojim potpisom na ovom Zahtjevu izražava saglasnost da se njegovi lični podaci, koji se koriste u svrhu omogućavanja usluge predizbora operatora, prikupljaju, obrađuju i razmjenjuju između operatora i Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

Predizabrani operator potpisom službene osobe i svojim pečatom na ovom Zahtjevu prihvata ovaj Zahtjev za omogućavanje usluge predizbora operatora pretplatniku.

PRILOG 13**ZAHTJEV ZA PRESTANAK KORIŠTENJA USLUGE
PREDIZBORA OPERATORA**

Broj zahtjeva:	Datum prijema zahtjeva:	(popunjava BH Telecom)
PODACI O PRETPLATNIKU (popunjava pretplatnik)		
Ime i prezime (za fizička lica) Firma (za pravna lica)		
Adresa (za fizička lica) Sjedište (za pravna lica)		
Ime i prezime ovlaštene osobe (samo za pravna lica)		
Matični broj subjekta (samo za pravna lica)		
<u>Kontakt podaci</u> Telefon: Fax: E-mail:		
ADRESA TELEFONSKOG PRIKLJUČKA		
Poštanski broj:		
Mjesto		
Ulica i broj		
OSTALO		
Pretplatnički broj ili brojevi:		
Naziv predizabranog operatora:		
Sjedište predizabranog operatora:		
Naziv pristupnog operatora:	BH Telecom d.d. Sarajevo	
Sjedište pristupnog operatora:	Franca Lehara 7, 71000, Sarajevo	
Mjesto i datum:	Potpis pretplatnika (i pečat za pravna lica):	
Potpis ovlaštene osobe i pečat Predizabranog operatora:		

Pretplatnik svojim potpisom na ovom Zahtjevu izražava saglasnost da mu se ovim Zahtjevom omogući prestanak korištenje usluge predizbora operatora, te daje ovlaštenje Predizabranom operatoru da ovaj Zahtjev uputi Pristupnom operatoru. Također, pretplatnik svojim potpisom na ovom Zahtjevu izražava saglasnost da se njegovi lični podaci, koji se koriste u svrhu omogućavanja usluge predizbora operatora, prikupljaju, obrađuju i razmjenjuju između operatora i Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

Predizabrani operator potpisom službene osobe i svojim pečatom na ovom Zahtjevu prihvata ovaj Zahtjev za prestanka korištenja usluge predizbora operatora pretplatniku.

PRILOG 14 IP INTERKONEKCIJA

DIO PRVI - UVOD

Ovim dokumentom su definisani svi tehnički uslovi IP interkonekcije između fiksne mreže BH Telecoma i mreže Operatora za osnovne i dodatne telefonske usluge.

Za IP interkonekciju koristit će se SIP-I ili SIP protokol. Preferirano povezivanje je putem SIP-I protokola.

Moraju biti podržane sljedeće osnovne usluge:

- Upostava, održavanje i raskidanje poziva, te tranzitiranje poziva ukoliko je potrebno
- Govor i 3,1 kHz audio servisi (uključujući analogne faksove i modemske prenos podataka (alarmi, POS i sl.)
- Podrška za ISDN clear channel podatkovnu vezu - 64 kbit/s unrestricted,
- Enbloc signalizacija
- early in-band information (early media)
- prenos DTMF tonova i informacija
- Adresiranje u skladu sa E.164

Također, moraju biti podržane sljedeće dodatne usluge:

- Prezentacija broja A broja - CLIP (Calling Line Identification Presentation)
- Zabrana prezentacije A broja - CLIR (Calling Line Identification Restriction)
- Prekoračenje CLIR-a - CLIPRO (Calling Line Presentation Restriction Override)
- Preusmjerenje poziva (bezuslovno, na nejavljanje i na zauzeće)
- Zadržavanje poziva - Call Hold
- Poziv na čekanju - Call waiting
- Konferencijska veza - 3 party conference

U ovom dokumentu su opisani servisi/mogućnosti koji su od interesa za ovu specifikaciju. Drugi opcionalni servisi/mogućnosti koji nisu u ovom dokumentu, ukoliko postoji mogućnost mogu se posebno dogovoriti na bilateralnoj osnovi.

DIO DRUGI - ARHITEKTURA IP INTERKONEKCIJE

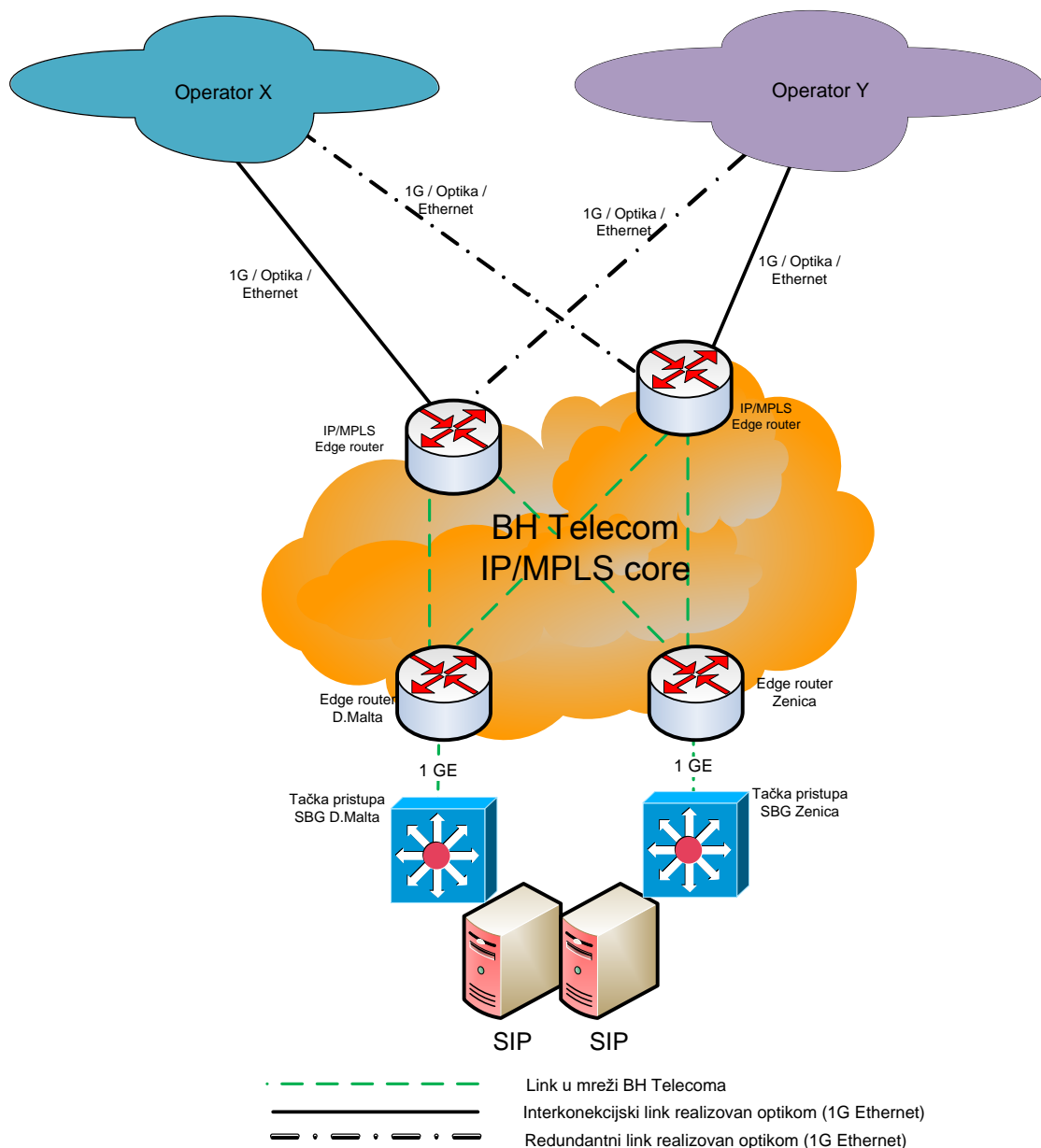
Poglavlje I. Tačke pristupa i hijerarhija povezivanja

BH Telecom će omogućiti Operatoru IP interkonekciju na fiksnu mrežu BH Telecoma putem Tačkara pristupa za IP interkonekciju navedenim u Tabeli 1.

Red. Broj	Host	Pokriveno numeracijsko geografsko područje
1.	SBG Dolac Malta	Kompletno numerativno područje (nacionalni nivo)
2.	SBG Zenica	Kompletno numerativno područje (nacionalni nivo)

Tabela 1 - Tačke pristupa BH Telecoma za IP interkonekciju

Način hijerarhijskog uvezivanja fiksne mreže BH Telecoma sa sistemom Operatora na IP nivou dat je na Slici 1.

Slika 1: Hijerarhija povezivanja fiksnih mreža Operatora i BH Telecoma putem IP interkonekcije

IP interkonekciju na fiksnu mrežu BH Telecoma uspostavlja se isključivo na nacionalnom nivou povezivanja. Svaka od ovih Tačaka pristupa dozvoljava završavanje, prihvatanje ili tranzitiranje poziva u okviru BiH. Na ovaj način Operator stiče mogućnost da šalje i terminira svoj saobraćaj na cijeloj mreži BH Telecoma na pretplatničke brojeve krajnjih korisnika fiksne mreže, po cijeni minute za **dvostruko terminiranje** u skladu sa tačkom 1.5.1 Cjenovnika iz Priloga 5 RIP-a, te na brojeve hitnih, info službi i kratke brojeve po cijeni u skladu sa tačkama 1.5.3, 1.5.4 i 1.5.5 Cjenovnika, kao i da tranzitira pozive prema drugim fiksnim i mobilnim mrežama u BiH.

Povezivanjem na IP nivou Operator takođe ima mogućnost terminiranja međunarodnog saobraćaja na sve krajnje korisnike BH Telecoma, kao i mogućnost tranzitiranja međunarodnog saobraćaja u druge fiksne i mobilne mreže u BiH i inostranstvu. Cijena minute saobraćaja je komercijalna.

Interkonekcija između mreže BH Telecoma i Operatora putem javnog interneta nije dozvoljena, zbog potrebe osiguranja garantovanog kvaliteta usluga za krajnje korisnike.

Poglavlje II. Implementacija interkonekcijskog linka

Povezivanje Operatorove mreže sa mrežom BH Telecoma realizuje se putem IP interkonekcijskih linkova koji se sastoje od jednog ili više Ethernet vodova. Operator će se povezati putem 1 Gbps Ethernet interfejsa na njemu najbližem rubnom IP/MPLS routeru u mreži BH Telecoma. Od ove tačke/tačaka BH Telecom će uvezati Operatora sa Tačkom pristupa koristeći neku od dostupnih MPLS tehnologija na ovim lokacijama, u skladu sa zakupljenim kapacitetom od strane Operatora

U cilju obezbjeđenja redundanse i osiguravanja odgovarajućeg nivoa pouzdanosti, Operator ima mogućnost da zahtijeva dva IP interkonekcijska linka, po jedan na svaku od tačaka pristupa za IP interkonekciju, uz korištenje 50%-50% *load balancing* modela usmjeravanja saobraćaja, u svrhu uravnoteženja opterećenja.

Minimalni set SIP/SIP-I sesija za IP interkonekciju je 31, sa daljim povećanjem u koracima po 31, dakle $n \times 31$ sesija ($n=1,2,3\dots$). Za realizaciju nacionalnog i međunarodnog saobraćaja Operator je dužan koristiti odvojene setove SIP/SIP-I sesija.

Minimalni kapacitet Ethernet voda neophodan za prenos govora i signalizacije, uz garantovani kvalitet, za minimalni set od 31 sesije, korištenjem obaveznog G.711 A-law kodeka sa periodom paketizacije 20ms, je 4 Mbps. Nadogradnja kapaciteta Ethernet vodova vrši se u koracima po 4 Mbps.

U slučaju korištenja dva interkonekcijska linka, Operator ima pravo odabira načina raspoređivanja ukupnog broj ugovorenih Ethernet vodova između dva interkonekcijska linka.

Za IP interkonekciju vrijede opcije načina interkonekcije iz Priloga 3 ovog RIP-a, tj. Operator ima mogućnost interkonekcije na strani Operatora, interkonekcije u međutački i interkonekcije na strani BH Telecoma sa uslugom kolokacije, pri čemu će se kolokacija može realizovati isključivo na tačkama pristupa za IP interkonekciju (D.Malta i Zenica). Interkonekcija sa produženim kolom nije moguća u slučaju IP interkonekcije.

Tačke interkonekcije će se utvrditi u pregovorima sa Operatorom, a u skladu sa zahtijevanim načinom interkonekcije od strane Operatora, ukoliko postoji tehnička mogućnost za realizaciju.

Za IP interkonekciju bit će podržani sljedeći tipovi 1GbE interfejsa za single-mode optičko vlakno: SFP-1000LX 1310 nm single-mode, 1000Base-ZX 1550 nm, 1000Base-T, 1000Base-SX, 1000Base-LX. BH Telecom ne podržava bidirekzione niti Fast Ethernet interfejse za IP interkonekciju.

U cilju dovođenja IP interkonekcije u operativnu funkciju BH Telecoma će izvršiti konfiguraciju tačaka pristupa za IP interkonekciju, a u ovisnosti od vrste usluga koje Operator ima namjeru da pruža korisnicima. Na tačkama pristupa konfigurisat će se minimalni set od 31 sesije za jedan tip saobraćaja (nacionalni ili međunarodni), te dalje u koracima od $n \times 31$ sesija po vrsti saobraćaja.

Signalizacija za IP interkonekciju (SIP/SIP-I) bit će implementirana kroz uspostavljeni interkonekcijski link.

U cilju dovođenja IP interkonekcije u operativnu funkciju, BH Telecom i Operator će nakon interkonekcije izvršiti SIP/SIP-I testiranje veza u skladu sa ovim Prilogom, kojim će se potvrditi pravilno uspostavljanje kontrole i raskidanja poziva između krajnjih korisnika. Uspostavljena IP interkonekcija podrazumijeva uspostavu kapaciteta, kao i uspješno testiranje u skladu sa ovim Prilogom. Rokovi za uspostavu interkonekcije su definisani u Dijelu trećem, Poglavlje IV RIP-a.

Poglavlje III. Dimenzioniranje interkonekcijskog linka

Za dimenzioniranje IP interkonekcijskog linka koji obezbjeđuje BH Telecom je odgovoran Operator. Operator je dužan dimenzionirati broja setova sesija $n \times 31$, odnosno broja 4 Mbps Ethernet vodova, u skladu sa procjenom vlastitog saobraćaja.

Poglavlje IV. Planiranje kapaciteta i saobraćaja

Planiranje kapaciteta i saobraćaja za IP interkonekciju vrši se u skladu sa definisanim za TDM interkonekciju u ovom RIP-u, uz prilagođenje tabele Planova iz Priloga 4 RIP-a, sa brojem potrebnih Ethernet vodova i količina saobraćaja za IP interkonekciju, kako slijedi:

Relacija interkonekcijskog voda	Broj Ethernet vodova za period T+Q	Zahtijevani datum realizacije	Odobreni datum realizacije	Broj Ethernet vodova za period T+2.Q	Zahtijevani datum realizacije	Odobreni datum realizacije

Relacija interkonekcijskog voda	Nacionalni saobraćaj u smjeru prema BH Telecomu		Nacionalni saobraćaj u smjeru prema Operatoru	
	T+Q	T+2.Q	T+Q	T+2.Q

DIO TREĆI - REFERENTNI DOKUMENTI

- [RFC3261] IETF RFC 3261 "Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC3262] IETF RFC 3262 "Reliability of Provisional Responses in the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC3264] IETF RFC 3264 "An Offer/Answer Model with the Session Description Protocol (SDP)"
- [RFC2976] IETF RFC 2976 "The SIP INFO Method"
- [RFC3311] IETF RFC 3311 "The Session Initiation Protocol (SIP) UPDATE method"
- [RFC3323] IETF RFC 3323 "A Privacy Mechanism for the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC3325] IETF RFC 3325 "Private Extensions to the Session Initiation Protocol (SIP) for Network Asserted Identity within Trusted Networks".
- [RFC3326] IETF RFC 3326 "The Reason Header Field for the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC4028] IETF RFC 4028 "Session Timers in the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC 2327] M. Handley, V. Jacobson, "SDP: Session Description Protocol", RFC 2327, Apr.1998.
- [RFC 2833] ISOC/IETF RFC 2833, RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals
- [G.711] ITU-T Recommendation " Pulse code modulation (PCM) of voice frequencies"
- [G.729] ITU-T Recommendation "Coding of speech at 8 kbit/s using conjugate-structure algebraic- code-excited linear prediction (CS-ACELP)"
- [G.729] Annex A ITU-T Recommendation Annex A "Reduced complexity 8 kbit/s CS-ACELP speech codec"
- [E.164] ITU-T Recommendation "The international public telecommunication numbering plan"
- [RFC2046]* IETF RFC 2046 "Multipurpose Internet Mail Extensions (MIME) Part Two: Media Types"

[RFC3204]* IETF RFC 3204 "MIME media types for ISUP and QSIG Objects"

[Q.1912.5]* ITU-T Recommendation Q.1912.5 "Interworking between Session Initiation Protocol (SIP) and Bearer Independent Call Control Protocol or ISDN User Part"

*- dokumenti koji se primjenjuju kod SIP-I interkonekcije

DIO ČETVRTI - SKRAĆENICE

U ovom poglavlju skraćenice koje se javljaju imaju sljedeće značenje:

CLIP	Calling Line Identity Presentation
CLIR	Calling Line Identity Restriction
DTMF	Dual-Tone Multi-Frequency
FQDN	Fully Qualified Domain Name
MIME	Multipurpose Internet Mail Extensions
NNI	Network To Network Interface
SIP	Session Initiation Protocol
SIP-I	SIP with encapsulated ISUP
SDP	Session Description Protocol
TCP	Transport Control Protocol
UDP	User Datagram Protocol
URI	Uniform Resource Identifier

DIO PETI - SIP/SIP-I SIGNALIZACIJSKE PORUKE

SIP poruke i zaglavlja specificirani u ovom poglavlju moraju se kodirati, popunjavati i obrađivati kao što je specificirano referentnim standardima odnosno specifikacijama kojima su isti definisani, a u skladu sa listom referentnih dokumenata popisanih u Dijelu trećem ovog Priloga.

Request-URI u svim SIP zahtjevima moraju se kodirati i popunjavati u skladu sa [RFC3261].

Poglavlje I. DEFINICIJE

Smjerovi „prijem“ i „slanje“ odnose se na smjer poruke.

U prijemnom smjeru:

- „Podržano“ znači da zaglavlje može biti prisutno i ako je primljeno, s istim se mora postupati u skladu sa navedenim standardima.
- „Obavezno“ znači da primatelj očekuje da zaglavlje bude prisutno.

U smjeru otpreme:

- „Može biti poslano“ znači da zaglavlje može biti prisutno ili izostavljeno ovisno o transakciji ili kontekstu poziva.
- „Obavezno“ znači da je zaglavlje uvijek prisutno.

Poglavlje II. Transportni protokol

Kao transportni protokol koristi se isključivo UDP. Ne preporučuje se korištenje TCP protokola.

Kako se navodi i u specifikaciji RFC3261, slanje SIP zaglavlja u kompaktnoj formi je opcionalno. Preporučuje se izbjegavanje korištenja kompakt forme SIP zaglavlja. Ukoliko se ipak koristi, korištenje kompaktne forme zaglavlja temelji se na bilateralnom dogovoru između operatora. Preporučuje se da veličina SIP poruke tj. maksimalna dužina poruke ne prelazi 2048 okteta (byte).

Poglavlje III. SIP METODE I ZAGLAVLJA

Odjeljak A. SIP metode

Da bi se podržali prethodno navedeni servisi, moraju biti podržane sljedeće SIP metode:

- INVITE
- RE-INVITE
- ACK
- BYE
- CANCEL
- OPTIONS*
- UPDATE
- INFO

*OPTIONS – obavezno mora biti podržan u prijemnom smjeru, dakle mora se odgovoriti na OPTIONS upit koji šalje BH Telecom

Slanje i prijem PRACK poruka po interkonekcijskoj vezi je poželjno.

Odjeljak B. SIP zaglavlja i tijelo poruke

Ukoliko je povezivanje putem SIP-a, SIP tijelo poruke koje je podržano je SDP (podtip aplikacije application/sdp).

Ukoliko je povezivanje putem SIP-I, kada je prisutan SDP sa enkapsuliranim ISUP-om u istoj poruci, tijelo je multipart MIME. Zaglavlje Content-Type mora biti u skladu sa RFC 2046. (Content-Type: multipart/mixed). Zahtijeva se korištenje boundary parametra.

Podtipovi tijela su:

- Content-Type: application/sdp
- Content-Type: application/isup;version=itu-t92+

Ukoliko postoji postoji ISUP tijelo poruke, zaglavlje Content-Disposition treba biti postavljen na sljedeći način:

Content-Disposition: signal; handling = required.

Verzija ISUP-a koja će biti enkapsulirana u SIP poruku, mora se poslati u zaglavlju Content-Type. BH Telecom koristi *version=ITU-T92+*.

Odjeljak C. PONAŠANJE MREŽE U PRIJEMU

Provjera metode

Ukoliko je SIP metoda koja je primljena prepoznata, ali ne i podržana, bit će odbijena kako je definirano RFC 3261 s odgovorom 405 „Method not allowed“.

Ukoliko SIP metoda koja je primljena nije prepoznata (npr. nije implementirana), bit će odbijena kako je definirano RFC 3261 sa odgovorom 501 „Not implemented“.

Provjera statusnog koda

Ukoliko odgovor primljen u SIP poruci nije podržan onda odgovarajući poziv ili transakcija propada. Popis podržanih i neprimjenjivih odgovora s detaljnim uputama za njihovu obradu dat je u Tabeli 3.

Ukoliko odgovor primljen u SIP poruci nije prepoznat tj. odgovor koji nije naveden u Tabeli 3, sa njim će se postupati kao da je ekvivalentan x00 kodu odgovora te klase.

Ukoliko je u SIP poruci primljen privremeni odgovor koji nije prepoznat, a različit je od 100 zadnjeg odgovora, tj. nije naveden u Tabeli 3, s njim će se postupati kao da je ekvivalentan s 183 „session progress“.

Provjera zaglavlja u zahtjevima

Ukoliko se u SIP zahtjevu primi nepodržano SIP zaglavlje ili parametar, isto će biti ignorisano osim ako je njegova oznaka prisutna u zaglavlju „Require“. Zaglavlja ili parametri koji nisu navedeni u tabelama iz ovog Priloga se smatraju neprimjenjivim.

Ukoliko obavezno zaglavlje nije prisutno u zahtjevu ili je deformisano, zahtjev će biti odbijen kako je definirano RFC 3261.

Provjera zaglavlja u odgovorima

Ukoliko se u SIP odgovoru primi nepodržano SIP zaglavlje, isto će bit će ignorisano. Zaglavlja ili parametri koji nisu navedeni u tabelama iz ovog Priloga se smatraju nepodržanim zaglavljima ili parametrima.

Ukoliko zaglavlje koje je nužno za obradu odgovora nije prisutno ili je deformisano u privremenom odgovoru, odgovor će biti odbačen/ignoriran.

Ukoliko zaglavlje koje je nužno za obradu odgovora nije prisutno ili je deformirano u konačnom odgovoru izuzev 2XX odgovora, odgovor će se tretirati kao odgovor 500 „Server Internal Error“.

Ukoliko zaglavlje koje je nužno za obradu odgovora nije prisutno ili je deformirano u konačnom 2XX odgovoru na INVITE zahtjev, odgovor će biti prihvaćen slanjem ACK i nakon toga će dijalog biti završen.

Ponašanje u slučaju primanja SIP odgovora koji je označen kao „Nije primjenjivo“, nije definisano ovom specifikacijom obzirom da se odnosi na kontekst koji je izvan opsega trenutnog dokumenta.

Odjeljak D. PONAŠANJE MREŽE U SLANJU

Moguće je slati samo SIP signalizacijske elemente (metode, zaglavlja, parametre zaglavlja, statusni kod odgovora, oznake, opcija,...) koji su definisani i autorizovani (kao obavezni ili opcionalni) ovim RIP-om.

Bez obzira na gore navedeno, prema bilateralnim sporazumima, SIP signalizacijski elementi koji nisu definisani ili odobreni u trenutnoj specifikaciji, mogu se razmjenjivati preko interkonekcijskih veza.

Odjeljak E. Početni INVITE metod

Početni INVITE zahtjev je obavezan kako je definisano u RFC3261.

Obrada sa SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu sa RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

U tabeli 2. dati su statusi zaglavlja u početnom INVITE-u u oba smjera (prijem i slanje).

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Diversion	[RFC5806]	Podržano	Može biti poslano
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Min-SE	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
P-Asserted-Identity	[RFC3325]	Podržano	Može biti poslano
Privacy	[RFC3323]	Podržano	Može biti poslano
Record-Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-I

Tabela 2. Podržana SIP zaglavlja u početnom INVITE zahtjevu

Obrada SIP odgovora

SIP odgovori se obrađuju u skladu sa RFC3261 uz pojašnjenje dato u Tabeli 3. Ako se primi odgovor, koji nije podržan onda odgovarajući poziv ili transakcija propadaju.

Višestruki SIP privremeni odgovori tj. odgovori za vrijeme uspostave poziva, koji kreiraju odvojene rane dijaloge, kako je specificirano u RFC3261, su podržani uz sljedeće pojašnjenje:

- Po prijemu privremenih odgovora koji sadrže SDP tijela, primatelj mora koristiti najnoviju primljenu informaciju o mediju.
- Potvrđeni dijalozi koji su kreirani prvim 200 OK odgovorom za nepostojeće rane dijaloge će zamijeniti bilo koju ranije pohranjenu dijalog informaciju.

SIP odgovor		Prijem	Slanje
1xx	100 Trying	Podržano	Može biti poslano
	180 Ringing	Podržano	Šalje se kad je pozvani korisnik obavješten o dolaznom pozivu
	181 Call is being forwarded	Podržano	Može biti poslano
	182 Queued	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	183 Session Progress	Podržano	Može biti poslano
2xx	200 OK	Podržano	Šalje se kad je na poziv odgovoreno.
3xx		Nije primjenjivo	Ne šalje se
4xx	400 Bad Request	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	401 Unauthorized	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	402 Payment Required	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	403 Forbidden	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano

	404 Not Found	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	405 Method Not Allowed	Podržano	Može biti poslano
	406 Not Acceptable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	407 Proxy Authentication Required	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	408 Request Timeout	Podržano	Može biti poslano
	410 Gone	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	413 Request Entity Too Large	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	414 Request- URI Too Long	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	415 Unsupported Media Type	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	416 Unsupported URI Scheme	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	420 Bad Extension	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	421 Extension Required	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	422 Session Interval Too Small	Podržano	Može biti poslano
	423 Interval Too Brief	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	480 Temporarily Unavailable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	481 Call/Transaction Does Not Exist	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	482 Loop Detected	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	483 Too Many Hops	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	484 Address Incomplete	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	485 Ambiguous	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	486 Busy here	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	487 Request Terminated	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	488 Not acceptable here	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Šalje se ukoliko primljeni zahtjev sadrži SDP ponudu koja nudi nepodržani medijski format ili IP verziju
	491 Request Pending	Podržano. Za re-INVITE zahtjev podržano je kako je definirano u [RFC3261]/14.1	Može biti poslano. Za re-INVITE zahtjev podržano je kako je definirano u [RFC3261]/14.1

	493 Undecipherable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
5xx		Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
6xx	600 Busy	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	603 Decline	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	604 Does Not Exist Anywhere	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	606 Not Acceptable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano

Tabela 3. Obrada SIP odgovora

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na početni INVITE zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 4.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	18X /200	Podržano	Može biti poslano
Accept/Accept-Encoding	[RFC3261]	415	Obavezno	Obavezno
Allow	[RFC3261]	18X /200	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	1xx (osim 100)	Podržano	Može biti poslano
	[RFC3261]	200	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Svi kodovi	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	može biti poslano
P-Asserted-Identity	[RFC3325]	200	Podržano	Može biti poslano
P-Early-Media	[RFC5009]	18x	Podržano	Može biti poslano
Privacy	[RFC3323]	Svi kodovi	podržano	može biti poslano
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
Record-Route	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	18X /200	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	200	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-I

Tabela 4 Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na početni INVITE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Odjeljak F. Re-INVITE zahtjev

Re-INVITE zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u re-INVITE zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 5.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Min-SE	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-I

Tabela 5. Podržana SIP zaglavlja u re-INVITE zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261. 1xx odgovori različiti od 100 se ne očekuju kao odgovor na re-INVITE zahtjev.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na re-INVITE zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 6.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Accept/Accept-Encoding	[RFC3261]	415	Obavezno	Obavezno

Allow	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Content-Disposition	[RFC3204]	Svi kodovi	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	200	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	200	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 6. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na re-INVITE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Odjeljak G. CANCEL metoda

CANCEL zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u CANCEL zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 7.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Reason	[RFC3326]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Tabela 7: Podržana zaglavlja u CANCEL zahtjevu

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na CANCEL zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 8.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 8. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na CANCEL zahtjev

Odjeljak H. ACK metod

ACK zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u ACK zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 9.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-type	[RFC3261]	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Tabela 9. Podržana SIP zaglavlja u ACK zahtjevu

Odjeljak I. BYE metod

BYE zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u BYE zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 10.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezan ako je prisutno tijelo ISUP-a	Obavezan ako je prisutno tijelo ISUP-a
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type*	[RFC3261]	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
P-Asserted-Identity	[RFC3325]	Podržano	može biti poslano
Reason	[RFC3326]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-I

Tabela 10. Podržana SIP zaglavlja u BYE zahtjevu

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na BYE zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 11.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept/Accept Encoding	[RFC3261]	415	Obavezno	Obavezno
Allow	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	200	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Content-Type*	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Cseq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-I

Tabela 11. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na BYE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Odjeljak J. OPTIONS metod

OPTIONS metod treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u OPTIONS zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 12.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Tabela 12. Podržana SIP zaglavlja u OPTIONS zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu sa RFC3261.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na OPTIONS zahtjev, za smjer slanja i smjer prijema, dat je u tabeli 13.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Supported	[RFC3261]	200, 5xx	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 13. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na OPTIONS zahtjev

Odjeljak K. INFO metod

INFO metod treba biti podržan kako je definisano u RFC2976.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261 i RFC2976.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u INFO zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 14.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC2976]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
CSeq	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC2976]	Podržano	Može biti poslano
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC2976]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-I

Tabela 14. Podržana SIP zaglavlja u INFO zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261 i RFC2976.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na INFO zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 15.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC2976]	415	Obavezno	Obavezno
Call-ID	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC2976]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
To	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 15. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na INFO zahtjev

Odjeljak L. UPDATE metod

UPDATE metod treba biti podržan kako je definisano u RFC3311.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3311 i RFC3261.

Podržana zaglavlja u zahtjevu

Status zaglavlja u UPDATE zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 16.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Allow	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3311]	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Min-SE	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenjiva za SIP-

Tabela 16. Podržana SIP zaglavlja u UPDATE zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3311.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na UPDATE zahtjev za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 17.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept/Accept-Encoding	[RFC3311]	415	Obavezno	Obavezno
Call-ID	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3311]	200	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3311]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Cseq	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3311]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	200	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 17. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na UPDATE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

DIO ŠESTI - PRAVILA ZA ENKAPSULACIJU/DEENKAPSULACIJU

Enkapsulacija/deenkapsulacija ISUP-a vrši se u skladu sa ITU-T Q1912.5, sa sljedećim pojašnjenjima:

- Enkapsulirani ISUP parametri imaju prednost u odnosu na pridružena SIP zaglavlja, osim broja u Request-URI i pozvanog broja za koje se primjenjuje poseban postupak opisan opisan u Dijelu sedmom – Format identifikacije, parametri adrese i signalizacijski mod.
- Enkapsulirane REL poruke imaju prednost nad SIP porukama.

DIO SEDMI - FORMAT IDENTIFIKACIJE, PARAMETRI ADRESE I SIGNALIZACIJSKI MOD

Formati identiteta podržani za Request – URI, From, To, P-Asserted Identity, Diversion, Route, Via i Contact zaglavlja dati su u tabeli 18.

SIP URI format mora biti u skladu s RFC3261.

Podržani formati u smjeru prijema (Napomena 1)		Podržani formati u smjeru slanja (Napomena 2)	
From (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	From (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
To (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	To (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
P-Asserted-Identity (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	P-Asserted-Identity (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
Request-URI (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	Request-URI (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
Diversion (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	Diversion (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
Via	IP address/port	Via	IP address / port
Route	SIP URI (Napomena 3)	Route	SIP URI (Napomena 3)
Contact	SIP URI (Napomena 3)	Contact	SIP URI (Napomena 3)

Napomena 1 - U smjeru prijema, kad je više formata navedeno (npr. 1. 2), znači da svi formati moraju biti podržani
Napomena 2 - U smjeru slanja, kad je više formata navedeno (npr. 1. 2), znači da svi formati moraju biti podržani
Napomena 3 - Upotreba FQDN umjesto IP adrese mora biti dogovorena između obje strane unaprijed

Tabela 18. Podržani formati identifikacije

Dodatno, u obzir treba uzeti slijedeće principe:

- Pretplatnički telefonski brojevi se sastoje samo od cifara.
- Request-URI i To zaglavlje sadrže informaciju o pozvanom broju. From i P-Asserted-Identity zaglavlja sadrže informaciju o pozivajućem broju. Diversion zaglavlje sadrži informaciju o broju s kojeg je poziv preusmjeren. Ova zaglavlja su uvijek u global number formatu sa „+“ ispred E.164.
- Koristit će se isključivo "enbloc" signalizacija, dakle cijeli pozvani broj očekuje se unutar jednog INVITE zahtjeva.
- Ne garantuje se uspostava poziva niti prezentacija broja CLIP/CLIR ako se ne poštuju gore navedena pravila.

DIO OSMI - UPRAVLJANJE MEDIA SESIJAMA

Razmjena SDP ponuda/odgovora offer/answer odvijat će se u skladu sa RFC3261, RFC3264 i RFC2327. SDP informacija je podržana jedino u tijelu INVITE, re-INVITE, ACK, 200 OK (INVITE, re-INVITE) i 18x (INVITE) poruka.

Minimalno, moraju biti podržani SDP parametri korišteni u RFC3264.

Poglavlje I. Uspostava medijske sesije

Odjeljak A. Inicijalna INVITE poruka

Pravila ponude/odgovora (offer/answer) su bazirana isključivo na RFC3261 i RFC3264.

Inicijalna INVITE poruka mora sadržavati SDP. Ako inicijalna INVITE poruka ne sadrži SDP ponudu, onda slanje medija prije uspostave poziva (backward early-media) nije moguće.

Inicijalna INVITE poruka sa SDP ponudom se ne smije kodirati s konekcijskom adresom (c=line) postavljenom na 0.0.0.0.

Kada inicijalni INVITE sadrži SDP ponudu, SDP odgovor mora biti prisutan u 200 OK odgovoru.

Odjeljak B. Kodeci i dogovor o kodecima

Za razmjenu saobraćaja koristiti će se kodek G.711 sa vremenom paketizacije 20 ms i payload type=8. Ukoliko se u mreži operatera koristi drugi kodek, obaveza polaznog operatera je da izvrši transkodiranje na svojoj strani.

Korištenje drugih kodeka (G.729 sa vremenom paketizacije 20 ms) može se posebno dogovoriti na bilateralnoj osnovi.

U medijskom toku (streamu) "m=" line, kodeci moraju biti navedeni po prioritetu za SDP pregovore, na način da je prvi kodek na listi preferirani kodek.

Ukoliko primljeni SDP odgovor pokazuje podržavanje više od jednog kodeka među kodecima predloženim u SDP ponudi, samo će se prvi uzeti u razmatranje. Kako bi se prešlo na drugi predloženi medija format iz SDP odgovora različit od moraju se obaviti ponovni SDP pregovori.

"a=ptime" je media atribut koji pokazuje željeni interval paketizacije kojeg bi završna točka željela uzeti u razmatranje u prijemu za specifični media stream (ali ne za specifični kodek). Ukoliko je informacija dostupna, preporučuje se slanje "a=ptime" parametra preko intekonekcijske veze.

Ukoliko nema zajedničkih media formata u SDP ponudi primljenoj u incijalnoj INVITE poruci ili re_INVITE poruci ista će biti odbijena s odgovorom 488 "Not acceptable here".

Odjeljak C. Early media

Tokom faze uspostave poziva, dok pozivna mreža čeka da krajnja mreža odgovori na poziv, linija koja poziva je spojena da primi ranu kontrolu poziva od krajnje (pozvane) mreže – early media.

Za slanje i prijem early media, u SDP-u parametar session media atribut (a): mora biti postavljen na sendrecv.

Informacija o early media mora biti poslana u INVITE poruci i potvrđena privremenim odgovorom 18X (osim odgovora 100).

Ukoliko se u zahtjevu (INVITE) i odgovoru (18x) šalje SDP, onda prijem SDP odgovora u 18x odgovoru je pokazatelj dolaska early media iz downstream domene, pri čemu je mreža koja pošalje takav odgovor odgovorna za izvođenje odgovarajućih tonova ili poruka.

Ukoliko se u zahtjevu (INVITE) šalje SDP, a u 18X odgovoru je prisutno zaglavlje „P-early media“, isto mora sadržavati parametre usmjeravanja postavljene na "sendrecv". Mreža koja pošalje takav odgovor odgovorna je za izvođenje odgovarajućih tonova ili poruka. Ukoliko se u P-early-media zaglavlju koristi druga vrijednost zaglavlje će biti ignorisano.

Ukoliko se u INVITE poruci pošalje „P early media“ zaglavlje, isto mora biti postavljeno na parametar „supported“. 18X odgovori treba biti poslani sa SDP-om.

Kod SIP-I interkonekcije, early media je podržana kroz enkapsuliranu ISUP informaciju.

Odjeljak D. Modifikacija medijske sesije

Jednom kad je sesija uspostavljena, modifikacija parametara medijske sesije se mora podržati kroz re-INVITE poruku u skladu RFC3261.

Odjeljak E. Završavanje sesije

Procedure koje se koriste za završetak sesije (termination of session) su opisane u RFC3261. Prihvataju se CANCEL i BYE poruke. Za završetak sesije za vrijeme early-dijalog faze mogu se koristiti CANCEL i BYE poruka, a za završetak govorne veze se koristi BYE.

Poglavlje II. RTP/RTCP

Podržano je:

- slanje/prijem RTP paketa sa iste IP adrese sa koje se šalje i signalizacija
- slanje/prijem RTP paketa sa različite IP adrese u odnosu na signalizaciju

Poglavlje III. Prenos DTMF-a

Prenos DTMF-a je in-band po G.711a, payload type=8. Prenos po RFC2833 može se koristiti ukoliko se obje strane međusobno dogovore.

Poglavlje IV. Prenos fax-a

Za prenos fax-a koristit će se kodek G.711. Ukoliko se u mreži operatora koristi i fax T.38 bilateralno se može dogovoriti i korištenje tog kodeka na osnovu *codec negotiation*.

Poglavlje V. Modem/POS

Za prenos modem/POS koristit će se kodek G.711 bez modifikacije media sesije. To znači da se modemski poziv mora uspostaviti sa kodekom G.711 kao početnim kodekom. Ukoliko se u mreži operatora koristi drugi kodek, obaveza polaznog operatora je da izvrši transkodiranje na svojoj strani.

Poglavlje VI. Keep Alive mehanizmi

Odjeljak A. Keep Alive mehanizam za aktivne sesije

Za provjeru da li je uspostavljena veza aktivna obavezno je korištenje keep alive mehanizama re-INVITE i UPDATE, kako je definisano u RFC 4028. Obavezan je odgovor na ove poruke.

Odjeljak B. Keep Alive mehanizam za provjeru statusa interkonekcijskih SIP tačaka

Korištenje „keep alive“ mehanizma za provjeru statusa SIP signalnih linkova mora biti podržano te je dogovoreno bilateralnim sporazumom. Mehanizam se koristi slanjem zasebnih periodičkih OPTIONS zahtjeva koji nisu vezani uz SIP sesije. U slučaju zaprimanja bilo kakvog SIP odgovora od suprotne strane smatra se da je SIP signalni link funkcionalan. U slučaju da interkonektovani operator nije u mogućnosti da šalje OPTIONS poruke, dovoljno je da pošalje bilo kakav odgovor na OPTIONS poruke poslana od strane BH Telecoma.

DIO DEVETI - TESTIRANJA

Prije uspostave interkonekcije obavezno je testiranje. Testovi moraju biti provedeni sa uspješnim rezultatom.

Testovi će se obaviti u svim scenarijima koji su mogući sa interkonekcijskim partnerom pri čemu testni telefonski brojevi A, B (eventualno C) mogu da budu kombinacija iz fiksne i/ili mobilne mreže sa obje strane, kao i testove poziva prema portoranim (ported in, ported out, cross ported), emergency, kratkim, negeografskim, freephone i televoting brojevima.

TESTOVI	
TC 1	Successful Call A->B, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 2	Successful Call A->B, B hangs up (SIP/SIP-I)
TC 3	Call A->B, A Cancels before answer (SIP/SIP-I)
TC 4	Call A->B, B Busy (SIP/SIP-I)
TC 5	Call A->B, B not responding – timer expired (SIP/SIP-I),
TC 6	Call A->B, B unallocated number (SIP/SIP-I)
TC 7	A send fax to B, using G.711 (SIP/SIP-I)

TC 8	Call A->B, A sends DTMF (SIP/SIP-I)
TC 9	Calling line identification presentation (CLIP) service (SIP/SIP-I)
TC 10	CLIR service (information about the A number in signalling, but cannot be forwarded to the terminal equipment) (SIP/SIP-I)
TC 11	Successful Outgoing Call A->B, Call with long duration, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 12	Successful Incoming Call A->B, Call with long duration, B hangs up (SIP/SIP-I)
TC 13	Call A->B, All trunks busy (SIP/SIP-I)
TC 14	Call A->B, No route to destination (SIP/SIP-I)
TC 15	Call A->B, Blockade on the other side (SIP/SIP-I)
TC 16	Call A->B, A sends a codec that is not defined on B side (SIP/SIP-I)
TC 17	Successful emergency call (SIP/SIP-I)
TC 18	Successful call - ported in (SIP/SIP-I)
TC 19	Successful call - ported out (SIP/SIP-I)
TC 20	Successful call – cross ported (SIP/SIP-I)
TC 21	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 22	Call Forwarding No Reply - CFNR, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 23	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 24	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 25	Call Forwarding No Reply - CFNR, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 26	Call Forwarding Busy - CFB, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 27	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP)
TC 28	Call Forwarding No Reply - CFNR, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP)
TC 29	Call Forwarding Busy - CFB, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP)
TC 30	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP2(OP2 ima CLIR), OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 31	Call Forwarding No Reply - CFNR, OP1->OP2, OP2(OP2 ima CLIR) preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 32	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP2, OP2(OP2 ima CLIR) preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 33	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 34	Call Forwarding No Reply - CFNR, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 35	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 36	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 37	Call Forwarding No Reply - CFNR, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 38	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 39	Modem Communication - alarm, POS i sl. (SIP/SIP-I),
TC 40	Keep Alive mehanizam, OPTIONS poruke, (SIP/SIP-I)
TC 41	Call A->B, B hold and resume (SIP/SIP-I)
TC 42	A send fax to B, using T.38 (SIP/SIP-I) ukoliko je dogovoreno
TC 43	Successful call – to short code (SIP/SIP-I)
TC 44	Uspješan poziv na besplatni broj, 0800, govorna poruka sa javljanjem(SIP/SIP-I)
TC 45	Uspješan poziv na besplatni broj, 0800, prekid u toku govorne poruke (SIP/SIP-I)
TC 46	CW service (SIP/SIP-I)
TC 47	3PTY service (SIP/SIP-I)

TC 48	CLEARMODE codec (SIP/SIP-I)
TC 49	Uspostava poziva sa kodekom G.729, vrijeme paketizacije 20ms - ukoliko je dogovoreno (SIP/SIP-I)
TC 50	Codec negotiation (SIP/SIP-I) – ukoliko je dogovoreno
TC 51	Poziv na govornu poruku koja se ne smije tarifirati
TESTOVI AKO JE UGOVEREN I MEĐUNARODNI SAOBRAĆAJ	
TC 52	Successful Incoming International Call A->B, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 53	Successful Outgoing International Call A->B, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 54	Successful Incoming International Call A->B, B hangs up (SIP/SIP-I)
TC 55	Successful Outgoing International Call A->B, B hangs up (SIP/SIP-I)

Tabela 19. Testovi za IP interkonekciju

DIO DESETI - TROŠKOVI IP INTERKONEKCIJE

Poglavlje I. Uspostava i testiranje IP interkonekcijskog linka

Usluga uspostave i testiranja IP interkonekcijskog linka između mreže Operatora i tačke pristupa BH Telecoma za IP interkonekciju naplaćuje se jednokratno po linku, po cijeni definisanoj tačkom 1.4.1. Cjenovnika iz Priloga 5, bez obzira na odabrani način interkonekcije.

Poglavlje II. Korištenje IP interkonekcijskog linka

Naknada za uslugu korištenja interkonekcijskog linka zavisi od načina uvezivanja mreže Operatora i mreže BH Telecoma. Usluga se naplaćuje mjesečno po cijeni definisanoj tačkom 1.4.2 Cjenovnika iz Priloga 5.

U slučaju interkonekcije na strani Operatora, Operator plaća puni iznos mjesečne naknade za interkonekcijski link prema tački 1.4.2 Cjenovnika iz Priloga 5. Zona Ethernet voda određuje se na osnovu udaljenosti između lokacije Operatora na kojoj se realizuje interkonekcija (tačke interkonekcije) i tačaka pristupa za IP interkonekciju definisanih ovom Prilogu.

U slučaju interkonekcije na strani BH Telecoma (fizička kolokacija), mjesečna naknada za interkonekcijski link, koji obuhvata 1Gbps portove na rubnim IP/MPLS routerima na koje su povezane tačke pristupa za IP interkonekciju i zakup i održavanje kabla od sobe za kolokaciju do tačke pristupa, iznosi 80% cijene mjesečne naknade za interkonekcijski link tačke 1.4.2. Cjenovnika.

U slučaju da je BH Telecom u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do Operatora, Operator plaća dio iznosa mjesečne naknade za interkonekcijske linkove proporcionalno učešću saobraćaja Operatora u odnosu na ukupnu količinu saobraćaja koji se odvija po tom linku.

U slučaju da je Operator u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do BH Telecoma, BH Telecom će platiti dio iznosa mjesečne naknade za interkonekcijske linkove proporcionalno učešću saobraćaja BH Telecoma u odnosu na ukupan saobraćaj koji se odvija po tom interkonekcijskom linku.

U slučaju da su Operator i BH Telecom zajednički realizovali interkonekcijski link, ugovorom će se regulisati naknada u slučaju značajnije razlike odlaznog saobraćaja vlastitih pretplatnika.

Poglavlje III. Saobraćaj

Sve usluge terminiranja i tranzitiranja nacionalnih poziva iz Dijela petog ovog RIP-a, Poglavlje V, kao i usluge Generisanja poziva putem Usluge izbora/predizbora Operatora iz Dijela petog ovog RIP-a, Poglavlje VI dostupne su putem IP interkonekcije.

Cijene ovih usluga definisane su u cjenovniku iz Priloga 5., uz primjenu cijena za **dvostruko terminiranje**.

Komercijalne usluge interkonekcije iz Dijela šestog ovog RIP-a, pružaju na komercijalnoj osnovi i u slučaju obostranog interesa, bit će predmetom aneksa Ugovora između BH Telecoma i Operatora.

Poglavlje IV. Opće o uslovima IP interkonekcije

Za regulisanje svih ostalih uslova pružanja usluga putem IP interkonekcije, koje nisu definisani ovim Prilogom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe iz RIP-a.